
3 1761 06633245 3

Den forjættede Ø

van Zanten

ved Laurids Bruun.

VAN ZANTEN

DEN FORJÆTTEDE Ø

OVERSAT OG
UDGIVEN AF LAURIDS BRUUN

VAN ZANTEN

DEN FORJÆTTEDE Ø

OVERSAT OG UDGIVEN AF

LAURIDS BRUUN

OMSLAGSTEGNING AF *GUDMUND HENTZE*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCCX

KØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

FORORD

DENNE anden Bog af van Zanten er ligesom den første skreven stykkevis. Nogen bestemt Datering af de forskellige Partier foreligger ikke; men saa vidt det kan skønnes af Dagbøgerne, har Forfatteren arbejdet med Stoffet i hvert Fald i Aarene 1877, 1879 og 1880.

Paa en Dagbogsside, dateret „Batavia, Marts 1877“ (ved Slutningen af Forfatterens „æstetiske Periode“, jfr. Fortalen til „Van Zanten's lykkelige Tid“) staar der: „Arbejdet paa Daniel“. En løs Bladstump, dateret „Buka September“, men uden Aarstal *), indeholder: „Det skulde Pieter Goy have set!“. Endelig findes fra Efteraaret 1880, da v. Z. atter var vendt tilbage til Batavia, følgende afsluttende Bemærkning: „Læste og

*) Antagelig fra 1879, i hvilket Aar v. Z. virkede som Depotchef paa Salomon-Øerne, af hvilke Øen Buka er en af de største.

samlede det gamle og det ny om Daniel og hans Venner. Skal Barnet hedde „Løvekulen“ eller „Øen“?“

Af indre Grunde vil jeg antage, at Kapitlerne I—VI er skrevne ud i ét Aandedrag. I de følgende Kapitler, der formentlig stammer fra 1879, bliver Tempoet langsommere, Holdningen tøvende. Jeg tænker mig at v. Z.’s Længsel efter Øerne, nu da han atter sad i en stor moderne By, har gjort ham det vanskeligt at fastholde den ironiske Grundtone, hvormed Bogen begyndte. Han er selv paa ny fangen ind af sine Personers Lykkedrøm — den samme Drøm, hvoraf „V. Z.’s lykkelige Tid“ er baaren — og til hvilken denne anden Bog var tænkt at danne det ironiske Modstykke.

Det er morsomt at se, hvorledes selv en saa oprindelig, udenfor Lavet staaende Digternatur som v. Z. har været undergiven den i Litteraturhistoriens Annaler ofte noterede Lov, at en omfattende Kunstnerbegavelse har en advokatorisk Trang til at bevæge sig frem gennem modsatte Synspunkter.

Den Ø, som i „V. Z.’s lykkelige Tid“ var hans forjættede Land — mod den vender

han sig nu ironisk og søger at frigøre sig for den med et Smil. Dette er ogsaa lykkedes ham — indtil Kapitlerne XV—XVIII. Da er det, som om Smilet strammes, som om Ironien er ved at slaa over. I denne Vaklen, denne Tøven ser jeg en naturlig og tilstrækkelig Forklaring paa, at Arbejdet atter er blevet afbrudt.

Først da Forfatteren paany har været udenfor og — i 1880 — atter er vendt tilbage til Civilisationen, har han genvundet den Overlegenhed, der var nødvendig for ham til at fuldføre Arbejdet, til at frigøre sig kunstnerisk.

De, som erindrer Fortalen til den først udgivne van Zanten'ske Bog, vil vide, at det ogsaa kun var kunstnerisk. I Livet bevarede han Længslen til sin sidste Stund.

Der er af Udgiveren foretaget nogle Stilrettelser for at udjævne Overgangen mellem Stykkerne, ligesom ogsaa positive Uoverensstemmelser, der aabenbart skyldes, at Stoffets Enkeltheder under Arbejdspauserne har forskudt sig i Forfatterens Erindring, er bleven rettede til indbyrdes Samklang.

Saavel Titlen „Den forjættede Ø“ som adskillige af Kapitel-Overskrifterne skyldes ligeledes Udgiveren. I Manuskriptet findes navngivne og unavngivne Kapitler imellem hverandre.

Idet jeg herved forelægger det andet af de van Zanten'ske Manuskripter for den danske Læseverden, skal jeg, i Anledning af mange baade offentlig og privat udtalte Tvivl, endnu gøre denne — efter mit Skøn overflødige — Tilføjelse, at van Zanten virkelig ikke er identisk med Laurids Bruun.

Gid han var!

København i Marts.

LAURIDS BRUUN.

I

DANIEL OG HANS VENNER

PIETER GOY gik og fejede sammen i Løvekulen, Kaféens Bagværelse, som hver Aften fra Ni til Et var forbeholdt Forfatteren Daniel Hooch og hans Venner.

Der skulde være Gilde.

Daniel havde været indenfor før Middag og sagt til om tre Hummere i Mayonnaise, tre Chablis, en Genever til Maleren samt lidt godt og rigeligt Koldt paa Assietter. Og saa et Blomkaalshoved naturel til Jakob Beer, der var Vegetarianer af en svag Maves Nødvendighed og af Overbevisning.

Daniel havde ladet Buffetjomfruen, som havde Ordre til at stille sig tvivlende overfor usandsynlige Bestillinger, bytte en Seddel af Middelstørrelse, stukket Trekløverets private Fodermester et lille kontant Afdrag

paa det gamle Mellemværende; og alt var saaledes i Orden.

Sagen var den, at Daniel for nogle Maaneder siden havde faaet sit Lystspil „Naturens Skød“ antaget til Opførelse paa et Forstadsteater, som var langt under Stykkets Værdighed.

Iaften skulde der være Premiere.

Bedsteborgerpressen havde tiet stædigt, som den plejede. Men Daniel havde i den radikale Halløjpresse et beundrende Tilhæng af unge, endnu udøbte Talenter, som havde lovet at troppe op og lave Succes.

Daniel var nemlig ogsaa Kritiker og førte sin Pen som en Dolk.

Forfatteren selv og hans nærmeste Venner, — Jakob Beer, der havde et lille Leveben som Organist i en Blindekirke, og Maleren Hendrik Koort, som tegnede med en Døtreskole, — vilde udeblive fra Forestillingen for deres Selvagtelses Skyld.

At Daniel havde overladt Stykket til Skalpering paa „Røverborgen“, som det lille Teater populært kaldtes, skyldtes den jærnhaarde Nødvendighed, at Trekløveret hver for sig havde overskredet den menneskelige

Grænse for Huslejekredit, samt at Kafévær-ten havde gjort Løvekulens Konto op og nægtet at servere uden mod Kontant, hvor-efter ogsaa Pieter Goy, deres egen Foder-mester, havde taget Mod til sig og, stridende Medfølelsens gode Strid, saa han svedte ved det, havde bedt Daniel med Ørneblikket om at tænke paa ham.

— Jeg tænker altid paa Dem! — havde Daniel sagt og klappet hans fedtglinsende Frakke. Men Penge var det ikke blevet til — før nu idag en Tier og lidt Sølv.

Daniel havde om Morgenen været ude paa Teatret og hævet Resten af sit Tilgode-havende for Premieren. Huset var allerede udsolgt; og Skuespillerne, som kom til en sidste lille Extraprøve, havde hilst ham med megen Agtelse. Trekløveret var varslet om den festlige Sammenkomst, hvormed Daniel vilde døve Angeren over, at han solgte sin literære Samvittighed for en lang Række Opførelser — paa Røverborgen.

Daniel var en ung Mand, der bar sit Hoved som en Halvgud. Hans brune Øjne saa altid op over Haaret paa den, han talte

med. Naar han ivrede sig, blev de blanke og hvasse, mens Læberne trak sig haanligt sammen, Hovedet knejste og Fingrene spillede i det mørke tynde Haar.

Han havde fra sin tidligste Ungdom levet i Strid med Samfundet. Hans Drøm var en fri Naturtilværelse under høj Himmel og stolte Trætoppe — under en evig Sol i et Land, hvor der ikke var Forskel paa Godt og Ondt.

Han havde faaet Prygl som Dreng og kunde ikke glemme det. Livet havde altid forstyrret hans Drømme. Bestandig maatte han bide dem i sig. Der hobede sig saa meget op, at Trykket indefra nu og da aabnede Ventilen. Saa fik han et af sine Anfald, hvor han rasede mod Burets Tremmer, udeblev fra de faa Timer i Fransk og Geografi, som en gammel Skolekamerat havde levnet ham, tog i Skoven, hvor han i et Døgn eller to virkeliggjorde det fuldkomne Naturmenneske.

Derude drev han om med Blikket drukkent søgende mod Trætoppene, uden Hat, med aaben Vest.

Mens Lyrikken strømmede fra ham, følte

han sig kaldet til ved sit Eksempel at skabe en ny Menneskehed — uden Samfund, uden Pligt, uden Moral.

Sulten kaldte ham tilbage. Udmattet og frysende vendte han hjem til sit Kvistværelse. Saa havde Sindet faaet Ro indtil videre. Han blev flittig, lukkede sig inde, sad med Hovedet i Hænderne, stirrende paa det hvide Papir, indtil Djævlen omsider for i ham og frembragte en af disse smaa onde Humoresker, hvormed han hævnede sig paa Verden, og som havde gjort hans Navn saa afholdt blandt de alleryngste, der endnu af et oprigtigt Hjærte kunde elske og hade.

Selv nærede han den største Foragt for dette Tvangsarbejde. Han skrev med sammenbidte Tænder og svor ved sig selv, at naar han havde stoppet Gabet paa det store Dyr — det var Publikum — saa vilde han sætte sin Hjærtens Mening paa Vers i et over alle Tider lysende Værk, der vilde sprænge Samfundet og dræbe ham selv som det første Offer.

Saa vidt var han nu naaet, at han i „Naturens Skød“ for første Gang havde haft Held til at smugle noget ind af sit eget.

Han havde sukret Sprængstoffet i smaa glatte Piller. Men ingen af de literære Teatre havde forstaaet dette ypperlige Værk. Saa var det, at den jærnhaarde Nødvendighed tvang ham ned til Røverborgen.

Daniel mødte Jakob i Kaféens Port.

Musikeren var lille og forvokset. I hans magre uvaskede Ansigt sad der et Smil spigret fast over de mørke Tandstumper. Naar han kom ind i en Stue, vejrede hans lange spidse Næse mod Luften som et mægtigt Følehorn, fornemmende, om der var Plads for ham. Man var tilbøjelig til at glemme hans Nærværelse; det var gærne, som dukkede han pludselig frem af en Krog, naar han gav sig til at tale.

Han havde trods sine syvogtyve Aar allerede graa Stænk i sit lange Kunstnerhaar, der — naar han kom i Ekstase — daskede ham om de tykke sammenvoksede Øjenbryn, saa han maatte slaa med Hovedet for at faa det væk.

Han var af de stille Genier, der som Violen dølger sig bly under det grønne. Den

bedste Del af hans Jeg færdedes bestandig i et over Tilværelsen svævende Tonerige.

Mens han stirrede frem for sig med sit fastspigrede Smil anede han ikke, hvad der blev talt omkring ham. Men pludselig begyndte han at snakke — beruset og tyst, med gratiøse Bevægelser af sine lange Spillehænder, der ligesom strøg Tankerne ud i Oktaver, — over noget forunderligt, som han paa Fribillet havde hørt spille af en eller anden Koncertberømthed.

Ingen var ubønhørlig i sin Kritik som han. Naar nogen antastede hans musikalske Idealer, bevægede hans lille Væselskikkelse sig i uhyggelige Snoninger. Han flammede op som et Blus i en Trækvind, mens hans Skygge for uhyggelig og truende over Løvekulens skidengule Væg.

Fodermesteren lyttede mangen Gang med stive Øjne, naar Aanden pludselig for i Krøblingen, som han kaldte ham for sig selv.

Saa mindedes han et Billede i en gammel Bog, han havde set som Dreng hos sin Bedstefar. Det forestillede Doktor Faustus, som forlokkes af den Onde i en skummel Klostercelle med en rød Kaminild og

en lang hornet Skygge paa den halvmørke Væg.

— Naa — sagde Jakob og stak sin smalle Haand ind i Daniels — Hvorledes gaar det?

— Hold Mund! — sagde Daniel og skubbede ham foran sig op ad den mørke Bagtrappe. Naar han var sulten, var han ikke til at komme nær.

Maleren, Hendrik Koort, kom som sædvanlig drivende, da de andre allerede sad ved Bordet.

Man var saa vant til hans Upræcished, at man aldrig ventede paa ham. Men Hendrik blev hver Gang fornærmet.

Han var lavvoksen, tæt og hoftebred. Hans Hoved var for stort, dertil bredt over Tindingerne med en udbuet Pande, der saa ud, som om den i næste Øjeblik vilde stange. Flad i Nakken var han og havde tætklippet rødt Haar, som var hans Stolthed.

Hans Trang og Længsel var ligesom Daniels efter Naturen; men medens Digteren drømte sig den til for at besidde den og beherske den, saa længtes Hendrik efter at tabe sit Jeg i Naturenhedens Mysterium.

Det uberørte var hans Længsels Maal. Han vilde male, hvad der aldrig havde været sat i Billeder før, det som franske Malere havde anet, men ikke formaaet. Naturens Oprindelighed afklædt alle de falske og svigtende Symboler, som den alting forvanskende Menneskekultur havde lagt ind i Tingene, saa man ikke længer formaaede at se den uden gennem Briller. Ind til Tingene selv vilde han, sætte de nøgne Indtryk i Stedet. Daniel kaldte det spydigt den rødhaarede Kunst.

Hendrik Koort havde en haard Kamp at bestaa med sit Hang til Magelighed, som hang sammen med hans Trang til Personlighedens Opløsning i Naturen.

Naar han paa sine lange Morgenture havde fundet en tilstrækkelig ensom Plet, afførte han sig Samfundsmennesket og tog Solbad i det duftende Græs.

To Gange var han bleven noteret af en Landbetjent, men Instinktet krævede sin Ret.

Han paastod, at han i saadanne fuldkommen nøgne Øjeblikke var naaet Naturen saa nær ind paa Livet, at han glimtvis havde

set uden Menneskebriller og fornemmet Tingene i deres Oprindelighed.

Desværre forelaa der ingen Skitser fra disse Øjeblikke. Men naar det var bleven lidt ud paa Aftenen — saadan ved den tredje Genever — saa begyndte han at trække Linjerne op for de andre og i vage drømmende Udtryk at vække Forestillinger hos dem om de sære Urtoner, hvori Farverne havde opløst sig for hans Blik. Han sad og stirrede frem for sig, med de tykke Læber aabnede under Betagelsen og den brede haarede Haand malende ud i Luften. Men paa det Tidspunkt var der sjælden nogen, der hørte til. Jakob Beer var hinsides i sit Rige, og Daniel beherskede Tilværelsen for egne Drømmes Regning.

Det anfægtede ingen af dem; men Blik og Tale rettedes uvilkaarlig mod den eneste tavse, mod Fodermesterens trofaste blaa Øjne, der — kæmpende med Søvnen — stirrede betagne paa dem fra Kakkelovnskrogen, hvor han havde sin Stol.

Det var kommen ganske af sig selv, at Pieter Goy saadan hørte til.

Oprindelig var det vist Kakkelovnen, som

lokkede ham; for der var altid dejlig varmt i Løvekulen.

Han havde nu engang faaet Vane til at sidde og lytte til de mange forunderlige nye Ting. Hver Aften, naar der slukkedes i Gadeværelserne og Kaféen lukkedes, medens Løvekulen blev til en sluttet Privatkreds, som var Natbetjenten uvedkommende, listede Pieter ind og satte sig i Krogen.

Efterhaanden som Fodermesteren voksede fast til Daniel og hans Venner, faldt det af sig selv, at han anbragte sine Midler i kontante Forstrækninger.

I Begyndelsen følte han det som en Ære, naar Daniel klappede ham paa Skulderen og bad ham om en Gylden eller to.

Sidenhen opfattede han det som en Forpligtelse, der fulgte med, at han fik Lov at blive siddende. Han betalte sin Entré og havde Ret til at overvære Forestillingen.

Han morede sig mange Gange storartet, naar Humøret stod i det lystige Hjørne og Daniel begyndte at hale Dagens Berømtheder ned af Piedestalen.

Pieter Goy, der var fra Groeningen, god-

tede sig og lo, saa Taarerne glinsede paa hans rødmossede Kinder.

Men til andre Tider, naar det hang tykt med Mismod over Kulen, og enhver klagede paa sit Instrument, saa rørtes han og led med dem og sad med foldede Hænder og tænkte paa den onde Verden og sin egen private Lykkes Forlis.

Det var en Gaardmandsdatter derhjemme, som sveg ham for en Diskenspringer i Købstaden, med Flagreslips og ærtegule Bukser.

II

DET STORE DYR

— Det er nydeligt!

Hendrik Koort stod i Døren og saa forarget paa Daniel og Jakob, som spiste om Kap.

— Sid ned! — bød Daniel med Munden fuld af Mad.

— Man bliver inviteret paa Aftensmad, og saa har Værten Gudhjælpemig ædt det hele, inden Gæsterne er komne!

— Sludder! — Du kommer jo altid bagefter. -- Aa, Fodermester, giv ham Hummeren.

Pieter Goy rakte op efter Fadet, som han havde anbragt paa Skabet, at Daniel ikke skulde forgribe sig paa Koorts Andel.

Maleren klemte sig ind paa den snævre Plads mellem Bordet og Væggen.

Fodermesteren rakte ham det herlig røde

Skaldyr, som han hilste med en Række Tungelyde, et privat Kunststykke, som ingen kunde gøre ham efter. Der blev skænket, og saa gik det løs i Tavshed.

Lidt efter spurgte Jakob Beer til hans „forjættede Ø“, men fik intet Svar.

Daniel tænkte paa sit Stykke, som i dette Øjeblik gik af i Røverborgen. Sukkende gav han sig i Lag med Beers Hummer. Musikeren var nok Vegetarianer; men Hummer kunde han ikke helt forsage. Han havde spist den ene Klo.

Hendrik Koort værgede sin Madfred med rullende Øjne og en ublid Snorren som en Hund, der slider i et Kødben.

Da det værste var overstaaet, hævede han Glasset mod Daniel og sagde:

— Lad os drikke for „Naturens Skød“. Lad os drikke paa, at det i en uoverskuelig Række af Aftener vil bespise os med alt, hvad godt og ædeligt er!

Daniel flyttede paa sig og blev alvorlig.

— Ved du, Maler, man kan sige, hvad man vil om det store Dyr. Saa snart man lokker for det, faar man alligevel sit Kødben.

— Og du har sku lokket gevaldig denne Gang.

Daniel bøjede Hovedet brødefuldt over sin Tallerken, men sagde ingenting.

— Naar jeg tænker paa — begyndte Jakob Beer, i det han med straalende Øjne væltede sig over en Grøntsagssalat — at der er Folk, som Aften efter Aften kan spise deres halve Hummer og drikke Vin til, uden at have mere Begreb om Musik og Harmoni og Skønhed og — hvad siger I?

— Ja — sagde Fodermesteren og satte en ny Flaske paa Bordet — det er ubegribeligt, som den Slags Folk, der har Portemonnixen i Orden, kan putte i Ansigtet.

Da Daniel havde suget det sidste tynde Hummerben, lagde han sig tilbage i Stolen og halede et Brev op af Lommen, som han havde faaet til Morgen fra sin rige Onkel, Rederen, der havde Skibe baade paa Java og Bagindien.

Daniels Kamp med Samfundet havde i de sidste Aar tilspidset sig til en fortsat Brevkrig med den gamle, som var forarget over, at han ikke vilde tage sig noget fornuftigt til.

De handlede frem og tilbage. Den gamle

gjorde et Bud paa en Embedseksamen, som Daniel afviste med Anstand. Saa bød den gamle højere op. Daniel var jo alligevel hans eneste yngre Slægtning og bar hans Navn.

Daniel akcepterede paa Skrømt, krævede et passende Beløb til Indkøb af Bøger, som Trekløveret levede højt paa i nogen Tid, indtil den gamle kom undervejr med, at Daniel fremdeles skrev i Bladene.

Den gamle kunde ikke lade være at læse, hvad Daniel producerede, skønt det bed og sved i alt det, han og hans Generation havde siddet paa og forsvaret i Handel og Vandel og holdt Skaaltaler for og tjent Dekorationer og Titler paa i en Menneskealder. Nu havde han af Bladene erfaret, at Daniel endogsaa skulde have et af sine skamløse Stykker op paa en Scene, som i Rederens unge Dage var en uanstændig Bule, hvor Piger gik rundt og drak med Gæsterne.

Saa var det, at den gamle besluttede at gøre det forbi, og skrev det Brev, som Daniel havde faaet til sin Morgenkaffe.

Rederen tilbød gratis Rejse med „Atlanta", hans største Skib, der skulde til Australien

om otte Dage. Han vilde udruste sin Neveu med en mindre Sum, der dog først kunde hæves i Brisbane; saa maatte han se at bryde sig en Bane derovre.

Daniel læste Brevet højt for sine Venner.

— Slaa til! — raabte Maleren — og tag mig med. Der er vel nok lidt Urskov og vilde Mennesker at bryde Bane i derovre.

Fodermesteren blandede sig ængstelig i Talen:

— Nu da Hr. Hooch er i Færd med at lave den paa Teatrene, maatte han da være godt tosset.

Mens Daniel i pludselig Nedslaaethed sad med Hovedet i Hænderne, sagde Jakob Beer, i det han med svømmende Øjne stirrede paa den hvide Vin i Glasset:

— At tænke sig, at nogen ejer store Skibe og kan rejse Jorden rundt for deres Fornøjelses Skyld! — Hvad siger I?

— Pieter Goy har Ret! — indrømmede Hendrik Koort — lad os først faa Saften presset ud af „Naturens Skød", saa kan vi bagefter bryde Bane.

Det bankede paa Døren. Fodermesteren lukkede op.

Der stod et Bybud med Kasketten i Haanden og spurgte efter Forfatteren Hr. Hooch.

Daniel blev bleg af Forventning og rakte efter Brevet.

Hendrik tog det undervejs fra Fodermesteren og læste uden paa.

— Det er fra Røverborgen! — raabte han triumferende — giv ham en halv Gylden, Pieter!

Daniel brød Brevet med skælvende Fingre. Det var jo alligevel hans eget lille Stykke, hvor vanartet det end var.

I det han læste, blev han bleg, og Læberne skælvede en Kende.

Hendrik Koort tog Papiret fra ham og læste højt.

„Komplet Fiasko! — For hundrede Gylden Inventar slaaet i Smadder. Politiet noterede Deres Gadedrenge-Klakke. Publikum hylede paa Forfatteren for at tampe ham. Tak Deres Gud, at De ikke var til Stede, og band paa, at det elendige Skidt skal ikke mere komme paa mine Brædder. Ærbødigst Janssen, Direktør.“

Maleren læste det en Gang igen ganske langsomt, mens Fodermesteren med store

ængstelige Øjne kiggede over hans Skulder. Saa saa han fra den ene til den anden og gav sig Luft i en umaadelig Latter.

Fodermesteren skubbede forarget til ham. Hvad var der at grine a'. Den var jo pinegal.

Mens Hendrik Koort mellem Latteranfaldene gentog „ærbødigst Janssen“ i forskellige Tonarter, slog Daniel, som havde staaet tavs med skælvende Læber, pludselig Næven ned i Bordet, saa Tallerkenerne hoppede og Glassene klirrede.

— Fanden skal ta' mig — hvæsede han — om jeg vil leve mere i dette forpestede Land!

Mens hans stod og gispede efter Vejret, faldt hans Øje paa Rederens Brev, som laa og fløød mellem Glassene. Paa Ordet „Brisbane“ faldt det. Det løjerlige Ord tilkæmpede sig pludselig hans Opmærksomhed. Det var, som en ny Verden lukkede sig op i det fjærne. Den æventyrlige Naturtilværelses Verden, som han altid havde sukket efter, stod for ham i hele sin lokkende Friheds-glands. Det kom som en sidste Tilflugt og fik hans Hjærte til at banke.

Et haandgribeligt Tilbud stod skrevet der med spids agtværdig Kontorskrift paa haandgjort Firmapapir.

Daniel var ikke overtroisk, men han troede alligevel paa en ironisk Verdensstyrelse. Kinden sved endnu af den Lussing, som det store Dyr havde langet ham.

Aa, han havde ikke fortjent bedre. Hvorfor havde han skamskrevet sin Pen med smaa leflende Ondskabsfuldheder, hvor der tiltrængtes Skorpioner? Han, hvis Sind længtes efter at løse sig af Samfundstvangens Forbandelse og give Mennesket sit store ubeskaarne „Jeg“ tilbage.

Her skulde der gribes til — — for første og sidste Gang.

Han stod saa længe betagen af det Forsæt, som pludselig brød igennem fra dybe Drømmelag i hans Indre — svulmende af alle de smaa Kilder, der saa længe var dæmmet inde, at Jakob Beer tilsidst blev uhyggelig til Mode og rykkede ham i Frakken:

— Hvad er det du tænker paa? — spurgte han.

— Jeg rejser! — sagde Daniel og lod sig falde ned paa Stolen.

Der var et forjættende Smil om hans smalle Læber, mens Blikket flakkede rundt paa Vidderne under Loftet og Haanden jog gennem det brune Haar.

— Hvad gør du? — sagde Hendrik og stangede imod ham med sin bulede Pande.

Han anede det store, som laa i Luften.

— Jeg tager mod hans Tilbud. Jeg forlader dette Land — dette Samfund, som jeg hader, som aldrig vil forstaa mig. Jeg tager til Brisbane med den gamles Skib.

Hendrik Koort lettede sin svære Underkrop, saa Stolen væltede over mod Væggen.

— Det er hørt! — raabte han og slog Haanden mod Bordet — jeg tager med.

Daniel saa ned paa ham fra Vidderne:

— Du — hvor faar du Penge fra?

Jakob Beer blev urolig. Det forløsende Beslutningens Ord havde aabnet alle Sluserne ud til det vidunderlige Drømmeland, som ogsaa han gemte paa.

Det koste, hvad det vilde. Ogsaa han maatte bort fra den graa og snavsede By, maatte sprænge Samfundets Haandjærn, de usselt betalte Timer og det elendige Leveben i Blindekirken.

Ud til den Verden, hvor alle havde lige Adkomst til de Goder, Naturen ødslede af sit rige Moderskød!

Aa, at vandre under høje Daddelpalmers Skygge; at lytte til forunderlige Urskovfugles Elskovstoner; at aflokke Ensomheden dens dybe hemmelighedsfulde Koralmusik.

— Tag mig med! — bad han og lagde sin smalle Spillehaand paa Daniels Ærme, medens hans Øjne stirrede bedende op mod Ørneblikket.

Hendrik Koort malede med den tykke Haand over Bordet, mens hans Øjne blev store og stive, og det røde Haar strittede i Vejret.

— Det jomfruelige, ser I — det, som ligger bag Symbolerne, ser I — der, hvor ingen Menneskefod endnu har traadt, — hvor ingen endnu har beluret Naturen i dens Nøgenhed, — ser I, det vil jeg male — Solopgangen, ser I — som en Abe — en koloristisk begavet Abe vilde male den — saaledes vil jeg male den!

— Vi vil leve som de første Mennesker! — sagde Jakob Beer — af vilde tunge modne Frugter — som hænger dinglende paa

Træerne og falder med et Plask mod den bløde Jord, naar man rører ved den slanke Stamme. De kødlignende hvide Rødder vil vi æde — og —

— Vi vil gaa nøgne under den brændende Sol — fortsatte Hendrik Koort — som Naturen har tænkt os, vil vi gaa. Og Haaret vil gro frem, til vi bliver lodne over hele Kroppen, ligesom Dyrene.

Ogsaa Daniel blev reven med.

— Dyrenes Sprog vil vi lure dem af — de oprindelige begrebsløse, men uendelig udtryksfulde Lydtegn vil vi lære. En Poesi paa Instinkternes Grundlag alene. Aa en Tilværelse, hvor der hverken er Godt eller Ondt, eller Mit og Dit — eller du skal og du maa ikke!

III

FOR REDERENS PENGE

Mens Trekløveret i Munden paa hverandre udviklede alt det skønne og store, som ventede dem, løb Fodermesterens skikkelige Øjne fra den ene til den anden. Hans Hjærne arbejdede tungt for at følge dem i deres Flugt.

Saa megen Rigdom og Lykke havde han aldrig drømt om. Han læste det paa Saligheden i deres drukne Blik, paa Ømheden i deres Ord, at her var der noget, som var meget bedre end at trippe sig dødtræt til langt ud paa Natten fra den ene beskidte Stue til den anden, viske Glas af og skænke Øl op til Folk, som kom og gik og var lige glade, enten man var død eller levende.

— Er det sandt, at I vil rejse allesammen? — spurgte han og saa fra den ene til den

anden, mens hans Hjærne begyndte at tumle med den Kapital, han havde staaende i „Trekløveret“.

— Er det sandt — spurgte han — eller er det bare saadan noget, I sidder og digter sammen?

Daniel saa ned paa ham fra Vidderne med sit Ørneblik og spurgte strængt:

— Hvad var det, De sagde?

Fodermesteren skød Hjertet op i Livet og rettede sig i Stolen.

— Jeg sagde bare, at hvis det er, at I rejser, alle tre, saa rejser jeg med.

De blaa Øjne stirrede trofast fra det rødmossede Ansigt, mens hans fede Haand fingererede nervøst ved Vestelommen, hvor han gemte sit Guldur, som han endnu bestandig gik og betalte af paa.

— Hvad gør De?

Hendrik vendte Front og fordybede sig i ham.

Jakob Beer blev svømmende og mild i Blikket. Han kunde pludselig saa godt lide Pieter Goy og hans blaa trofaste Øjne.

Daniel satte sig af Forbavselse. Saa lod han Øjnene vandre rundt paa Fodermeste-

ren. Fra hans hørgule Haar, der klistrede saa omhyggeligt og velbevaret til Hovedskallen, — fra det kuglerunde over Panden svedglinsende Hoved, de tykke rødmossede Bondekinder, den lille Klumpnæse, det lysegule Overskæg, de fyldige, lidt udadvendte røde Læber og den bløde hængende Hage — ned over det velnærede Bryst, der ligesom bulnede ud under den fedtede Frakke, klemt inde mellem de smalle Skuldre, — til de solide Ben, som bar det hele.

Jo, der var Kræfter der. Der var Ærbødighed og Tjenstvillighed. Maaske ligefrem Venskab. De usammensatte Naturers glade Troskab mod den herrefødte Aand.

Daniel følte noget ligesom Rørelse. Det bevægede dem alle tre, at Fodermesteren, deres skikkelige Privatting til at tjene dem og til at laane af — han sad der med Hengivenhed for dem, vilde ikke skilles fra dem.

Forholdet til Pieter Goy rykkede pludselig op til at blive et Mellemværende. Der aabnedes ham en Konto hos dem alle tre.

— Ja men Pengene, Pieter? — spurgte Hendrik — for det er sku dyrere end at komme til „Øen“.

Det var bekendt, at Pieter Goy tilbragte sine faa Sommersøndage paa en lille græsklædt Ø ude i Zuydersøen, hvis gængse Navn bare var „Øen“.

Daniel, som sad med Tilbudet, var Situationens Herre. Det var oven fra ham, at alt Godt og Nyt maatte komme. Han skænkede i Glassene og, som faldt det af sig selv, tog han et Ølglas (der var ikke flere Vinglas), skænkede i og skød det hen til Pieter Goy, som blev rød under Øjnene og betænkte sig et Øjeblik, medens han viskede sin Højre af i Bukseklædet, inden han greb efter Vinen.

Saa blev der drukket i Tavshed. Daniel satte Glasset fra sig, saa fra den ene til den anden og sagde vennesælt:

— I tror da ikke, at den gamle er gal nok til at give Rejse for andre end mig?

Jakob Beer fik en lys Ide:

— Sig til ham, Daniel, at det er en Ære for en Mand som han at støtte den unge kæmpende Kunst. Og du Hendrik — ja det skulde du — tilbyd ham „din forjættede Ø“, naar den bliver færdig. Og jeg vil tilegne ham den store Natursymfoni, som jeg vil

skrive under Palmerne derovre. „Til min ædle Velgører“ — „Til den, uden hvis faderlige Godhed dette Værk maaske aldrig havde set Lyset“ — eller saadan. Hvad siger I?

— Og Pieter der — sagde Hendrik Koort — han skal maaske tilbyde at servere gratis for ham her i Løvekulen, naar han kommer hjem igen?

Daniel lagde sig tilbage i Stolen og stirrede atter mod Vidderne, mens han strøg sit tynde Haar.

Hendrik Koort kunde se af hans Øjne, at han var lige ved at finde en Løsning. Derfor tyssede han paa Jakob, som var falden tilbage i Sørgmodighed og vilde til at give den Udtryk i mange vage Ord.

Pieter Goy var ikke sikker i det nye, som var hændt ham, at Hendrik Koort havde kaldt ham „Pieter“, som var han en af Trekløveret, — og at Daniel, selve Daniel Hooch, havde skænket op for ham ogsaa.

Han sad og smagte paa det endnu, mens han saa rundt paa de skidengule Vægge.

Det var ligesom Løvekulen pludselig var bleven en Stue, hvor han havde noget mere

at gøre end at varte op. Der foresvævede ham Ord som „Hjem“ og „Hygge“ — noget, som han ikke havde kendt, siden han var en ganske lille Dreng, og som han daarlig kunde tænke paa, uden at blive fugtig over Øjenstenene.

Medens de andre sad og ventede paa, hvad Daniel spekulerede ud, følte Pieter Goy sig med et ganske tryg i det. En pludselig glad Følelse af at være med svulmede op under hans brede Bryst og naaede hans blaa Øjne.

Han rykkede sin Stol nærmere ved Bordet og sagde troskyldigt:

— Hvornaar skal den saa skære?

Daniel følte, at han var Herren over Ve og Vel, en ganske ny Følelse, som gjorde ham stolt og fordringsfuld.

Han rettede sig op i Stolen og sagde:

— Den gamle vil stille en Sum til Raadighed, en Sum, som først skal kunne hæves i Brisbane. Det gaar jeg ikke med til.

— Nej, det gaar vi ikke med til! — gentog Maleren og vinkede af. — Maaske er der slet ikke noget, som hedder Brisbane, naar vi kommer derover. Sæt han har sid-

det og svindlet det sammen over sin Whisky, den gamle — for at blive af med os.

— Saa vidt jeg husker, er Brisbane en fuldkommen moderne By.

Hendrik Koort blev lang i Ansigtet.

— Saa kunde vi jo lige saa godt blive hjemme, hvor man kender Kaféerne og Laanekontorerne og ved, hvordan man skal dække sig, naar det kniber.

— Hold nu Mund, Maler! — Altsaa Brisbane akcepterer jeg ikke. I det hele taget ingen Løftepenge. Hvad der er mit, det vil jeg ha' med det samme.

Jakob Beer saa beundrende op paa ham, og Hendrik nikkede kraftig.

— Derimod — fortsatte Daniel efter at have tændt sig en Cigaret — derimod er jeg villig til at rejse bort med Atlanta paa Betingelse af, at man garanterer mig Vidererejse fra Brisbane til — til en Ø — til én af mig nærmere betegnet øde Ø i et eller andet af mig udvalgt Arkipelag i Nabolaget.

— Arkipelag — spurgte Pieter Goy — hvad er det?

— Det er Øgruppe. Der er det indiske Arkipelag og — og mange andre.

— En Ø med Urskov og Palmer! — tilføjede Jakob Beer drømmende.

— Med Koraller og Aber og Kokosnødder og i det hele taget tropisk Dyre- og Planteliv! — forklarede Hendrik Koort.

— En *ubeboet* Ø! — slog Daniel fast — en af ethvertsomhelst Menneskeliv fuldkommen uberørt Ø.

Maleren nikkede med aaben Mund og stive Øjne. Beer vuggede frem og tilbage paa Stolen. Han var allerede derovre under Palmernes Skygge og lyttede til tropiske Naturtoner. Kun Pieter Goy stirrede med Spænding paa Daniels flakkende Blik i det blege Ansigt, ventende paa at høre, hvorledes den skulde skære, saa at de allesammen kunde komme med.

Jo mere Daniel følte, hvorledes alting kom fra ham, des større blev hans Tillidsfuldhed, des fastere hans Standpunkt.

Han knejsede mægtigt og satte Knoerne afgjort i Bordet foran sig, som om det var selve Rederen, der sad frygtsom og ærbødig der paa Stolen, ventende, at Daniel skulde diktere sine Betingelser, og ikke den trofaste Pieter Goy.

— Mine Betingelser er — Daniel bøjede sin lange Overkrop frem og plantede sit hvasse Blik lige midt i Pieter Goys, saa at Fodermesteren forskrækket trak sig tilbage mod Stoleryggen — mine Betingelser er altsaa, at den Sum, som jeg skulde hæve i Brisbane, udbetales mig til fri Raadighed før Afrejsen paa et af mig nærmere angivet Sted. Og denne Sum — disse Penge vil jeg bruge til at udruste ikke blot mig selv, men ogsaa mine kære Venner, som jeg vil have med mig, i det jeg er villig til delvis at afholde Omkostningerne ved deres Rejse af bemeldte, ikke ubetydelige Sum.

Hendrik Koort for op, saa Stolen gik bagover mod Væggen, og strakte Armene ud over Bordet til en Omfavnelse.

Jakob Beer græd af Rørelse og søgte forgæves Ord for sin Tak.

Men Pieter Goy, som havde faaet Afgørelsens Bleghed over sine Kinder, rejste sig i Stolen, rakte sin kødfulde røde Haand over mod Daniel og sagde med fattet Andagt, i det han slog en tyk Streg over alle de smaa Forstrækninger, han i Tidens Løb havde ydet Daniel.

— Tak for det, Hooch!

Men nu fik Hendrik Koort Betænkeligheder.

— Tror du, Rederen gaar ind paa det?

— Du kender ham jo.

Daniel havde sat sig. Tilfreds og mæt i sin Storhed veg han ikke tilbage for et letkøbt Ordspil.

— Som man „reder", saa ligger man! — sagde han og trak afvisende paa Skulderen.

Det lykkedes.

Rederen vred sig, baade mundtlig og skriftlig, men gav sig tilsidst. For Daniel var fast og ubønhørlig.

En Maaned efter, da „Naturens Skød" forlængst var glemt, rejste Daniel og hans Venner bramfrit — thi den gamle havde stillet som Betingelse, at Pressen ikke fik Lov at stikke sin Næse i hans private Affærer —, men med Sindet bævende af Forventning til Marseille, hvor de skulde gaa ombord i „Atlanta", der i Mellemtiden havde været baade i Le Havre, Bordeaux og Malaga.

Fra Marseille gik Farten direkte til Port

Said. Derefter skulde paa Vejen Ceylon, Freemantle og Melbourne anløbes; og naar Atlanta endelig var naaet til Brisbane, saa skulde Vennerne videre med en Pacifik-Damper, der gik over Fidji-Øerne til San Francisco.

Billetterne fra Brisbane havde Rederen selv besørget — for en Sikkerheds Skyld. Ved sine udenlandske Forbindelser var det lykkedes den gamle at formaa Damperen til at sætte Fællerne i Land paa en lille palmeklædt Koralø, som hørte til Fidji-Øernes yderste Forposter, og som passeredes under den regelmæssige Fart i en Afstand af nogle faa Mil.

Daniel havde været paa Biblioteket og gransket store geografiske Værker, før det lykkedes ham at udvælge en Ø, der opfyldte alle de Fordringer, som maatte stilles til den.

IV

DEN FORJÆTTEDE Ø

Paa store mørkegrønne Dønningsbølger gled Baaden med Daniel og hans Venner ud imod den fjærne Taageplet.

Deres levende Forventning, vævet sammen af Længsel og Drømme, var ilet forud med uendelig mange flere Hestes Kraft, end selv det største Dampskib kunde præstere. Den svævede over den ukendte Ø, som de nu stirrede imod. Maaske var det den, der hilste dem velkommen hist ude fra Synskredsen.

Taagen tog Form. Den delte sig i et mørkere og et lysere. Det mørkere svømmede over det lyse, og alt som den lille Motorchalup nærmede sig den lave hvide Kyst, hvor Dønningerne brød sig mod det yderste Koralrev i et boblende Skumbælte, der

skjulte det smule Vand bag Revet, blev det mørke dybt grønt mod den blaa Himmelgrund. Det kuplede sig; og noget skød sig op over noget andet i en rolig og lovbunden Uorden, til det hele pludselig blev en Palmeskov.

De sad stirrende med store Øjne og holdt sig fast ved Rælingen, mens Baadens Bevægelser blev uroligere og Bølgerne kortere, jo mere de nærmede sig.

Ingen af dem talte. De havde paa den lange Rejse daglig snakket om Øen og hver for sig taget den i Besiddelse; men nu den laa der i Virkelighedens skarpe Dagslys, unddrog den sig pludselig deres Herredømme.

Den ligesom lo ad dem. Det gik op for dem, at det vilde tage Tid og Arbejde, før de fik tvunget den til at betragte dem som dens Herrer.

Maleren sad med aaben Mund og sænket Pande, mens hans Øjne søgte at gennemtrænge det mørke Virvar af hundredaarige Lianer, som bandt Træerne sammen til en usvigelig Enhed.

Hvor var de grønne Pletter i yndefulde

Kokospalmers Skygge, under hvilke han skulde hvile paa blødt Græs med den solfyldte Lufts høje Krystalklokke over sig?

Om de mon grinte ad ham og hans Venner, Matroserne? — Han kastede et prøvende Blik paa dem; men der var ikke noget at læse af deres arbejdstvære Ansigter. Hver passede sit og tænkte kun paa at finde et Anløbssted i det smule Vand indenfor Revet.

Jakob Beer rystede som en syg Abe. Det trak nervøst over hans sammenvoksede Bryn. Han havde paa hele Rejsen lidt af Søsyge og, naar det var allerværst, ønsket sig tilbage til Løvekulens skidengule Vægge. Men i fint Vejr fortrød han det med en haardt betynget Samvittighed. Det var jo en Helligbrøde mod det gryende store.

Nu sad han der og krøb sammen og kunde slet ikke finde sig til rette. Saa var han ovenikøbet sulten og forkommen, fordi han af Forventning og Spænding ikke havde kunnet sove de sidste Nætter.

Han havde tænkt sig det som en Henrykkelse — det Øjeblik da den vidunderlige Ø dukkede op for deres Øjne. Men af Be-

gejstring var der endnu ikke Spor. Skamfuld maatte han indrømme, at han nærmest følte Angst.

Det kom nok, trøstede han sig. Fik de først Foden i det signede Land, fik smagt dets modne Frugter, fik Ryggen gennembagt af dets Sol, saa vilde Glæden, Livets Urglæde, syngende holde sit Indtog i deres Hjærte.

Pieter Goy sad med foldede Hænder og saa ind mod Øen. Han forstod ikke selv, hvad han følte, var heller ikke vant til saadan at tænke over Tingene. Det var noget ligesom Andagt, der bevægede ham, blandet med Nysgerrighed. Andagt for de høje Palmekroner med deres lange smalle Blade, der vajede i den friske Søvind som Vimpler paa en Sommerdag derhjemme.

Af Mangel paa Kundskab havde han ikke som de andre gjort sig bestemte Forestillinger om Øen. Han havde mere tænkt paa det praktiske. Hvordan det vel skulde gaa med at skaffe Føden. For der kunde vel ikke hænge fuldt paa Træerne baade Sommer og Vinter.

Paa den lange Rejse havde han glædet

sig sindigt og forstandigt over alt det nye, han fik at se. Han havde ikke ladt nogen tilbage, som han kunde længes efter. Derfor kunde han fuldt slutte sig til Øjeblikket.

Ængstelse for Fremtiden nærede han ikke. Det vilde dog altid være vanskeligt for den at blive mere glædeløs end den Tilværelse i halvmørke lumre Stuer fra Morgen til Aften, som han havde ført, lige siden han efter Kærlighedskonflikten hjemme i Groeningen rejste til Amsterdam.

Det var Løvekulen og dens Trekløver, som havde været Lyset i hans daglige Liv. Da Lyset flyttede, saa flyttede han med.

Nu laa den der, Øen — livagtig for hans Øjne.

Det var jo en rigtig pæn Ø, saadan at se til. Kun Skoven saa lidt farlig ud paa Afstand.

Baaden sagtnede Farten. En af Matroserne begyndte at lodde forude. Et knapt Tilraab, og Roret lagdes pludselig om, saa at Baaden i kort Bue svingedes med Bredsiden mod Dønningerne.

Den krængede saa stærkt, at Maleren gled

ud fra Sædet og skyndsomst maatte klamre sig fast til Rælingen for ikke at trille ned i Skibsbunden mod Maskinkassen.

Medens Baaden gik langsomt frem, afslørede Øen sig i hele sin Længde.

Der hvor Klipperne traadte længst ud mod Kysten, hørte Skoven op og gav Plads for et Vildnis af Buske.

Saa veg Kystlinjen tilbage i en Bugt, hvis Bund de ikke kunde øjne; men de kunde se Landet paa den anden Side Bugten. Det trak sig ud mod den taagede Horisont, blev til et Lavland, klædt af mørkegrønne Skove.

Saa stor havde de ikke tænkt sig, at Øen vilde syne.

Endelig fandt Baadføreren det Sted, hvor Revet sænkede sig og dannede Indløb til det rolige Vand bag Koralringen.

Roret blev lagt om og Farten sat op, saa Skumsprøjtet fra Boven stænkede dem, der sad forrest.

Jakob Beer fik sine Søsygefornemmelser igen. Han klamrede sig til Rælingen, rakte Hovedet ud og stirrede ned i det mørkegrønne krystalklare Vand, hvor han i Dybet øjnede mørke Skygger, der kom og svandt.

Det var vist de store troldagtige Vidunderfisk, som han havde set Billeder af i et Konversationsleksikon. De gik der dybt nede og undredes over det uhyre Dyr, som svømmede saa højt, at dets halve Krop var over Vandet. Sagtens var de bange for dets underlige Hale, som gik rundt og rundt bestandig.

— En Abe — en Abe! — raabte Hendrik Koort og pegede ind, hvor han saa noget brunt og levende i en høj Palme, som stod alene.

— Der er ingen store Pattedyr paa Smaaøerne — forklarede Daniel af sin Læsning — og Aber findes ikke selv paa de store.

Men Maleren vilde ikke slippe Aben. Den gjorde Øen virkelig for ham. Det var den, han havde ventet paa, før han vilde tro, at det virkelig var den Ø, han nu i to Maaneder havde gaaet rundt med i Hovedet, ja ligefrem taget op i sit Hjærte.

De løb med lavest Fart, hvert Øjeblik parat til at bakke. Lige foran sig havde de den stenede Kyst, hvor Vandet skvulpede i smaa rolige Bølger over den ujævne Grund.

De var næppe et halvt Hundrede Skridt

fra den faste Strand, hvor en mørk Linje af opskyllede Havplanter og døde Sødyr viste, hvortil Havet strakte sig ved Flodtide.

De første sælsomme Fugleskrig lød ud til dem fra Skovranden, som laa længere tilbage.

De saa spraglede Fuglefjer glimre pilsnart gennem Luften fra den ene Trætop til den anden.

— Hør Papegøjerne! — raabte Maleren og stirrede af yderste Evne.

Saa saa han igen noget stort og mørkt glide ilfærdigt ned ad en skællet Stamme. Først en, saa to, saa mange. Han var vis paa, at det var Aber, som bød dem velkommen.

Pieter Goy blev betænkelig ved Synet af dem. Hvorledes vilde de stille sig? — Kunde man ogsaa stole paa, at ingen af de store Rovdyr fandtes paa Øen? Naar der ingen Mennesker boede, hvem kunde saa vide det? Daniel havde dog altsaa taget fejl om Aberne.

Om nu en Tiger kom snigende sig ud under de kæmpemæssige Rødder derhenne

med Skovens sorteste Mørke bag, — saa var de godt hjulpne.

Gudskelov, at han havde sin Bøsse. Hendrik Koort havde holdt paa, at de skulde komme med Fred til Øen. Dyrene skulde være deres Venner, og tilsidst vilde de æde af deres Haand.

Ogsaa Jakob Beer havde kæmpet forarget mod Bøssen. Saa længe de bar dette Kainsvaaben hos sig, vilde det forhadte Samfund bestandig være midt iblandt dem, foruden at de vilde fristes til at forgribe sig paa den levende Natur.

Det var Daniel, som tilsidst havde støttet Pieter Goy, fordi man ikke kunde vide, om maaske nogle Vilde landede paa Øen og overfaldt de hvide Mennesker, som de aldrig før havde set.

Nu laa Baaden fast mellem Stenene. En af Matroserne svingede sig over Rælingen og surrede Tovet om et Klippestykke, der ragede frem over Vandet, medens en anden anbragte Ankeret i en Klipperevne.

Saa lagdes to Fjæle ud til Landgang.

Maleren skyndte sig at være den første.

Han sprang fra Sten til Sten, balancerende med Armene i Luften, indtil han naaede ind, hvor Grunden blev sammenhængende og Vandet gled blødt og smult mellem de hvide Sten, de tomme Snegleskaller og store Konkylier, som gabede imod ham med fint rødmende Mund.

Daniel blev ombord for at have Tilsyn med at alt, hvad Firkløverets var, kom rigtigt og ubeskadiget i Land.

Der hvor Stranden skraanede op under Klippen med dens Purr af forvredne Rødder, der klamrede sig til hver en Muldfold, var der en naturlig Hule med Læ til alle Sider undtagen til Havet.

Her stillede Matroserne efter Anvisning af Pieter Goy, som ganske stille tog Føringen, saasnart han var naaet i Land, Kufferter og Kasser op imod Klippevæggen.

V

SOLBRØDRENE

Da Daniel havde overbevist sig om, at alting var i Land, og Baadføreren stod parat til at vende tilbage med sine Matroser, der havde baaret Baggagen, blev der et Øjebliks Tavshed, under hvilken alle — baade de, som skulde tilbage til Menneskene og de, som overgav sig til Naturen paa Naade og Unaade, — følte en højtidelig Beklemthed gribe sig om Hjærtet.

Daniel forstod, at Øjeblikket krævede noget usædvanligt.

Af de Penge, som Rederen havde givet ham, var der endnu omtrent et Hundrede Gylden tilbage.

Idet han tog sin Pung op for at give Mandskabet Drikkepenge, kom han i Tanke om, at det var sidste Gang, han skulde give Samfundet, hvad Samfundets var, sætte Skel

mellem Mit og Dit med Kejserens -- det vil sige Dronningen af Hollands — Billede.

Disse runde gyldne Stykker, der nu tyngede hans Haand — de, som han og hans Fæller havde jaget i en forbitret og forgæves Kamp i det gamle Land, — de, hvis Glans for to Maaneder siden vilde have faaet deres Øjne til at straale, deres Hjærte til at banke, — de var nu pludselig forvandlede til betydningsløse Ting, som hverken kunde spises eller drikkes, i det højeste tjene til Pynt ved Uret eller i en Kæde om en Kvindes Hals, hvis de havde haft nogen at hænge den om. Ja Pungen, som han havde dem i, hvor gammel og fedtet den end var, blev med et mere værdifuld; den kunde han dog faa Brug for til at gemme et og andet i.

Han saa sig om mod Stranden, mod det uendelige Hav, hvor Damperens Skystribe endnu laa dorsk og lav i den svagt buede Horisontlinje, mod Palmebladene, som strøg sig med en sagte Lyd imod hverandre.

Det var altsammen pludselig rykket ham nærmere, nu da Pengene ikke længer spærrede Vejen.

Det var ikke længer disse smaa runde blanke Stykker, det gjaldt om at faa fat i. Nu var det Tingene selv, som skulde gribes.

Hvad mon der er sværest? — tænkte han uvilkaarlig, mens en Alvorssky drog sin Skygge over hans Sind.

Det var kun et Øjeblik.

Saa heldte han Mønterne ud i sin Haand og nød for sidste Gang Glæden ved at høre deres Klang.

— Alt det er Deres! — sagde han og viste Folkene Guldet — Del det imellem Jer, som I er Venner til.

Matroserne førte Haanden til Huen, men skævede samtidig til hans knejsende Hoved, som om de tvivlede paa, at han var vel forvaret.

Baadføreren derimod — han var en næsten dannet Mand — trykkede Daniel i Haanden, stillede sig op og sagde:

— Vi ønsker Dem, at De maa finde alt det, som De er kommen ud for at finde — og en hel Del til. At ingen Sygdom eller anden Ulykke maa ramme Dem, Oversvømmelse eller Orkan og hvad der nu ellers kan hænde paa disse Kanter, som man

baade har læst om og hørt af Kamerater. Og gid De saa maa komme sunde og raske tilbage.

— Kamerater! — sagde han stærkt og traadte fast i Stenen, hvor han stod, mens han vendte sig mod Matroserne.

I det samme røg Huerne af. De tvære Ansigter slyngede tre alvorsfulde Leveraab mod Daniel og hans Venner.

Maleren rev Tropehatten af sit røde Haar, gik rundt med Taarer i Øjnene og gav hver af Matroserne sin brede haarede Haand, som blev trykket med Grundighed.

Da det var besørget, trak han Portemonnaien op, og lettede den for hele dens Restbeholdning. Ogsaa han havde forstaaet, at Pengene for Fremtiden var uden Værd.

Jakob Beer havde hele sit Liv næret en skæbnesvanger Foragt for Penge. Nu skilte han sig med let Hjærte ved den sidste Mønt.

Men Pieter Goy blev rød og bleg. Hans Haand gjorde en uvilkaarlig Bevægelse over Lommen, som vilde han værge den mod Overlast.

Før Afrejsen havde han gjort alt sit rør-

lige Gods i Penge; den sidste Rest af sin lille Mødrenearv havde han hævet i Sparekassen; og hele Herligheden opbevarede han, i gode hollandske Dukater, indenfor Skjorten i en lille Skindpose, som han selv havde syet.

De andres Flothed var ham uforstaaelig, næsten forbrydersk, syntes han. Hvor kunde Daniel kaste den sidste Nødskilling bort til disse fremmede Mennesker, som bare vilde grine ad dem, naar de var kommen i Baaden, og forresten sætte de dyre Penge i Whisky og sorte Tøse ved første Landlov.

Selvom de nu skulde til at være Brødre med Enighed og Fællesskab, saa kunde det jo ske, at en af dem fandt noget Godt, som de andre ogsaa vilde have; saa maatte der dog handles. Eller skulde man give det rundt væk — værsgo' og tag selv?

Men selvom man skulde det, saa kunde man dog aldrig komme bort igen fra Øen uden Penge.

Var det da virkelig Daniels og hans Venners Mening, at de aldrig nogensinde vilde vende tilbage?

Pieter Goy saa i pludselig Hjælpeløshed fra den ene til den anden. Saa kiggede han rundt paa Palmerne, paa Rødderne, der klamrede sig til Klipperevnerne, paa de soltørrede Søstjærner og andre vidunderlige Sødyr, som laa og glinsede i Solen.

En pludselig Angst over alt dette blændende og fremmede greb ham om Hjærtet, saa at han ønskede sig af hele sin Sjæl tilbage til den lille grønne Ø i Zuydersøen.

Gu' om han gjorde! — Gu' om han smed det sidste fra sig, som bandt ham til alt det gamle. Hvis alting slog fejl, havde han dog Skindposen med Guldstykkerne. Der kom vel nok engang en Damper forbi, som for gode Ord og Betaling tog dem ombord.

Ikke at han tænkte paa at hytte sit eget Skind alene, end sige at forraade noget.

Men alligevel — Pengene vilde han gemme. Ingen skulde vide, at han havde dem. Engang kunde de maaske komme dem alle til gode.

Pieter Goy tog sindigt sin Portemonnaie op, nu da Turen var kommen til ham.

Han aabnede den og viste rundt, at det

Par Gylden og den Smule Kobbermønt var alt, hvad han havde tilbage.

Dem skulde Matroserne have. Gu' skulde de have dem allesammen. Og Pieter Goy gik fra Mand til Mand, delte retfærdigt og ligeligt. Og da der var en halv Gylden tilbage, fik han den vekslet hos Baadføreren og delte ogsaa den.

Det var som Enken med sin sidste Skærv. Matroserne følte instinktmæssig, at Pieter Goy trods Ligheden i Klædedragt stod under sine Fæller i Stand og var dem selv ganske anderledes nær, — de blev joviale og trykkede hans Haand paa en mere hjærtelig Maade, end de havde gjort ved de andre.

Endnu engang blev der hilst. Saa vendte Matroserne om med Baadføreren i Spidsen.

Sindigt skred de ned imod Stranden.

Daniel og hans Venner saa dem hoppe fra Sten til Sten. Fyrbøderen var den sidste.

De svingede sig over Rælingen op i Baaden. Fortøjningstovet blev klaret af Stenen og Ankeret taget af Klipperevnen.

Hver Mand tog sin Plads. I den dybe

Stilhed hørtes Maskinens forsigtige og langsomme Tøf-Tøf.

I det Baaden endelig fri og uskadt svingede rundt i kort Bue for at faa Stævnen forrest, rejste Baadføreren sig op agter. Huerne svingede i den solklare Luft, og tre kraftige Hurraraab rungede ind imod Øen.

Maleren sprang op og løb ned over Stenene, fulgt af de andre.

Der stod de i Solen, blottede Hovedet og raabte deres Hilsen tilbage.

Tavse stirrede de efter Baaden, saa længe de endnu kunde øjne den. Da den omsider forsvandt bag Koralrevets Skumlinje, vendte Daniel sig ind mod Øen med dens lave Klipper, dens tæt sammenslyngede Træer, dens Papegøjer og hvad hemmelighedsfuldt Levende den maatte skjule for dem.

— Denne Ø — sagde han højtideligt — som vi herved tager i Besiddelse, skal fra nu af hedde Soløen. Og selv vil vi kalde os Solbrødrene.

En Papegøje skreg en arrig Protest ned imod dem.

VI

MOD DET UKENDTE

Da Solbrødrene havde set den sidste Rest af Samfund opløse sig med Damperens Røgstribe i den blaa Synskreds, begyndte de at undersøge Stranden.

Nord for den Bugt, paa hvis Bund de var sat i Land, skraanede Øen jævnt ned imod det stille krystalklare Vand, som Daniel kaldte Lagunen, fordi det laa indenfor Koralrevet.

Her, paa en lille Pynt, gik Palmerne helt ned i Stranden. De klamrede sig til Koralgrunden og strakte det slanke Legeme ud over Vandet, som spejlede dem med en gennemsigtig Klarhed, der fik Hendriks Hjærte til at banke af Forventning.

Paa den anden Side Pynten opdagede de en lille Flod, der snoede sig frem i det

skjulte, mellem Bredder klædte saa tæt af Buske og høje stænglede Græs, at det syntes uigennemtrængeligt.

Den skælvede over Ryggen i det spillende Lys som en ung Jomfru, der løber nøgen ned til Stranden for at tage Bad.

Medens Daniel fortabte sig i Betragtninger over al denne Uberørthed, som for første Gang afklædte sig for bevidste Menneskeøjne, gik Pieter Goy ned og smagte paa Vandet.

Det var fersk og lunkent som Regnvand, der har staaet Natten over i en Tønde i Haven.

Maleren brød sig Vej langs Bredden. Græsset naaede ham til midt paa Brystet; men det gav villigt efter; og et Stykke op ad Skraaningen blev det lavt. Koralgrunden skinnede frem i Overfladen, grønnet kun af noget stift tæt Mos.

Han vinkede ad de andre. De fulgte i Gaasegang Floden op mellem Palmerne og Græsset, indtil Bredden sænkede sig i en Kløft, fyldt af Koralblokke.

Her spredte Floden sig i en Mængde spillende og klingende Smaastrømme.

De hoppede fra Sten til Sten, naaede over paa den anden Side og fulgte Kløften op imod dens Bund.

Brede mørkegrønne Træer rakte hverandre Haanden over Stenene. Mellem Blade saa store som en Mands Bryst dinglede snoede Rakler ned og vippede for Vinden. Nogle Frugter af Størrelse som Kokosnødder, men kuglerunde, lyste saftig grønne frem af Mørket.

— Det er Brødfrugttræer! — raabte Daniel, som havde studeret omhyggeligt før Rejsen, — og de store grønne Vinger, som vifter der højere oppe, er Pisang-Bananer. Kan I se Klaserne tæt ind til den violette Stamme? de er næsten modne.

Da de naaede Pisangerne, saa de, at Kløften lukkedes af en stejl Skrænt i Mands Højde.

Der havde vist engang været et Vandfald ned fra den. For Jorden var vasket ud, saa den bare Koralkalk stak frem i Knuder, Knolde og Vorter.

Et Sted hang Skrænten ud over som et Tag. Den Hule, der derved dannedes, foreslog Daniel at de skulde vælge til Fælles-

depot; thi den havde Skoven i Ryggen, Floden for sin Fod og laa nær ved Havet.

Tilmed skærmede den mod Regn og lod sig let lukke med en Vold op til Taget af de løse Blokke, som laa i Mængde spredt rundt om; Volden kunde man tætte med Løvværk, saa det hele løb i ét med Omgivelserne.

De gik straks i Gang med at flytte Baggagen. To og to bar de Kufferter og Kasser op ad den Vej, de var komne.

Da det endelig var i Orden, holdt de Fyraften.

Pieter Goy gjorde Ild paa foran Hulen. Der var tørt Græs, døde Liansnore og Trøske i Mængde.

Den krydrede Røg steg op under de mørke Brødfrugttræer, mens Flammerne blegnede i det stærke Dagslys.

Selv sad de i Skygge under Skrænten og saa ud over Kløften med dens lysende vajende Pisangflag, dens mørke massive Brødfrugtløv, — mod den blaa Himmel, hvor en smal hvid Sky lyste af Skæret fra Solen hinsides Træerne.

Pieter Goys gode Kaffe dampede op til dem fra Kedlen, som paa Zigøjnervis var hængt mellem tre Grene, stukne i Jorden. De røg den sidste Rest af deres hollandske Tobak og satte sig tavse til at drømme hver sin Herlighed frem af den overbærende Natur, som stirrede forundret paa dem med hemmelighedsfulde mørkegrønne Øjne.

Hendrik sprang i Vejret.

— Hvad var det, som lo?

Ingen af de andre havde hørt noget. De tyssede ærgerligt paa ham; men Maleren blev længe ved at stirre mellem Træstammerne dernede i Kløften, hvor han syntes, han saa noget levende brunt mod det grønne; han var vis paa, at det var Aberne, som nys hilste dem velkommen og bestandig iagttog dem i Skjul bag Træerne.

De var opsatte paa at faa begyndt deres nye Tilværelse. Inden Solen gik ned, aabnede de Kasserne og tog frem, hvad hver især skulde have med sig paa den ensomme Vandring over Øen.

Det hele var for længst ordnet af Daniel, hvis Hjærne havde tumlet med alt dette,

som var det Forberedelsen til et nyt Skuespil og ikke Indvielsen af en Menneskehedens Morgenrøde, Genfødelsen af det oprindelige Liv tæt op til Naturens bankende Moderhjærte.

Biskøjter og Konserves for en Uge, Kasserolle til at koge Vand og Grøntsager i, Ske, Kniv og Tændstikker, et Uldtæppe, en Økse. Det var alt. Maleren havde desuden sit Malerudstyr, Jakob Beer sin Violinkasse. Endelig fik hver udleveret den Dagbog, Daniel som Leder og Betaler af Expeditionen krævede, at de skulde føre og hvis Indhold skulde være Daniels ubetingede Ejendom.

Solen gik ned i Purpurskyer, der spredte sig som Pletterne i et Tigerskind over hele den vestlige Himmel.

Intet Tusmørke jævnede Vejen mellem Dag og Nat. Alt det grønne omkring dem blev pludselig til Skygger, som spærrede Lyset ude.

Det fine Klokkespil af dansende og summende Insekter klang ud. Et fjærnt Fugleskrig. Ukendte Smaadyr stirrede paa dem med lysende Fosforøjne under Nattens sorte Hætte.

Det var det sidste, de saa, før de i Ly under Skrænten sov ind i deres nye Verden, hyllede i Uldtæppet, med Hovedet hvilende paa Ranselen.

Fugleskrig vækkede dem.

Lyset blinkede allerede i Smaastrømmene paa Kløftens Bund. Igennem Luftens Krystalklokke tindrede Himlen som en blaa Diamant med uendelig mange Blinkflader.

En frisk Vind pustede op gennem Kløften fra det lysnende Hav. Luften var saa skær og tynd, at selv de fjærneste Trætoppe stod skarpt og klart mod Himlen.

Hendrik Koort sprang op og slog sin Trille mod de lyttende Trætoppe, der aldrig havde hørt en menneskelig Røsts Trylleri.

Daniel, som ikke kunde synge, sprang omkring som en ung Vædder, stolt over sit Værk. Var det ikke ham, der havde fundet Soløen? Nu, tog han den i Besiddelse som sin rette Ejendom.

Jakob Beer glemte Søsygefornemmelserne; de havde været i hans Drømme den hele Nat. Han kastede Tæppet af sig og strakte

sin skæve Krop i det algode Lys, som spillede paa ham.

Selv Pieter Goy glemte Legemets fornødne Krav og stirrede forbavset med sine runde blaa Øjne ud i den svulmende Yppighed.

Hendrik gik ned til Floden for at hente Vand til Kaffe, men glemte det og tog Bad i Stedet.

Det varede længe, før Goy fik tændt Ild og lavet i Stand til Frokostkaffen, som skulde være deres sidste Fællesmaaltid.

Da de havde spist og drukket, gav Daniel Signal til Opbrud.

De afførte sig hver deres gamle Samfundsklæder, beholdt kun Straahat, Skjorte, Benklæder, Strømper og Sko; men det var Meningen, at baade Tøj og Sko senere skulde erstattes af selvlavet Naturbeklædning.

I den stærke Varme var det en ren Velgærning at faa Tøjet af. Maleren gjorde straks Skridtet fuldt ud ved at afføre sig ogsaa Skjorten og Sokkerne, som han snørede i sin Ransel.

Kasserne, der indeholdt Nødhjælp af Madvarer, Medicin og lignende Ting, blev

lukkede og Hulens Aabning omhyggelig dækket. Hvem de skjulte det for paa denne Ø, som hverken havde Mennesker eller andre store Dyr, stod dem ikke klart. Det var af gammel europæisk Vane.

De steg op paa Skrænten over Hulen. Herfra saa de mod Sydøst ned gennem Kløften, over Floden, som blinkede frem mellem Koralblokkerne. Mod de andre Verdenshjørner lukkede Skoven for Udsigten. I Nordvest stod den tæt som en grøn Hæk, med Brødfrugttræer knejsende længere tilbage og hist og her en enkelt Kokospalme med sine lange Bladfingre sitrende over Krattet. I Nordøst hævede Terræn'et sig stærkt, og Træerne stod spredte. I Syd var der en Lysning at øjne inde mellem Stammerne.

Daniel havde ordnet det saaledes, at Jakob Beer skulde vælge først, saa Hendrik Koort, dernæst Daniel selv og Goy til allersidst. Hver skulde søge i sin Himmelretning og vandre uafbrudt, indtil han fandt det Sted, som syntes ham bedst skikket til Boplads.

De skulde mærke sig Vejen vel, holde nøje Tal paa Dagene, og hver Søndag Mor-

gen skulde alle søge tilbage til Depotet og betro hverandre deres Oplevelser.

Jakob Beer stod længe og trippede paa sine tynde Ben, før han kunde bestemme sig. Hans Ransel og Violin tyngede ham allerede. Saa valgte han at gaa mod Sydøst, hvor det gik ned ad Bakke langs Kløften, som han allerede kendte og bag hvilken han vidste, der var Palmer.

Hendrik Koort vidste derimod straks, hvor han vilde hen. Der mod Nordvest, hvor Buskene stod tættest, lokkede Vildskoven ham med sine skjulte Skatte.

Daniel valgte det stigende Terræn mod Nordøst. Han vilde søge Øens højeste Punkt, hvor han kunde se ud over sit Rige.

Pieter Goy saa med Resignation mod Sydvest — det Himmelhjørne, som de andre havde levnet ham. Der var ikke andet end Skov og atter Skov at se. Men Goy gjorde straks op med sig selv, at han vilde bo ved Vandet. Da Øen kun var lille, saa maatte han jo naa det ogsaa ad den Kant. Og havde han først naaet Vandet, saa vilde han følge Kysten, til han fandt en Flod.

De gav hverandre Haanden. Daniel stod med Uret i Haanden. Præcis Klokken Tolv vendte de Ryggen til og gik hver ad sin Kant mod det ukendte.

VII

JAKOB BEER

Jakob — lille Jakob Beer med den lange spidse Næse under de sammenvoksede Bryn, med det sky Blik i de drømmetrætte Øjne, med det fastvoksede Smil over de smalle Læber — slæbte Ranselen og Violinen paa sin skæve Ryg gennem det høje Græs.

Det kradsede hans tynde Spillefingre, naar han bøjede det til Side. Det stak ham i Kinden og svippede ham om Næsen; men han ænsede det ikke. I de høje Træers Skygge gik han med sænket Hoved og tænkte paa det Liv, som nu skulde begynde.

Det var en sælsom Fornemmelse at gaa saaledes og lytte til Øens Hjærteslag. Solen trængte ikke ned til ham gennem de sammenfiltrede Trætoppe over hans Hoved. Luften var hed, saa Sveden sprang frem

paa hans Pande for hvert Skridt han gjorde; men han ænsede det ikke.

Han vandrede frem og frem bestandig, bøjende af for Skovens Vilje, følgende den Vej, som lodes ham aaben.

Hans Sjæl svømmede ud i den grønne Verden, rørte ved de lange smalle Blades fine Klokkespil, som sitrende tonede tilbage. Den bævede under de Varselskrig, som spraglede Fugle vekslede med hverandre, svirrende hid og hid højt oppe under den mægtige Bladhimmel.

Løsslupne Solstraaler sad skælmske paa Lur og ventede paa en Luftning i Løvet, sprang saa frem, strøg i Flugten de blinkende Fjer i et kildrende Kærtegn. Fuglen lo, drejede sig i Flugten efter Straalen og strøg det kyssede Sted med sit Næb.

Jakob følte sig omsider træt og satte sig i Græsset med Ryggen op mod en Stamme, der var glat og hvid. Slanke Traade hang ned fra det mørke Løv, snoede sig om hverandre, svirrede, naar Vinden rørte Trætoppene, svajende i rytmisk Takt med Lyd af Vand, som risler over mosklædte Stene.

Der løsnedes en Frugt højt oppe. Den

gled langs glatte Blade, som forgæves søgte at fange den, brød igennem Buskløv tæt som Fletværk og faldt mod Jorden med et Plask, som naar en Aare falder i Siv.

Han tænkte paa at rejse sig, men Ensomheden holdt ham fast.

Dybe Harpetoner bølgede op fra Jorden omkring ham, mens fra Solstraalerne, som dansede bag Trætoppene og længtes ned til de grønne Spirer, klingre Cellotoner dryppede imod hans Øre.

Saa begyndte Vinden deroppe at stryge Violinerne. Fra fjærne Palmetoppe blandede Violoncellen sin Klage ind imellem. Fløjter skingrede fra spændte Fuglestruber.

Tonerne klang sammen i en mægtig Harmoni, som løftede hans Legeme fra Jorden, svajede det hid og did paa Tonebølgerne som i Søgang.

Han vaagnede op. Symfonien fyldte endnu hans Øre; men det var Havet, som sang, syntes han. Det var Kæmpebølgerne, som vuggede Skibet, hvor han laa i sin Køje.

Søsygefornemmelserne havde meldt sig igen, mens det grønne Lys under Trætoppene var bleven mørkere og mere svalt.

Han saa sig om for at finde sig selv. Ransel og Violinkasse laa ved hans Side. Hans Ryg var øm af den haarde Stamme. Fuglene tav. Gennem den blikstille Luft sænkede Ensomhedens Vælde sig over ham, tyngede hans Hjærte og gjorde ham bange. Han tænkte paa Gud og paa Døden og foldede Hænderne mod den Evighed, som stirrede paa ham fra alle Sider med Forkrænkelighedens stive Blik.

Hvor længe han havde sovet, anede han ikke, vidste kun, at han laa paa en svømmende Ø midt i Oceanet, som skiller Verden i Dele og Mennesket i Racer. Ikke engang Himlen deroppe bag Trætoppene bar Bud til ham fra hans Fortid. Kun Solen var den samme, men nu var den vist nede.

Skjorten, Bukserne, — han følte ned ad sig og genkendte det eneste, der var ladt ham tilbage af det gamle, Stykke for Stykke. En voldsom Beklemthed tog Vejret fra ham. Han sprang op og vilde løbe derfra; men næppe var han oppe, før han standsede og bøjede Hovedet.

Det var jo netop denne alt betagende Ensomhed, han var dragen ud for at finde. Og

nu den stirrede paa ham fra Buskene derhenne, blev han bange for dens Blik.

Daniel havde Ret. Det var Ranselen, Tøjet — det, som hørte det gamle Samfund til, der bandt ham. Naar først alt var tilbagebetalt, hvad Samfundets var, saa vilde Ensomheden vække til Live, hvad der slumrede dybt inde; det oprindelige Menneske vilde fødes paany i sin Herlighed.

Han greb Ransel og Violin og skyndte sig afsted i Dagens svindende Lys. Han vidste jo, at var først Solen under Horisonten, saa greb Mørket pludselig fat med plumpe Hænder. Her gled ingen barmhjærtig Skumringens Haand over Øjet.

Han gik efter den fjærne hvislende Lyd, som havde lydt i hans Drømme. Han mente, den maatte være de rindende Smaastrømme, der hvor Floden passerede Kløften. Han vilde ud til dens Bred for at søge sig Ly mod Natten.

Men det var Skov og atter Skov. Ingen Lysning at skimte. Mørket truede allerede. Saa opgav han det og saa sig om paa Stedet, hvor han var.

Tæt ved stod der nogle sammenvoksede

Buske. De stod som i Bed med lange svajede Blade. Det var vist Pisanger. Deres Stamme var elastisk at føle paa; og Bladene hang ud over Jorden som et skærmende Tag.

Han lagde sin Ransel til rette under Hovedet, viklede sig i sit Uldtæppe, skønt Natten var lun som en hed Julinat derhjemme, og lukkede Øjnene under de lange Blade.

Det varede længe, før han faldt i Søvn. Han lyttede sig gennem mangfoldige hemmelighedsfulde Lyde, som luskede sig frem af Stilheden i det sorte Mørke, før Søvnen tog ham ind til sig.

VIII

HENDRIK KOORT

Hendrik Koort drog syngende afsted paa sine korte tykke Ben, der fyldte de sortstribede Underbukser, saa de strammede.

Med den store Manillahat tæt over den flade Nakke, den brede Tyrepande, hvoraf Sveden drev i Strømme, skudt frem, som vilde han stange sig igennem Vildnisset, masede han afsted i det høje Græs paa den aabne Plads over Skrænten.

Da han naaede Krattet, svang han sin Økse og huggede om sig til højre og venstre.

Lianerne vred og vaandede sig under hans faste Tag. De slanke Luftrødder i den fugtige Jord stønnede under hans Klumpfødder. Brede, saftig grønne Blade klæbede sig til hans svedte Ansigt som klamme Hæn-

der. Han vrinskede dem af sig som en kaad ung Elefanthan, der første Gang faar Lov at gaa paa egen Haand.

Hvor det var dejligt at føle al den Modstand. Det var som et Favntag med selve den Urnatur, han tilbad.

I sin friske Morgenglæde slog han Armene om en ung uskyldig Plante, som ikke lignede de andre. Hun dækkede sin slanke Nøgenhed med lange glatte Jomfrublade, der aldrig før havde mødt et Menneskeblik.

Han kølede sin hede Pande mod hendes grønne Kind, som hun sky trak tilbage, slap hende saa med et ømt Blik og masede videre.

Lianerne løb sammen over hans Hoved i et frodigt Virvar under Trætoppene. Lange gratiøse Palmevifter strøg deres Fingre mod hverandre og stirrede forbavset med tilbageholdt Aandedræt paa det urimelige Dyr, som væltede sig frem der nede.

Solskinnet, som laa og bagte over det hele, slap nu og da lidt af sin gyldne Ild ned mellem Grenene.

Hendrik standsede med aaben Mund og sugede det til sig, alt det grønne, der plud-

selig blev levende, lod Straalerne danse paa de skarpe Rande, spillede i Lyset eller lod det sive igennem sig ned til Skyggesiden, der blev klar og gyldengrøn. Det brød i Gnister over Stænglerne; det lagde sig som hvide Gløder over alt, hvad der var rundt. Det skinnede rødt igennem halvmodne Frugter, der endnu trykkede sig barneglade ind til Stammens Moderbryst.

Palmefingrene strakte sig i Lyset, sugede det ind i Dybet af deres Cellesjæl, til den dirrede derved, veg saa til Side dækkende sig for de brændende Kys, som tærede deres Livskraft.

Saa lukkede Løvet sig barmhjærtigt, det gamle sejge hærdede Løv.

Hendrik stod fortabt i Spillet. Han greb til Skitsebogen, men slap den igen med et Suk.

Han formaaede det ikke. Ikke endnu. Det maatte først samle sig og sætte Frugt bag hans Øje.

Se, føle, sanse med alle Legemets Porer, som var han et eneste stort Øje, der vandrede gennem Skoven og tog Førstegrøden af dens uberørte Skønhed.

Han gik og gik bestandig, men følte ingen Træthed i den hede fugtige Luft.

Snart var det en Pisanggruppes lange bløde Bladfaner, som trak sig ud og ind, lig Gæller, der fylder sig med Luft og sigter den igennem sine skælvende Fibre. Som Gællers gennemlyste Rødt, saaledes var deres skære Grønhed; klar som en Bølge, der bryder, men varm og levende som en soldrukken Drues Legeme.

Snart var det rødmende Frugter, der hang som uhyre Draaber paa bøjede og ringlede Stilke.

Snart var det Kokospalmer, der gennemfingrede Rummet for at suge Næring til de tunge stærke Livsfrugter, der endnu grønne klyngede sig til deres Favn.

Eller Brødfrugttræets Hjærteblade, store som Skjolde, rakte frem paa Højkant af lange lige Grene.

Der var alle Farvers vidunderlige Sammenspil, alle Formers indbyrdes Kamp for at fylde Rum og lukke ude.

Han havde vandret længe, før han omsider følte sig sulten og søgte sig en Plads ved Foden af en Palme.

Skoven var bleven tyndere, men tillige højere. Han kunde se et Stykke frem mellem Stammerne; og Grunden, som hidtil havde været stigende, syntes nu jævn og flad.

Han fik sin Mad frem af Ranselen, lænede sig tilbage mod en Busk og stirrede betagen op i Bladhimlen.

Der sad nogle Fugle deroppe og baskede med deres blaagrønne Fjer; de saa nysgerrigt ned paa ham, mens han spiste.

Da han vendte sig for at tage endnu en Biskøjt, sad der noget levende ved Siden af ham og saa paa ham med glasklare Øjne.

Det var slankt og smalt og havde spidst Hoved. Hendrik trak Benene til sig. Han holdt ikke af dets Blik. Det var ikke nogen Slange. Nej — en Slange var det ikke; det havde Daniel bestemt forsikret, at der ikke fandtes paa Øen. Men det var dog noget, som krøb langs Jorden, og det var vel en halv Meter langt, og saa havde det disse glasklare Øjne med et ubehageligt næsvist Blik.

Hendrik forsøgte at kyse det bort. Men Dyret blinkede kun polisk, som om det morede sig.

Saa klappede han i Hænderne; men nu blev Blikket ondskabsfuldt.

Han kom pludselig til at tænke paa, at Dyret jo aldrig havde set et Menneske før. Det var naturligvis bare lige saa nysgerrigt som han selv.

Forklaringen lettede ham. Han begyndte at forhandle med det.

— Disse Stolper her — det er altsaa et Par Menneskeben, højstærede. De er maaske lidt for tykke; men du er sku ikke selv for køn med de væmmelige Takker, du har ned ad Ryggen.

Dyret blinkede med sine grønne Øjne, som om det havde forstaaet, hvad han sagde.

— Hvad glor du egentlig paa? — Er det Maden, du ikke under mig?

Han kastede forekommende et Stykke Biskøjt hen til den. Men Dyret drejede blot Øjnene i Hovedet, som om det vilde sige: Aa Gud Fader bevare os!

Han ærgrede sig over dets Stædighed; men da han forgæves havde gjort Forsøg paa at faa det til at flytte sig, blev han uhyggelig til Mode, saa meget mere som

det rørte paa Takkerne og gjorde Mine til at rykke nærmere.

Han pakkede i Hast sin Mad sammen og rejste sig for at finde en bedre Plads. Men da han saa sig om, opdagede han, at Dyret løb efter ham paa sine smaa hjulede Ben.

En Slange var det altsaa ikke, men dog et upaalideligt og nærgaaende Dyr.

Hendrik kunde ikke lide, hvad der krøb. Begivenheden berørte ham saa pinligt, at han, saa godt det lod sig gøre, stak i Rend mellem Buskene.

Da han endelig standsede forpustet og vendte sig, var Dyret forsvundet; men hans Hjærte slog stærkere, end det plejede. Han havde en levende Forestilling om, at han meget nødig vilde have det til at sidde og glo paa sig, naar han lagde sig til at sove.

Grunden skraanede jævnt, og Krattet tyndedes. Det blev pludselig til Højskov med Palmer og Løvtræer, som han ikke kendte. Deres Grene løb skraat i Vejret og krydsede hverandre paa en underlig akavet Maade.

Slanke Palmer strakte deres ringlede og skællede Stammer til Vejrs i yndefulde Buer.

Lianerne løb op og ned, ud og ind som Rebstiger og Klatretove.

Han prøvede, om de kunde bære. Nogle brast, men andre var sejge og gamle og lignede snoede Bambusrør. De holdt godt nok. Han kunde gaa i Hænderne op ad dem.

Han fik en udmærket Ide. Man maatte benytte den Udvej, som Naturen selv bød frem. Han vilde sove som en anden Robinson i et af de høje Træer med de krydsede Grene. Der var han da vis paa, at Krybet ikke kunde naa ham.

Han søgte sig et højt og gammelt Træ ud. Det var saa overhængt af dorske og tørre Lianer som en Portstolpe af Spindelvæv. Ved Foden af det laa et vindfældet Træ med en halvtrøsket Stamme overgroet af langbladede Urter, der lugtede vammelt af Vanille.

Han stod op paa Stammen, klatrede til Vejrs i Lianerne mellem de nederste tykke Grene, der var hvide af Fuglesnavs.

Her oppe, hvor det lysnede fra oven, fandt han et Hjørne dannet af Krydset mellem to armtykke Grene, omsnoede og indfiltrede af Liansnore og en Slyngplante med

smaa grøngule Blade, der sad tæt som Vedbend.

Han svingede sig ind til Stammen, satte sig i Krydset mellem Grenene, trak Lianerne til fra den anden Side, huggede dem over med sin Økse, snoede dem om og ind mellem de krydsende Grene, til de dannede et Fletværk, som man ikke kunde se igennem. Saa fæstede han Lianerne ind til Stammen, saa at det hele blev som en langstrakt Kurv, hvoraf man ikke kunde trille ud.

Det var en udmærket Køje, han havde lavet sig. Over sit Hoved havde han endnu et Stokværk af Grene. Dem vilde han imorgen dække med Pisangblade til et Skraatag, saa at han kunde ligge tør i Regnvejr.

Kun Vejen op var lidt besværlig. Men det var der Raad for. Det var let nok at lave en Rebstige af de Lianer, som havde baaret ham til Vejrs.

Han maatte skynde sig. Solen stod lavt. Han huggede de sejgeste Snore, han kunde finde; de var næsten ikke til at slide over; dem snoede han paa Kryds mellem de to Lianer, han havde brugt til Klatretov.

Det var Hastværksarbejde; Trinene var

skrøbelige; de gled, naar han traadte paa dem; men det kunde altsammen gøres bedre siden.

Stolt over sin Gærning gik han til Bunds efter sin Ransel, klatrede saa atter til Vejrs, bredte sit Uldtæppe ud over Lianmadrassen, anbragte Ranselen under sit Hoved, bandt den fast, rullede sig ind i sit Tæppe, tænkte paa, at Dyret med de glasklare Øjne og de væmmelige Takker ikke kunde naa ham her, og sov dødtræt ind.

IX

DANIEL HOOCH

Daniel Hooch skød Skuldrene i Vejret, rettede Ryggen og vandrede med oprejst Pande gennem det høje Græs uden at se sig om efter de andre.

Han havde altid haft nok i sig selv; og nu det galdt om at virkeliggøre sit Livs skønneste Drøm, følte han sig som den unge Adam, da han skred ud i Tilværelsen for at gøre sig den underdanig.

For ham alene viftede Palmerne. For ham spredte de tætte Brødfrugttræer hist henne deres dunkle Skygger over den hede Jord. For ham lyste de rødmende Frugter, som hang og dinglede hist oppe mellem Rækkerne.

Han gik langsomt, for at intet skulde und-

gaa hans Bliks Herredømme, standsede hvert Øjeblik for at undersøge Træer og Buske; og naar det lykkedes ham at genkende dem fra sine Forstudier, følte han sig rigere og stærkere. Men desværre var det meste ham ganske nyt, og det, som han kendte, forstod at unddrage sig hans Herredømme med en levende og personlig Virkelighed, som han ikke havde tiltroet det.

Daniel nikkede hen for sig. Det skulde altsammen komme til at tjene ham.

Det gik bestandig op ad, langsomt og jævnt. Sveden randt ad hans Kinder i den hede Luft; men han tænkte kun paa at naa den højeste Spids, hvorfra han kunde overskue Soløen og med Blikket favne Grænsen af det uendelige Hav til alle Sider.

Skoven blev tættere og tættere. Løvet lukkede for Himlen som et mørkt Tæppe. Lianerne snoede sig ud og ind, snart spændte som Fjedre, snart slappede og krumme som løse Snore, der tog Lyden op i sig og kvalte Ekkoet som i en Stue med altfor mange Møbler.

Han maatte tage Blikket til sig, værge sig med Hænder og Fødder mod langarmede

Kratplanter, som viskede ham om Ørerne med deres smaa næsvise Blade.

Store røde Bægerblomster vippede og svajede som Klokker, naar han rev i Snorene; men de faldt ikke ned.

Træernes og Skovbundens Uddunstninger flød sammen i en halvraadden Vellugt, der lagde sig som et Tryk over Brystet og hindrede hans Aandedræt.

Endelig lysnede det igen. Der laa et hvidglødende Solskinsstykke lige foran ham; og bag det hævede sig, hvad han længe havde søgt: en ensom Kokospalme, bøjende sin smækre Stamme hilsende imod ham, spillende i Lyset med sine skinnende Bladfingre.

Højt oppe lyste store grønne Klaser frem under Kronen.

Han stod længe tabt i Beundring foran denne Urskovens Stormand.

Hvor anselig, hvor selvbevidst, hvor mild i sin frugtbare Vælde midt i den brændende Sol!

Se, hvor den hvælvede sin Krone skyggende og beskyttende over sit Livs Frugter, mens den med sine spillende Fingre viftede Kølighed til deres Kind, hviskede kær-

tegnende Ord ned over deres Hoved, nynnede ved deres Vugge og sugede Safterne fra Kilder dybt under Jorden langsomt op i sin slanke Krop for gennem Stænglernes fine Aarer at gyde Næring ud i de grønne Skaaler, hvis haarde Skal Solen ikke formaaede at bryde.

Saaledes skulde ogsaa hans Digtersind drage Næring fra de skjulte Kilder i denne frodige Natur, hvoraf intet menneskeligt Øje før havde drukket, — under Ensomhedens Højtidsstille levendegøre hans Drømme, at der af dem maatte udskilles poetiske Krystaller, som man aldrig før havde set Magen til.

Solen stod højt paa Himlen og tvang ham til at søge Skygge.

Han lagde sig under den ensomme Palme og stirrede op mod dens Skød, indtil Tanke og Erindring forgik ham.

Han vaagnede ved, at det summede af Myg om hans Ører. En havde allerede stukket ham paa Haanden. De var større end dem, han kendte hjemmefra; men deres Summen lød saa gammelkendt, at han maatte smile derved.

Solen var gaaet tværs over Lysningen og stod nu glødende i Skovranden hist henne, hvor Tykningen atter begyndte.

Han sprang op og skraaede over Lysningen gennem det sejge tørre Græs.

Han var bleven tørstig, men havde intet drikkeligt hos sig, maatte skynde sig videre.

Jo mere han gik, des tørstigere blev han. Tungen klæbede til Ganen. Med bøjet Hoved søgte han mod det ene Maal at finde Vand.

De poetiske Tanker var for længst glemte, da han omsider hørte klingende Strømlyde.

En Bæk ilede frem i en Klipperende. Den naaede Randen og væltede sig muntert ned over Klippesiden. Der nede spredte den sig først i boblende Skum, samlede sig saa i et Bækken og flød langsomt videre i en lille skikkelig Flod.

Han lagde sig og sugede det klare kolde Vand til sig. Saa fulgte han Klipperanden, som var klædt med Mos og nogle Planter, der lignede Bregner, indtil han naaede ud paa en aaben Plads, der skraanede jævnt ned imod Øst.

Her saa han ud over Trætoppene, som klædte Bjergets Skraaning. Nedenfor laa

Lagunens blinkende Flade, krystalklar og grøn; bag den de skummende Dønninger over Koralrevet; yderst ude strakte det blaa Ocean sin glatte Flade mod Synskredsen, der under Taagedis gled ind i Himlen.

Mod Nord gik Klippen stejlt op. Der knejsede nogle høje Træer, som han ikke kendte.

Toppen lokkede ham. Skønt han var træt og varm, steg han til Vejrs.

Fra Bjergets nøgne Isse, der køledes af en frisk Søbrise, saa han i et vidunderligt Rundskue den hele Ø med dens Smaaskove, Palmelunde, Lysninger og stærkt krummede Kystlinje. Hvor han vendte sig, stirrede Havet paa ham med sit rolige mørkeblaa Blik.

Han lettede Hatten og svingede den Synskredsen rundt.

Nu endelig havde han taget Øen i Besiddelse og gjort den til sin egen.

— Her vil jeg bo! — var hans første Tanke, da han atter naaede ned til Lysningen — her med Ryggen dækket af Klippekanten og med Ansigtet mod Solens Opgang vil jeg sove ind Aften efter Aften.

Han lagde sig paa Skrænten, hvor Skovens Skygge, lang og tæt, rakte hen. Hans Blik svømmede ud i det uendelige Blaa. Hans Sind fyldtes af Højtid og Taknemlighed og vendte først tilbage til Virkeligheden, da han følte sig sulten. Det var bleven langt hen paa Eftermiddagen, uden at han havde smagt Mad.

Saa løsnede han Ranselen og gjorde sig til gode, medens han med Øjet søgte sig en Boplads ud.

Det var en Kalkklippe, hvis Rand var overgroet med Mos og Lianer, som i en Afstand af to Mands Højde naaede ned til en smal Terrasse.

Han greb fat i Lianerne, svingede sig derned og opdagede, at der under denne var endnu en Terrasse dybere nede. Saa tabte Bjergsiden sig for hans Øje i den tætte Underskov af storbladede Buske og Slyngplanter, som han syntes, han skulde kende. Efter Bladene at dømme var det den vilde Yams, han havde læst om, hvis Rodknolde var et fortrinligt Næringsmiddel.

Glad over den vigtige Opdagelse, klatrede

han atter op til Klipperanden og gav sig straks i Lag med at bygge Hus.

Daniel havde hele sit Liv elsket at have Ryggen fri. Derfor tiltalte denne stejle Klippeside ham. Selv kunde han svinge sig ned til Terrassen; men naar han huggede Lianerne løs og svingede dem op til sig om Natten som en Rebstige, saa kunde ingen komme til ham bagfra. Det var som en Fæstning.

Han samlede Sten og Blokke, der laa spredte rundt om, dannede en Vold op fra Klipperanden og fyldte efter med Jord. Saa føjede han to Sidevægge til, ligeledes af Jord og Sten, saaledes at Huset havde Aabning ud imod Øst, med Udsigt over Vandet.

Solen stod saa lavt, at Skyggen fra Skovtykningen i Syd strakte sig helt hen til hans Boplads.

Han fyldte Rummet med Blade og Mos, spændte sin Ransel som Tag mellem Murene, anbragte Sten rundt for at holde den fast og lagde sig endelig til Hvile, hyllet i sit Uldtæppe.

Han var dødtræt, men hvad gjorde det. Stolt og glad i Bevidstheden om sit Herredømme, overbevist om, at ingen af de andre havde fundet saa god en Plads, sov han ind som Kongen af den forjættede Ø, med Ansigtet mod Solens Opgang.

Han vaagnede om Natten, badet i Sved og stukken af Myg. Han bandede, kløede og værgede sig rasende mod de ondskabsfulde Dyr, der summede ham om Ørerne i hans mørke Fængsel.

Det varede noget, før han besindede sig paa, at han var Soløens Herre. Men da han først rigtig havde gjort sig det klart, blev han rolig og taknemmelig og sov ind igen.

X

PIETER GOY

Pieter Goy skød Ranselen godt til rette paa sin brede Ryg og begav sig resigneret paa Vej ad den Kant, som var levnet ham, ind gennem Skoven.

Det er bedst at komme hurtig afsted, tænkte han, saa at man kan faa sin Middagsmad paa et sikkert Sted og indrette sig lidt mageligt for Natten.

Han skævede under Hatteskyggen mistroisk op i Trætoppene.

De store røde Knolde der mellem de lange underlige Rakler skulde man altsaa nu til at spise. Havde det endda været Kokosnødder, det vidste man dog hvad var.

Da han havde gaaet et Stykke Vej, fik han Øje paa nogle Pisangbuske. Der sad en Klase grønne Bananer oppe under Bladene.

Jeg skal dog prøve Øksen, tænkte han, og huggede til Stammen; den faldt for et eneste Hug.

Han plukkede alle Bananerne af. De var smaa og grønne. Han prøvede at skrælle dem og satte Tænderne i. De var saftige nok, men hverken søde eller velsmagende.

Ligemeget, tænkte han, saa koger jeg dem ligesom Blomkaal. Man ved da, at de ikke er giftige; og det er aldrig værdt at forsmaa noget, saa længe man maa gaa og prøve sig frem.

Han puttede dem i sin Ransel og gik videre.

Det blæste, saa Trætoppene skiltes og Lyset faldt ind mellem Løvet.

De smaa grønne Papegøjer svirrede og baskede deroppe og skreg lystigt mod Lyset.

Han saa op, men Solen blændede ham, saa han ingenting kunde se.

Pokker til Sol, tænkte han, det er jo ikke muligt at skyde op mod det Lys.

Saa kom han i Tanker om, at Kødspiser var forbudt og Bøssen laa ved Kasserne. Saa for den Sags Skyld.

Sveden haglede af ham for den faste

Marsch, han satte op, knusende og masende alle spinkle Urter paa sin Vej.

Aa, hvor et Bad kunde gøre godt! — tænkte han og tørrede Sveden af sin Pande.

Men det var da ogsaa vist, han vilde ikke give op, før han fandt ned til Vand. Det kunde han ikke undvære. Han havde levet ved Vand fra sin første Barndom i Groeningen og sidenhen i Amsterdam. Var det ikke det, at det var en Ø, saa var han heller bleven hjemme.

I det hele taget —

Naa, det nyttede jo ikke at spekulere mere over det. Det forstod Daniel jo ogsaa bedre.

Og der var hverken store Rovdyr, saasom Løver og Tigre og Aber, eller Slanger paa Øen. Det havde Daniel jo bestemt forsikret. Saa for den Sags Skyld.

Han saa paa sit Ur og prøvede, om han havde husket at trække det op. Naada, hvis man gik hen og glemte det her, hvor man ikke havde Slotsuret at stille det efter.

Forresten skinnede Solen vel den hele Dag; man kunde rette sig efter den. Saa for den Sags Skyld.

Det var ellers noget dejligt blødt Mos det

der paa den gamle Stamme. Saadan noget vilde han bruge til Underlag i Sengen. For en god blød Seng var noget af det første, man maatte sørge for.

Saa gav han sig til at tænke paa, hvorledes han vilde lave sit Hus.

Se de store brede Pisangblade — dem vilde han tække Tag med. De var helt glatte at føle paa og tykke. Regnen vilde trille ned ad dem ligesom det var Voksdug. Og Lyset vilde skinne til pas igennem, saa man ikke behøvede at lave Vinduer. De var bare til, at Myg og Fluer og alt den Slags Vingekryb, som der naturligvis var i Masse af med al den Sol, kunde komme ind og forstyrre, naar man sad og spiste eller smaablundede over en Pibe Tobak.

Ja for der var vel rigtige Tobaksplanter paa Øen?

Ryge, det vilde han ikke give op. Selvom man vilde leve med Naturen og i Ensomheden og være væk fra alt Vrøvlet a' — hvorfor skulde man ikke kunne ta' sig en Pibe? — Saadan var Daniel underlig.

Om han saa skulde ryge Hø eller visne Kastanjeblade — ryge det vilde han. For-

vænt var han jo ikke. Saa for den Sags Skyld.

Pieter Goy følte sig pludselig sulten. Han søgte sig en Træstamme, hvor der var rigtig god Skygge, satte sig mageligt til rette med Ryggen imod og pakkede sin Mad ud.

Ogsaa Pieter Goy fik Besøg af det løjerlige Dyr med Takkerne paa Ryggen og de glasklare Øjne, mens han spiste.

Da han havde set nok paa det, kysede han ad det; men Dyret rørte sig ikke.

— Da skal jeg nok flytte dig! — Kan du humme dig, dit Glodyr! — sagde han og langede Stokken ud efter den.

Firbenet tog Øjnene til sig, blev blaa ned langs Takkerne og forsvandt under den trøskede Træstub, hvori den boede.

Papegøjerne baskede over hans Hoved højt oppe og skreg en hel Mængde til hverandre.

Pieter Goy tænkte paa Kragerne derhjemme, naar de samlede sig i Flokke om Foraaret paa Bondens Mark.

Han blev blød om Hjærtet og fik Vand i Øjnene.

I det samme var der noget, som sprøj-

tede paa ham. Da han saa sig om, sad der en stor hvidkalket Plet paa den Biskøjt, han havde i Haanden.

— Skal I sidde og sk— ned i Folks Mad? — raabte han op i Trætoppen og gav sig til at klappe i Hænderne for at kyse dem væk. Men de blev rolig siddende i fortrolig Klynge og skreg ned til ham.

— Sikke noget forbandet Svineri! — sagde han og sukkede ved det.

Man har det dog bedst hjemme.

Han rejste sig, pakkede ind og skyndte sig videre.

Da han havde gaaet en halv Times Tid, lyttende gennem Stilheden efter rislende Vand og spejdende til alle Sider — han gik mod Sydvest efter Solen at dømme, og Øen var jo ikke større, end at han snart maatte være ved Kysten — blev Skoven pludselig helt tæt forude.

Da han naaede derhen, saa han, at det var et Krat af tynde, meget lange og meget lige Stammer. De var graagrønne med Blade, smalle og spidse som Pilens.

Han prøvede at knække en af dem, men

den var sejg og svippede tilbage, naar han slap den.

Saa saa han, at Stammen var delt i en Række lige lange Led ligesom Spanskrør derhjemme. Og pludselig gik det op for ham, at det var rigtig ægte, friske og vilde Bambusplanter, der stod her og trykkede sig i et mægtigt Krat, som hans tykke Krop ikke kunde klemme sig igennem.

Nu vidste Pieter Goy, hvorledes han vilde bygge sit Hus. Han huggede et Par Stykker med Øksen og prøvede dem i Haanden. Jo, de var gode nok.

Han fulgte Krattets Rand og mærkede sig Vejen vel.

Da han var naaet forbi, begyndte Grunden at skraane stærkt.

Det er mod Kysten, tænkte han og fulgte Skraaningen, til en stærk enstonet Lyd brød Stilheden omkring ham.

Han standsede og lyttede.

Jo det var Vand, det der plaskede.

Han gik mod Lyden og stod et Øjeblik efter ved Foden af en udhulet Kalkklippe, hvor Vandet strømmede ned over i brede kølige Straaler.

Goy gik hen og smagte paa det. Det var dejlig fersk.

Han stod et Øjeblik og glædede sig over den friske Kølighed, som aandede ud fra Vandvæggen.

Saa kastede han Ranselen, smøgede Skjorte, Bukser og Sokker af, sprang ind under Straalerne og tog sig et Styrtebad, saa det gøs ham helt ind i Knoglerne.

Han stønnede og pustede, løb ud i Solen, satte Straahatten paa og var i et Par Minutter ganske tør.

Her i Nærheden vil jeg bo, tænkte han, saa kan jeg faa mit Morgenbad, som jeg er vant til hjemme, uden at behøve at være bange for Hajer og Krokodiller og andet Havkryb, som der er ved Kysten.

Pieter Goy fulgte den Aa, Vandfaldet dannede. Den hoppede afsted ligesom den første, de havde set, over Sten og Koralblokke, saa han maatte springe og vade.

Ikke ti Minutter efter lyste Lagunen frem mellem Stammerne.

Da han naaede ned, befandt han sig paa en flad og smal Strandbred, der rundede sig til en lille bitte Bugt. Den laa paa Bunden

af en større, klemt inde mellem to skovklædte Landtunger, der skød sig frem for hinanden som Moler. Der var næppe mere end et Par Hundrede Skridt imellem Pynterne, og Vandet var ganske smult.

Over den ene Landtunges yderste lave Spids kunde han se ud i den blaa Lagune med Koralrevets hvide Skumbælte bag.

Pieter Goy var saa glad, som om han havde vundet i Lotteriet. Han spildte ikke Tiden med at se paa Udsigt. Han tænkte paa Fiskefangst og følte sig pludselig helt hjemme.

Saa gik han langs Kysten til Bunden af Bugten, derfra op mellem Stammerne, indtil han naaede Klippeskrænten.

Han fulgte den, til han kunde skimte Vandfaldet og Floden og Bugten paa den anden Side, undersøgte omhyggelig Klippevæggen og fandt omsider et Sted, hvor Grunden var tør, jævn og fri for Rødder.

— Her skal Pieter Goys Hus være! — sagde han til sig selv og kastede Ranselen, gik saa, uden at spilde et Minut, tilbage til Vandfaldet, hvorfra der kun var ti Minutters Vej til Bambuslunden.

Her skovede han løs, saa Sveden sprang af ham og Skjorten klæbede drivvaad til hans Krop, hver Gang han bøjede sig. Men det fik ikke hjælpe.

Han slæbte saa meget, han kunde bære. Og da han var naaet tilbage, borede han i Mands Højde et Hul i Kalkklippens Væg efter først at have renset den og Jorden for Mos og Planter og jævnet den med Ryggen af sin Økse.

Saa valgte han sig en Bambusstang, der var tre Meter lang, og to mindre.

De korte satte han i Jorden skraat mod hinanden, saa Spidserne krydsedes.

Han bandt dem sammen med sin Ranselrem, stak den ene Ende af den lange Bambusstang ind i Hullet i Kalkvæggen og lagde den anden Ende i Krydset mellem de to korte Stænger.

Der var ikke Tid til at lave Væg af Bambusrørene. Det kunde han gøre imorgen. Han nøjedes med en enkelt Midterstang paa hver Side.

Saa plukkede han de største Pisangblade, han kunde finde, og dækkede ned fra Tagstangen med et tæt Lag paa hver Side. Han

gjorde Bladene fast for neden med Sten, at der ikke skulde komme Kryb ind om Natten.

Han spændte Ranselens Sejldug som en Dør mellem de to krydsende Stænger. Den stumpede for neden; men han dækkede efter med Pisangblade. Den øverste Trekant lod han udækket, at Lys og Luft kunde komme ind.

Han beundrede et Øjeblik sit Værk. Saa gjorde han Ild paa foran Hytten og kogte sig en dejlig Suppe af Biskøjter, Daasemad og de friske Bananer, han havde plukket paa Vejen.

Medens han spiste, begyndte det at pibe og skræppe i de høje Trætoppe bag ham. Det saa ud som en Mængde store Fugle, der kom hjem og søgte Nattelogis i Grenene; men det lød ikke som Fugleskrig, snarere som Rotter, der slaas, eller smaa Aber, der kives.

Han vidste ikke, hvad det var, og gad ikke rejse sig for at se efter.

Papegøjerne blandede sig i Striden med deres hæse Skrig. Han tænkte paa Kragerne derhjemme, naar de sætter sig i Træerne

mod Aften, og blev atter blød om Hjærtet. Men det var kun et Øjeblik.

Mæt, træt og tilfreds med sig selv gik han til Køjs paa blødt Mos, hyllet i sit Uldtæppe.

Der blev stille i Trætoppene. Tilsidst lød kun den fjærne Plasken af det lille Vandfald. Det mindede ham om Vandmøllerne i Groeningen og dyssede ham hurtig i en sund og dyb Søvn.

XI

DET FØRSTE MØDE

Den første Søndag oprandt med overtrukken Himmel og kølig Luft.

Det havde regnet om Natten, og Daniel vaagnede i sin Borg, ved at det dryppede ned i hans Ansigt gennem Ranselens Sejldug.

Solen var ved at staa op. Dæmringens lyse Rand kæmpede med de tunge Regnskyer, der drog ud over Oceanet.

Han skuttede sig af Kulde og skyndte sig at krybe ud for at faa lidt Bevægelse i de stive Lemmer.

Medens han spankede frem og tilbage paa den ryddede Plads foran Borgen, gik Tankerne tilbage til den lille mørke Kanal under hans Vindu i Amsterdam, hvori han saa ofte havde set den gryende Dag spejle sig,

stirret trøstesløs mod en trøstesløs Himmel og spurgt sig selv, om det overhovedet var Umagen værd at staa op og stride sin ørkesløse Strid med Samfundet i en ny lang Dag.

Han skyndte sig at stryge de onde Minder ud af sin Hukommelse, tænkte med Glæde paa, at det nu omsider var Søndag, dækkede sin Hules Aabning med den Dørmaatte, han havde flettet af Liansnore, og skyndte sig afsted.

Vejen var ikke svær at finde. Han behøvede kun at følge sin egen nedtrampede Sti tilbage til Skoven. Derinde betegnede de overskaarne slapt dinglende Liansnore den Bane, han havde brudt sig og bestandig fornyet i den forløbne Uge.

Han frøs i den tidlige Morgenluft og gik saa hurtig til, at Klokken kun var halv Ti, da han naaede Forsamlingsstedet paa Skrænten over Hulen, hvor Kasserne laa gemte. Han skulde just til at klatre ned til Hulen, da han hørte Knasen gennem Løvet i Syd og inde i Halmørket mellem Stammerne fik Øje paa Pieter Goy's tætte Skikkelse.

Han anbragte sig paa Skrænten med Be-

nene dinglende ned, greb et Græsstraa og gav sig til at stange sine Tænder.

— Hallo! — raabte Pieter inde mellem Træerne.

Daniel vinkede til ham, men blev rolig siddende. Han var jo Øens Herre.

Pieter Goy kom frem i Lyset, rød og opsvulmet i sit runde Ansigt, med Ranselen paa Nakken, som da han vandrede bort for en Uge siden.

— Hvorfor har du hele Oppakningen med?

— Jeg er da ikke gal at lade det ligge. Det er jo alt, hvad jeg ejer og har.

— Hvem skulde tage det?

— Det kan man aldrig vide.

Goy lettede Ranselen af Ryggen og strakte sine stive Lemmer, saa det knagede.

Det ærgrede ham at se Daniel sidde der og stange Tænder. Selv havde han hverken faaet vaadt eller tørt. Han var gaaet tidlig hjemmefra, for at have noget at løbe paa, hvis han ikke straks kunde finde Vejen.

Han skævede til Hulen. Jo den var urørt.

— Nu er det bedst, vi faar tændt et Baal

— sagde Daniel og rejste sig — Ilden er alle Naturbørns Samlingsmærke.

— Det kender jeg ikke noget til. Men jeg ved, at den varmer. Og det er jo hundekoldt.

Pieter Goy nøs. Han var forkølet og morgengnaven.

Daniel saa op paa ham, men sagde ikke noget.

Saa gav Goy sig til at samle Løv og Kviste.

Det var ikke noget let Arbejde at faa det til at brænde. For det meste var vaadt.

Han laa paa sine runde Knæ og pustede en halv Times Tid, før det lykkedes.

Det spruttede og knitrede, røg og lugtede, men tilsidst steg en munter Flamme i Vejret.

Daniel anbragte sig paa den bedste Plads med Ryggen mod Skrænten. Af og til strakte han sig frem for at varme sin Mave, medens Pieter Goy gned sine Hænder over Flammerne og saa sig omkring efter de andre.

Dér kom Krøblingen, det Skind, asende frem gennem det fugtige Græs paa den modsatte Side.

Herregud, hvor han var lang i Ansigtet!

Goy saa medlidende ned imod ham og vinkede med begge Hænder.

Da Jakob Beer endelig naaede op til Skrænten, lod han sig falde ned ved Ilden. Han var saa forpustet, at han ikke straks kunde tale. Men han smilede til Daniel og Pieter med Øjne, der var bleven saa store og klare.

— Hvordan er det gaaet? — spurgte Goy og klappede ham forsigtig paa den skæve Ryg.

— Storartet! — Er det ikke en dejlig Ø?

Goy svarede ikke, men gav sig til at rage i Ilden, medens Daniel talte begejstret om den uendelige Fred.

— Det vil jeg nok sige! — mumlede Pieter ved sig selv. Han tænkte paa de grønne Papegøjer, som vækkede ham hver Morgen med deres ondskabsfulde Sladder.

Beer gav sig til at hoste og rykkede nærmere til Ilden, der spejlede sig i hans klare Øjne.

Daniel blev utaalmodig. Hendrik Koort kom jo altid forsent. De var allesammen dygtig sultne.

Saa gik de i Lag med at rydde Aabningen til Hulen.

— Det ser ud, som om der havde været nogen! — sagde Goy og stirrede betænkelig paa Løvet, der var lagt til Dækning mellem Stenene.

— Sludder! — sagde Daniel — der er jo ingen andre end os. Det er Regnen, som har skyllet Løvet væk.

Madkassen, der stod yderst i Hulen, fordi den først skulde bruges, blev aabnet, og Daniel tog frem, hvad der skulde bruges. Biskøjter, Kødkager til at koge Suppen paa, Sukker og Kaffe.

Goy blev rørt, da han saa Etiketterne med de gode hollandske Ord. Det var som en Hilsen hjemmefra. Og hans Tænder løb i Vand, da han fik Daasen aabnet og lugtede al den hjemlige Kødduft.

— Det er jo egentlig forbudt med Kød! — sagde Daniel — men da vi har det med hjemmefra —

— Det manglede bare! — Pieter holdt fast paa Daasen, at den ikke skulde tages fra ham.

Ligesom han hængte Kasserollen over

Ilden, lød Hendrik Koorts bekendte Naturtriller fra Tykningen over Skrænten.

Daniel sprang op og raabte „Hallo“, at han kunde vide, hvor de var; thi Skrænten dækkede dem.

Saa masede det gennem Løvet. Hendrik lod sin Basstemme høre i Nationalsangen og viste sig pludselig over deres Hoved.

— Er det en Tid at komme paa? — sagde Daniel bebrejdende.

— Jeg løb forkert i Skoven!

Hendrik kastede sin Oppakning ned og sprang selv bagefter paa alle fire.

Hans røde Haar strittede til alle Sider under Straahatten, der var vaad af det dryppende Løv i Skoven.

Skægget groede op under Øjnene og langt ned paa den nøgne Hud under Skjorten.

Han rakte Haanden rundt og viste straalende sine Fødder frem.

Sokkerne havde han taget af; i Stedet for Støvler sad der over den bare Fod en underlig Bandage, flettet af Liansnore med et bredt Stykke Bark til Saal.

— Hvad er det?

— Naturbeklædning! — sagde han fornøjet — Sandaler. Saa vidt er jeg.

Han begyndte at fortælle om sine Oplevelser og sit Robinsontræ, til Daniel standsede ham.

— Det hører vi jo altsammen, naar vi skal op med Dagbogen. Nu vil vi spise.

— Er der nogen, der fryser? — spurgte Maleren og saa sig foragtelig om i Kredsen.

Han anbragte sig et Stykke fra Ilden og løste Skjorten for Halsen. Paa ham var der ingenting der bed. Han var Soløens ægte Søn. Men idet han satte sig, tog han sig hemmeligt til Hoften. Han havde haft Gigt over Ryggen lige siden den første Nat i Træet.

Det dampede op af Kasserollen med en liflig Duft, som selv Daniel ikke kunde modstaa.

Goy bøjede sig over den med vidt opspilede Næsebor og et lykkeligt Smil om sine blanke runde Læber, medens Jakob Beer satte sig til rette med de tynde Ben over Kors som en Kineser.

Medens de spiste Suppen med Kødet og de opblødte Biskøjter, blev Vandet kogt til

Kaffe. Og da den kære kendte Duft begyndte at krydre Luften, blev Stemningen saa bevæget, at Hendrik Kort slog sine Naturtriller.

Pieter Goy havde endt sit Arbejde. Han lænede sig mageligt tilbage mod Skrænten og satte Kaffeskaalen ved sin Side.

Saa tog han sin Shagpige frem, stoppede den med noget, han bar løst i sin Lomme, glødede en Pind i Ilden og tændte sin Pibe.

En krydret Røg, der ikke lugtede af Tobak, blandede sig med Kaffeduften.

Hendrik skottede til Piben.

— Hvor har du faaet det fra?

— Det er en Tobak, jeg selv har opfundet.

De skulde alle lugte til den.

— Føj for Pokker! — erklærede Daniel og trak Næsen til sig.

— Det lugter som brændte Kryddernelliker! — sagde Jakob Beer.

— Lad mig smage! — bad Hendrik.

Saa smagte de Kredsen rundt paa Pieter Goy's Pibe; skønt de rynkede paa Næsen og spyttede efter, misundte de ham dog og

lovede sig, at de ogsaa skulde finde nogle Urter, som kunde ryges.

Selvom det smagte forbandet, saa var det dog en varm Snadde under Næsen. Øen kunde være meget god, det var jo en storartet Ø; men Tobakken savnede man.

Medens Kaffen blev drukken, spredte de tunge Regnskyer sig og drev ud over Oceanet. Solen skinnede saa lystigt, at de flyttede bort fra Baalet hen i Skyggen under Træerne.

Daniel erklærede, at nu skulde Dagbøgerne frem.

— Jakob begynder!

Hendrik mumlede noget om at spille Herre, men Daniel lod, som han ikke hørte det.

Jakob Beer lempede sin skæve Ryg tilbage mod Træstammen, famlede med sine smalle Spillefingre, der var fulde af Rifter, mellem Lommebogens Blade, medens Daniel lænede sig tilbage i Græsset. Goy lagde sig paa Maven med Hovedet i sine Hænder og de skikkelige runde Øjne fæstede paa Krøblingens bevægelige Ansigt.

Hendrik Koort laa paa Ryggen og stirrede op mellem Stammerne, mens han strakte sine sandalklædte Stolper fra sig og kløede sine talrige Myggestik, der plagede ham, nu da de var bleven varme.

XII

EN DEJLIG Ø

„Dejlig er Soløen!“ — begyndte Jakob med sin tynde begejstrede Stemme, der var lidt hæs af Øens Natteluft — „dejlig, naar Solen stiger over Havet og spænder sine gyldne Strænge fra Øst til Vest og lader sin evige Lovsang tone ud over Øen i et dæmrende crescendo.“

— Hvad er det? — spurgte Pieter.

Hendrik rejste Hovedet:

— Ingen Afbrydelser!

Men Jakob Beer vendte sine klare Øjne mod Pieter og forklarede blidt:

— Crescendo — det er, naar Tonerne bliver stærkere — langsomt og jævnt, som Lyset stiger — fra Dæmring til Dag — ser du!

— Crescendo betyder „voksende“! — sagde Daniel.

Saa læste Jakob videre, medens de smaa Papegøjer sad højt oppe over hans Hoved og lyttede til det mærkelige Dyrs mærkelige Røst.

Jakob læste om sin første søgende Vandring gennem Skoven, om hvorledes hans Sjæl, løsreven fra Legemet, svømmede ud i den grønne uberørte Verden og fyldtes af dens Urtoner, indtil han overvældet af den mægtige Symfoni sank hen i salige Drømme.

Hans tynde Fingre spillede i Luften. To røde Begejstringspletter tegnede sig paa hans magre Kinder, mens han beskrev, hvorledes den vældige Ensomhed, efter først at have gjort ham bange og modløs, tog ham ind til sig, som en Moder slutter sit Barn i Favn.

Han læste om, hvorledes han havde redt sit Leje under Palmernes Tag og Aften efter Aften havde lyttet til de hemmelighedsfulde Toner, som sænkede sig ned over ham fra den uendelige Stilhed under Træstammerne.

Goy saa forbavset op paa ham.

— Naar der var uendelig stille, hvor kom saa Tonerne fra?

Jakob fæstede aandsfraværende sine drøm-

metrætte Øjne paa Goys runde Ansigt, men Daniel bad ham ærgerligt om ikke at forstyrre.

Saa læste Jakob Beer om Morgenlysets tindrende Klarhed, naar det sivede ind mellem Stammerne og kyssede hans Kind.

Han fik et Hosteanfald, saa han maatte afbryde Læsningen. Da han atter var kommen til sit Vejr, fortalte han om, hvorledes han klatrede op i taarnhøje Palmer og drak af Kokosnødens Drue. Han fortalte, hvorledes han spiste sig mæt i Bananens Purpurkød og beskrev, hvorledes de hang gule og tunge i tætte Klynger skærmede mod Solen af store vajende Bladfaner.

Pieter Goy rejste Hovedet interesseret.

— Tag og vis mig Stedet, Jakob. For jeg har kun set smaa og grønne, som ikke duer til andet end at koges.

Daniel saa strængt paa ham, og Jakob endte sin Oplæsning med at prise Ensomheden som den største Oplevelse, han endnu havde haft i sit Liv.

— Det kan være meget godt med Ensomhed — sagde Pieter Goy og kløede sine Myggestik — men hvis jeg skal sige

min Mening, saa er der ikke meget Grin ved at ligge og glo paa sine Støvlesnuder i Stedet for at have en Avis at læse i eller tale med et andet fornuftigt Menneske. Og Stilheden er det da ikke stort bevendt med; for de smaa grønne Papegøjer holder et farligt Halløj hjemme hos mig, hver Gang jeg vil tage mig en Lur.

Ingen tog Notits af Goys Bemærkninger. Jakob puttede sin Dagbog i Lommen, mens Hendrik Koort rejste sig over Ende og begyndte at læse op med sin dybe Bas.

Han fortalte om, hvorledes han var vandret blindt afsted under høje mørke Træer, indtil Solen brød frem og tvang sine Straaler gennem Bladhimlen.

Han beskrev det forunderlige Farvespil paa de grønne Flader, de smalle Stængler og Gennemskinnet i de modne Frugter. Hvorledes hans Øje fyldtes af en Glød og en Jubel, som han aldrig havde drømt om og som han nu skulde til at male.

Han talte om Solen over Øen, som var det en ganske særlig Sol og om Farver, som intet Øje havde set.

Saa fortalte han om sit første Maaltid i

Naturens Skød, om hvorledes et vidunderligt Dyr var dukket frem under Løvet, havde nærmet sig til ham, tillidsfuldt som Broder til Broder, og havde spist af hans Haand.

— Saa har du været heldigere end jeg — afbrød Goy — for da jeg sad og spiste, kom der ogsaa et Dyr. Det var en Øgle med klare grønne Øjne og væmmelige Takker ned langs Ryggen. Men der var ingen Tillid ved det. Det sad og misundte mig Maden og vilde ikke flytte sig. Men det kan nok være, at jeg —

— Hold Mund, til din Tur kommer! — hvæsede Hendrik og fortsatte Læsningen.

Han læste om, hvorledes han havde taget Bopæl i et Træ som Robinson, og udviklede, at dette var den oprindelige og ideale Menneskebolig. Beskyttet mod Kryb og vilde Dyr, svævende frit i Luften og dog tæt ved Jordens Moderhjærte, vækket af Morgensolens første rødmende Straale.

Goy saa forbavset op.

— Har du sovet i et Træ i syv Nætter?

— Ja.

— Saa maa du da være ordentlig stiv i Lemmerne.

Hendrik værdigede ham ikke noget Svar. Efter at være gledet let hen over de følgende Dages Hændelser endte han med en Lovprisning af Soløen, som havde taget saa moderligt mod sine Børn, der nu endelig havde fundet deres rette Hjem.

Daniel havde hørt opmærksom efter Jakobs og Hendriks Beretning, givet sit Bifald til Kende ved Nik og Enstavelsesord. Det var ham en Tilfredsstillelse, at ingen af de andre var kommen Øen saa nær eller havde vidst at indrette sig saa godt som han. Det bestyrkede hans Følelse af at være Øens sande og rette Herre.

Det var i Bevidstheden herom, at han trak sin Dagbog frem af Lommen, satte sig til rette og gav sig til at læse, medens Pieter Goy rykkede nærmere for bedre at høre.

Han gav en lang poetisk Fremstilling af sin Gang over Øen; bestandig op ad; dvælede ved den ensomme Kokospalme og fortalte saa højtideligt om dens symbolske Betydning, at Goy af gammel Barnevane foldede Hænderne.

Han talte om, hvorledes alle Soløens Ting nu skulde tjene ham. Kokospalmen og Ba-

nanen med deres Frugter og Blade, Taroplanten med dens Rodknolde — hvis den da fandtes paa Øen. Han beskrev den omhyggelig for det Tilfælde, af nogen at de andre skulde være stødt paa den.

Han fortalte, hvorledes han havde fundet den vilde Yams, hvis Rod var nærende som Kaal og kunde opbevares i Maaneder. Han havde den udenfor sit Hus. Den slyngede sig op imod ham fra Terrassen i hans Have.

Hendrik gjorde store Øjne.

— Terrassen? — gentog han spørgende.

Saa fortalte Daniel om sin ensomme Borg, bygget af Jord og Sten, paa Klippen, umiddelbart under dens Top, hvorfra han kunde overse hele sit Rige.

— Vort Rige! — rettede Hendrik.

Han talte om Borgen, saa at Goy saa et helt Hus for sig med Mure og Vinduer og Døre. Han talte om Terrassen og Haven, saa at man maatte tro, de var et Værk af hans Hænders Flid. Han talte om Trappen, der førte ned fra Borgen og kunde trækkes op som Middelalderens Vindebroer;

men han nævnede ikke, at den var slynget af skrøbelige Lianer.

Han talte om Friheden og Herrefølelsen, saa at Pieter Goy følte sig stolt og glad over at høre til.

Kun da han nævnede Aftentimens Trylleri, naar han sad som en Konge foran sin Borg og saa ud over Vandene, medens Myggene svang sig i summende Dans for hans Øjne, kunde Pieter ikke dy sig.

— Ja Tak! — sagde han og kløede sine tykke Arme, der var fulde af røde og svulne Erindringer.

Da Daniel havde endt sin Oplæsning, saa han sig med hævet Hoved rundt i Kredsen.

— Det var Satan! — sagde Goy og stirrede beundrende paa ham med sine skikkelige Øjne.

Han havde altid set op til Daniel; men at han havde udrettet alt det i saa kort Tid var alligevel mere, end han havde ventet.

Ogsaa Jakob gav uforbeholdent og i mange søgende Ord sin Beundring til Kende.

Kun Hendrik Koort sad tavs og stirrede tilsyneladende upaavirket frem for sig. Han havde været saa vis paa, at ingen af de an-

dre kunde stikke hans Robinsontræ, og saa mødte Daniel op med Borg, Trappe, Have og Terrasse.

— Ja du er jo Digter! — kom det spydigt.

— Hvad skal det sige? — for Daniel op.

— Det skal sige, at saadan ser det ud paa Papiret.

Daniel vilde have givet et vredt Svar; men han besindede sig paa, at han var Øens Herre, af hvem der krævedes Selvbeherskelse og Overlegenhed.

— Blandt Solbrødrene bør der være Tillid og Fordragelighed! — sagde han besindigt og vendte sig til Pieter Goy.

— Nu er det din Tur!

Pieter var ganske uvant med at udtrykke sig skriftlig. Fuld af Respekt for de andres pragtfulde Ord og dejlige Beskrivelser frygtede han for at blive til Grin.

Han skævede fra den ene til den anden og bad, om han ikke kunde slippe.

— Nej.

— Jeg tror, jeg har glemt den hjemme! — forsøgte han og blev rød i Hovedet.

— Sludder! Du har jo hele Oppakningen med dig.

Saa maatte Pieter til det.

— Det er nemt at grine ad en anden En, der ikke har været holdt til Bogen som I! — sagde han forebyggende.

— Der er ingen, som griner! — sagde Daniel — Begynd saa!

XIII

KØDSPISER

Goy havde inddelt sin Beretning efter Bladene i Dagbogen.

Han havde talt dem. Der var et Hundrede i alt. Naar han nu gav hver Dag et Blad, saa forslog det til et Hundrede Dage, og saa havde han med det samme en nem lille Almanak.

Altsaa begyndte Dagbogen med Datoen. Derefter kom en kort Beskrivelse af Vejret. Saa fulgte hans Oplevelser i kronologisk Orden uden indre Sammenhæng.

Den første Dag lød saaledes:

„Klokken Ti. Afgang fra Samlingsstedet af. Mod Syd gennem Skoven. Stærk Sol. Svedt. Bananer, smaa og grønne, i Ranselen. Myggestik i Ansigtet.“

Det gik godt og med passende Alvor hos

Tilhørerne, indtil Pieter Goy kom til Maaltidet i Skoven.

„Forbandet Svineri med Fugle, som sk— ned i Maden!“ — læste han.

Saa brast det for Hendrik. Han slog sig paa sine Stolper og lo, saa de smaa Papegøjer for forskrækkede i Vejret.

Ogsaa Daniel og Jakob, som kløede deres Myggestik, maatte have Luft.

Pieter saa fra den ene til den anden og spurgte stødt, om en Dagbog skulde være paalidelig og nøjagtig eller bare Løgn og Digt.

Daniel fik ham omsider beroliget. Hendrik vendte Ryggen til for ikke at fristes; og Pieter kørte videre med høj alvorlig Røst, som naar Degnen læste i Kirkedøren hjemme.

Da han naaede til Bambusskoven, vendte Hendrik atter Front.

Og da han fortalte om sit dejlige friske Bad i Vandfaldet, var han lutter Øre.

Pieter berettede om, hvorledes han var gaaet langs Floden for at naa til Kysten, beskrev, hvorledes han havde valgt sin Bolig saa tæt ved Vandfaldet, at han altid hav-

de frisk Vand ved Haanden og hver Morgen kunde tage sit Bad, som han var vant til.

Han fortalte om sit Bambushus, som han havde bygget færdig allerede Dagen efter. I Mands Højde, saa han kunde staa oprejst derinde.

Han talte om Bananerne, som han havde kogt i Suppe, berettede om, hvorledes han havde lavet sig et fast Ildsted af Sten udenfor sin Hytte, havde bygget sig et Skur under Skraatag til at gemme Brændsel og Madvarer i.

Efterhaanden som de hørte, hvorledes han havde anvendt hver Time paa Dagen til nyttig Gærning, gjort sig det bekvemt og samlet ind, steg Interessen til Misundelse.

Daniel flyttede sig urolig. Han maatte i al Hemmelighed erkende, at dette var noget andet end hans haarde kolde Stenborg.

Goy fortalte tørt, næsten videnskabeligt, hvorledes han havde prøvet sig frem med Rodknolde, til han fandt noget, der smagte som Kartofler.

Han havde samlet mange Slags tørrede Blade, før han bestemte sig for Tobakken.

Den næste Dag havde han naaet at faa

tømret sig et rigtigt Sengestel af tynde Bambusrør i dobbelt Lag, der fjerede, flettet en Madras af Ribberne i de lange Pisangblade og stoppet den med blødt soltørret Mos.

Endelig stod der:

„Fangede paa Stranden to smaa Skildpadder, som jeg kogte Suppe paa til to Dage. Storartet delikat.“

— Skildpadder! — afbrød Daniel og saa strængt paa ham — det er forbudt!

— Hvorfor det?

— Kødspiser er imod Reglerne!

— Det manglede bare! — sagde Pieter fornærmet og klappede Dagbogen i — at man skulde lade en Skildpadde løbe, naar man træffer den! — En Gang ægte Skildpadde koster hjemme to Gylden, og her var rigeligt til fire Portioner. Det kan man ligefrem ikke forsvare for sit Helbred, naar man tænker paa al den tunge Planteæde, man gaar og putter i sig.

Hendrik rejste sig og sagde:

— Det har Pieter Goy Ret i. Det kan ikke nytte, at vi sætter Helbredet til. Jeg

er Gudhjælpemig helt opsvulmet af alle de Rødder.

Han spændte Hænderne om Maven og viste Daniel, at det var knap og nap, den kunde rummes i Bukserne.

— En Lov er en Lov! — sagde Daniel.

— Saa skulde det maaske heller ikke være tilladt at spise en Dueunge, som falder ud af en Rede og alligevel ikke kan leve? Det er jo ren Barmhjærtighed.

Daniel læste den onde Samvittighed af Hendriks Øjne, som han stod der og stangede imod ham med sin bulede Pande.

— Det har du maaske allerede gjort?

— Akkurat. Den var hakket i Hovedet og laa og gispede paa Jorden foran mig, saa jeg var lige ved at træde paa den.

Jakob Beer vendte sig interesseret imod ham.

— Du spiste den da ikke raa?

— Jeg plukkede den og kogte den i min Kasserolle med Vand og en umoden Brødfrugt. Hmh, hvor det smagte!

Jakob Beer, som var den, der havde indført Vegetarianismen, bekendte med Rørelse sit eget lille Tilfælde.

— Næ — Daniel — det kan ikke nytte at være saa stræng, ikke i den første Tid. Vil du tænke dig — jeg havde gaaet og set paa nogle Kokosnødder og glædet mig til dem til Middag. Men da jeg vilde klatre op og hente dem, blev jeg svimmel paa Halvvejen og maatte skynde mig ned. Aa jeg var saa sulten. Det var igaar Middags. Jeg havde spist hele min Ration. Saa spiste jeg nogen røde Bær, der sad paa en Busk lige ved min Sovepisang. Vil du tænke dig — jeg kom saa grusomt til at brække mig; og bagefter blev jeg saa sulten, at jeg ligefrem var nødt til det.

— Til hvad?

— Til at spise nogle Fugleæg, som jeg havde set i en Rede. Jeg slog Hul og sugede dem ud af Skallen, for jeg var saa sulten. Aa, som det gjorde mig godt! Der var hele fem. Jeg havde en halv Biskøjt tilbage, som jeg spiste til. Jeg tror ligefrem ikke, jeg havde naaet herhen imorges, hvis jeg ikke havde faaet den Aftensmad.

Daniel sad lidt og overvejede. Han havde en ren Samvittighed med Hensyn til Kødspise. Han havde ikke kunnet faa fat paa

noget. Han havde forgæves anstrængt sig for at fange en af de mange Vildduer, som sad i Skovkanten og saa forbavset paa ham. Det var igaar, da der var Smalkost.

— Det kan ikke nægtes — sagde han omsider — at Forholdene jo er noget vanskelige, indtil vi lærer Øen nærmere at kende og finder de rigtige Planter. Jeg har for Eksempel hjemme i min Have lige under Terrassen, som jeg fortalte Jer, en ægte vildtvoksende Yamsrod. Den er ganske udmærket, naar den bliver kogt; men jeg begik den Fejl — jeg var sulten og gav mig ikke Tid — at spise et Stykke af den raa. Jeg vil ikke sige, at jeg fik Mavesmærter deraf; jeg kastede heller ikke op; men jeg fik et ubeskrivelig tyndt Liv, som varede i to Dage. Det er derfor, jeg er bleven saa mager.

De saa op paa ham og opdagede nu, at Daniel var bleven endnu skarpere i Ansigtet, end han før havde været.

Pieter Goy saa fra ham til de andre og sagde medlidende:

— Jamen saa har I jo haft det forbandet alle sammen!

— Naa, et Uheld maa man altid regne med i Begyndelsen! — sagde Daniel og strøg sig gennem Haaret, som han plejede.

Pieter Goy grundede lidt paa det. Saa sagde han uskyldigt:

— Det har I glemt at skrive noget om i Dagbogen. Det var jo bare Lys og Solskin.

Daniel blev stødt. Han vendte sig mod sin gamle Fodermester og sagde irettesættende og højtideligt:

— Pieter Goy — du er et Menneske uden Naturfølelse og uden Forstaaelse af Livets højere Værdier. De tarvelige landlige Kaar, hvori du er vokset op, har berøvet dig Evnen til at skelne mellem det væsentlige og uvæsentlige i Livet. De mange Aar, du senere har tilbragt mellem Glas og Flasker indenfor en ussel Kafés lumre og mørke Vægge, har yderligere indsnævret din Horisont. Det er din Undskyldning. Naar vi alligevel besluttede at tage dig med her til Soløen som Medlem af vor Kreds, var det, fordi vi havde fattet Godhed for dig og nærede det Haab, at det vilde lykkes gennem kameratlig Omgang med os at udvikle de Mulighedsværdier, som slumrede i dig.

Dette Haab venter vi, at du ikke vil gøre til Skamme.

Pieter Goy saa forbløffet og uforstaaende op i Daniels brune Øjne, som han kendte saa godt.

Han følte sig pludselig paa sin gamle Plads som Fodermester i Bagværelset, rødmede og tav.

— Saa vedtager vi — sagde Daniel og vendte sig til de andre — at Kødspiser indtil videre skal være tilladt. I Betragtning af de Vanskeligheder, som er forbundne med at skaffe os dem, er der næppe nogen Fare for et Misbrug.

Hendrik stak sin tykke Arm ind under Goys og sagde:

— Det var storartet med de Skildpadder. Nu kan du bande paa, jeg skal ned og søge ved Stranden.

Pieter var muggen og trak Armene til sig.

— Ikke, hvor jeg bor. Det er vedtaget, at hver skal holde sig paa sit Eget. Hvad der er mit, er mit.

Daniel vendte sig atter imod ham og sagde dadlende:

— Vi er ikke flygtede fra det gamle Sam-

fund med dets Mit og Dit, dets Godt og Ondt, dets Skal og Maa for at oprette et nyt.

Goy maabede. Han vidste ikke, at en af Daniels Svagheder — da han vandrede i det gamle hollandske Samfund — var ægte Skildpadde; men kun tre Gange havde han smagt det.

XIV

RØVERE I SKOVEN

Efter Middag holdt Solen op at skinne. Store tunge Regnskyer trak paany fra Nord henover Øen. En kølig Vind strøg i lange Tag gennem Trætoppene.

Jakob Beer krøb sammen over sine spidse Knæ og begyndte at hoste, saa det skar Pieter Goy i Hjærtet.

Daniel rejste sig og gjorde gymnastiske Øvelser, medens Hendrik gav sig til at synge for at holde Varmen.

Pieter Goy ragede i Ilden. Men den var for længst gaaet ud. Han havde haft Snue i et Par Dage. Han troede, det var gaaet over; men nu begyndte det igen at drive fra hans Næse.

Hendrik gned sig over Lænderne for Gigten. Daniel holdt Hænderne over sin Mave

for at varme den. Siden han havde haft det Tilfælde med tyndt Liv, var det, som om han gik med Is i Maven; men han var for stolt til at lade sig mærke med Kulden og ventede paa, at en af de andre skulde klage sig først.

Goy laa paa Ryggen og stirrede op i de tunge drivende Skyer. Han drømte sig tilbage til Amsterdam og tænkte paa, hvem der monstro havde arvet hans Plads i Kaféen. Selvom der ogsaa var skummelt og mørkt, var der dog altid dejlig varmt.

Som han laa og drømte, faldt der en stor tung Draabe paa hans Næsetip. Han saa sig om, strakte Haanden ud for at prøve, lyttede og —

Jo, det var rigtigt nok. Nu faldt der en Draabe paa hans Haand og igen en paa hans Ansigt.

Han rejste sig op og skævede til de andre.

Beer sov med aaben Mund og Armene krydsede over Knæene. Hans lange magre Ansigt saa saa lidende ud trods det fastvoksede Smil, at det paany skar Pieter i Hjærtet.

Han saa hen til Daniel; men han sad for-

dybet i sin Dagbog med Blyanten fremme og havde endnu ikke mærket noget til Regnen.

Hendrik derimod skød de brede Skuldre i Vejret, trak Skjorten op om Halsen og bøjede sig ind under Busken; men Goy kunde se paa hans tykke Læber, at han sad og bandede.

Saa vækkedes Jakob Beer af et nyt Hosteanfald, der jog Blodet op i hans blege Kinder. Han saa sig om med et hjælpeløst Udtryk i de store klare Øjne, medens Smilet fortrak sig i Smærte.

I det samme begyndte det at plaske mod Bladene. Nu regnede det saa stort, at man kunde se Straalerne mellem Stammerne.

Saa kunde Pieter Goy ikke mere.

— Daniel! — sagde han og plantede sig lige foran Øens Herre — Jeg vil nok spørge, om du ikke synes, at vi skulde tage vores gode Klæder paa igen. Snuen driver af mig, saa jeg ikke kan bestille andet end at snyde Næsen. Og se paa Jakob! Han fryser og hoster, saa det ordentlig skærer En i Hjærtet.

Skønt Daniel sad med Is i Maven og inderlig længtes efter sin varme Frakke, som han højtidelig havde aflagt forleden, vilde

han dog ikke være med til at beklage sig over Øen, for hvis gode Egenskaber han som dens Opdager og Herre følte et moralsk Ansvar.

— Du ser daarlig ud, Jakob! — sagde han — fryser du?

Jakob smilede og krøb sammen. Han sagde ikke noget; men det var ogsaa overflødigt. Man kunde se, hvorledes Tænderne klaprede i Munden paa ham.

— Det er heller ikke Meningen, at man skal sidde stille og glo frem for sig — sagde Daniel og rejste sig — det er Menneskets oprindelige Natur imod.

Jakob Beer fæstede sine klare Øjne paa Daniel og smilede.

Han var saa vant til at lide, at han ikke syntes, det gjorde noget videre. Han havde vænnet sig til at søge Tilflugt i Tonedrømme, som andre tager Opium eller Morfin.

Daniel skottede op mod Himlen — der var ikke en blaa Plet at se — tænkte paa sin gode varme Frakke og sagde omsider:

— Skønt jeg for mit eget personlige Vedkommende er mest stemt for ikke at gøre Brud paa det engang vedtagne —

saa indser jeg vel, at vi af Hensyn til Jakobs Helbred, der ikke er saa godt som det burde være, indtil videre bør opgive vort Forsæt om at søge tilbage til en mere naturlig og med Soløens Klima overensstemmende Beklædning. Samfundet beror jo, naar alt kommer til alt, ikke særlig paa Klæderne. Altsaa mener jeg, at det indtil videre maa være enhver især tilladt at iføre sig saa meget af sine gamle Klæder, som han finder for godt — jeg mener, som hans Helbred kræver.

— Det er hørt! — raabte Goy og skyndte sig hen at hjælpe Jakob op.

Hendrik rejste sig fra Busken.

— Av for Satan! — gav han sig og gned sig over Ryggen — Jeg har faaet Gigt af at sidde for nær ved Ilden imorges. Nu bliver jeg vist ogsaa nødt til at trække i Trøjen.

Daniel stred den gode Strid i Tavshed; men inden han med de andre var naaet hen til Hulens Aabning, bekendte ogsaa han:

— Det er mærkeligt — sagde han — som det tager paa Kræfterne med saadan et tyndt Liv, som jeg har haft. Det er, ligesom jeg ikke kunde blive varm i Maven mere. Jeg

tror alligevel, at Goy har Ret. Man maa være forsigtig med sit Helbred i Begyndelsen, indtil man faar vænnet sig til de nye Forhold. Jeg tror, at ogsaa jeg bør trække det gamle Tøj paa.

Pieter Goy var som sædvanlig forrest, naar det galdt Arbejde.

Mens Regnen plaskede paa hans brede Ryg, fik han Kassen med Madvarerne flyttet væk fra Aabningen. Men næppe var han kommen ind i Hulen, før der undslap ham et Forbavselsesraab og han atter viste sig i Aabningen.

— Der er nogen, som har været ved Kassen! — sagde han og saa prøvende fra den ene til den anden. Men der var ingen ond Samvittighed at spore.

— Kan du huske, Daniel — det var dig og mig som gemte Tøjet?

— I den grønne Kiste.

— Ja i den grønne; og vi lukkede den efter os, ikke?

— Jo — og lagde Sten paa Laaget for at holde det nede, at der ikke skulde komme Fugtighed til.

— Ja, for der var stoppet for meget i den. — Her skal I se: Stenene ligger paa Jorden, og Laaget er aabnet.

De trængte sig sammen om Aabningen og bøjede sig ned for at se. Saa rejste de sig igen og saa mistroisk paa hverandre.

— Ja mig er det Fanden gale mig ikke! — sagde Hendrik fornærmet.

Jakob saa paa Daniel med store forskrækkede Øjne og sagde:

— Du tror da ikke, det er mig?

— Lad os se, om der mangler noget! — sagde Daniel og skubbede de andre til Side.

Goy fulgte efter ham.

Kisten var saa underlig let at løfte paa, da de rykkede den frem i Lyset. Saa fik de Laaget rigtig op.

I samme Øjeblik raabte Pieter:

— Nu har jeg aldrig —

Der var hverken Frakker eller Veste eller Benklæder.

Daniel blev hvid i Ansigtet og søgte med sine nervøse Hænder helt ned til Bunden.

Saa fik han fat i Noget, halede det op og holdt det frem i Lyset.

Det viste sig at være en Uldtrøje og to Par Underbukser af Hendrik Koorts de bekendte sortstribede.

Det var alt, hvad der fandtes i Kisten.

XV

OMKRING VAGTBAALET

Mens Pieter Goy maabede paa Uldtøjet, som var det faldet ned fra Himlen, sprang Hendrik til, halede Kisten helt ud paa Pladsen foran Aabningen og vendte Bunden i Vejret.

Jakob rystede af Kulde, saa Tænderne klaprede i Munden paa ham.

— Der maa jo have været Tyve i vores Hule — sagde han.

— Hvor skulde de komme fra? — Daniel saa sig uvilkaarlig om mod Skoven, hvor to Papegøjer skreg omkap oppe i det gamle Brødfrugttræ, som om de vidste Besked og sad og morede sig over Solbrødrenes Forlegenhed.

Pieter Goy var den første, der kom til et Resultat.

— Naar det ikke er nogen af os, som har neglet Tøjet, saa maa der jo være flere paa Øen end os!

Daniel sagde ingenting. Logikken i Pieter Goys Ord overvældede ham. Han følte sig saa lille, som han ikke længe havde været. Skulde Soløen være opdaget af andre før ham? — Var han ikke dens Herre? — Havde nogen maaske faaet Nys om hans Plan hjemme i Amsterdam, da han gik og gjorde Forstudier, og nu være kommen ham i Forkøbet? — Var det et Puds af den gamle — Rederen — som vilde se ham paa Fingre ogsaa her?

Han klamrede sig et Øjeblik til den Tanke, at en af de andre havde røvet Tøjet til sig selv og gemt det; men opgav den straks. Udtrykket i deres Øjne var ikke til at tage fejl af.

Saa fandt han endelig et Holdepunkt. Og i samme Øjeblik fik baade Hendrik og Pieter fat paa det.

— Madkassen har de ikke rørt! — sagde Pieter Goy.

— De har altsaa ikke været sultne! — sluttede Hendrik og gik ind i Hulen, hvor

Daniel allerede var i Gang med at undersøge.

— Medicinkassen er urørt!

— Ja men den var ogsaa laaset! — føjede Pieter til.

— Værktøjskassen har de heller ikke været ved. Og den var dog aaben. Værktøjet har de altsaa ikke brudt sig om! — sagde Pieter — Saa maa de være bedre forsynede end vi.

— Eller de har ikke forstaaet at bruge det! — sagde Daniel.

— Bøgerne er ogsaa urørte! — føjede han til.

— Saa har de ikke kunnet Hollandsk! — sagde Jakob Beer.

— Eller de kan ikke læse! — sagde Daniel.

— Her er min Bøsse! — jublede Pieter og tog den i sine Arme, som var den et kært Barn — Den er der ikke noget i Vejen med.

— Jeg har det! — Hendrik gik ud af Hulen og ventede, til alle var samlede om ham — Det er vilde Folk, som har stjaalet Tøjet. Maden har de ikke rørt, fordi de

ikke forstod sig paa Biskøjter og Daasemad. Værktøjet kender de ikke til at bruge. Bøger ved de ikke, hvad er. Og en Bøsse har de aldrig set. Tøjet var det eneste, de kunde blive kloge paa. Det har de naturligvis pillet i Stykker og delt imellem sig til Pynt. Eller ogsaa gaar Høvdingen rundt og vader i vores gode gamle Klæder.

— Hendrik har Ret! — sagde Daniel — jeg antager, at nogle vilde er landede paa Øen kort før os. De har udspioneret os og set os lægge Tøjet, som har stukket dem i Øjnene.

— Det var en rar en!

Pieter Goy saa sig hurtig om mod Skoven, om han ikke kunde gribe et sort Fjæs paa fersk Lurergærning bag en af Stammerne.

— Det eneste, jeg ikke forstaar — sagde Hendrik eftertænksomt — det er, at de har ladet mit Uldtøj ligge, naar de dog har taget alt det øvrige.

Trods Situationens Alvor fornægtede Daniels Vid sig ikke.

— Jeg tænker, de har haft for god en Smag!

Pieter forstod ikke. Han saa op og sagde betænksomt:

— Naar de har bedre Smag end Hendrik, saa kan de da ikke være helt vilde.

Hendrik lo imod sin Vilje. Saa tog han Uldtøjet fra Goy, der endnu stod med det i Haanden, rullede det sammen i en Byldt og stak det under Armen.

— Skal han ha' det altsammen selv? — spurgte Goy og saa op til Daniel.

— Giv mig en af dine Skildpadder, saa skal du faa den ene Uldtøje! — foreslog Hendrik.

Goy slog straks til; men Daniel sagde, at paa Soløen herskede der Fælleseje. Handelen var en af det gamle Samfunds værste Indretninger, en af de Ting, som de var flygtet fra.

Hendrik gjorde Vrøvl; men Daniel stiklede ham for Blødagtighed. Var det ikke ham, som havde været allerivrigst for Naturbeklædningen? Han havde jo, før de naaede Øen, fablet om, at han vilde gaa nøgen som de første Mennesker.

Saa blev det bestemt — det var Pieter Goy, som foreslog det — at Jakob skulde

have Underbukserne og den ene Uldtrøje paa Grund af sit skrøbelige Helbred.

Jakob krøb straks i Tøjet og blev helt rød i Kinderne, da han følte den bløde Uld paa sin stakkels forkølede Krop.

Den anden Uldtrøje skulde gaa paa Omgang med Forpligtelse til at vaske den for sin Efterfølger. Daniel skulde have den først, for at Isen i hans Mave kunde smelte.

Regnen hørte op, men Luften vedblev at være kold og fugtig; og Udsigten til at maatte klare sig uden Extrabeklædning gjorde dem alle mere mistrøstige, end de vilde være ved.

Hendrik og Pieter slog sig sammen om at samle Brænde til et nyt Baal; men alt var saa vaadt, at der ikke kunde være Tale om at faa det antændt.

— Saa tager vi Laaget af den grønne Kiste! — sagde Pieter — den er jo dog nu til ingen Nytte.

Der blev tændt op med Kistelaaget, det vaade Brænde lagt ovenpaa; og da Fugtigheden først var spruttet, knistret og oset

ud, brændte der atter et lystigt Baal foran Hulen.

Men Stemningen var trods den gode Ild stadig trykket. Følelsen af ikke mere at have Soløen for dem selv alene satte Øen i et helt andet Lys.

De følte sig ikke længer som dens Herrer. Der var noget omkring dem, maaske i deres umiddelbare Nærhed, som pønsede paa ondt imod dem. Og de var forsvarsløse. For hver en pludselig Lyd fra Skoven, jog Blikket ængsteligt ind mellem Stammerne.

Daniel var endnu ikke færdig med sine Overvejelser, da Hendrik tabte Taalmodigheden og brød Tavsheden.

— Øen er altsaa alligevel beboet! — sagde han med et hvast Blik til Daniel — og vi maa først og fremmest tænke paa at forsvare os. Jeg tror nok, at I nu vil indrømme, at den bedste Bolig alligevel er min, fordi den ligger saa højt oppe, at ingen kan komme bag paa mig.

— Ja! — sagde Jakob og tænkte paa sine stakkels Pisangbuske, som var hans Sovested.

— Det er ikke givet! — sagde Daniel — at de Vilde vil os noget ondt. Rimeligvis er de lige saa bange for os som vi for dem. Eller maaske mere.

— De er vel ogsaa kun nogle Stykker — sagde Pieter — ligesom vi. Ellers er det da mærkeligt, at ingen af os har set det allermindste Spor af dem. Vi er dog gaaet over Øen hver ad sit Verdenshjørne og har turet rundt hver for sig i en Uge.

— Hvorfor skulde de gøre os noget? — sagde Jakob — Vi gør jo ikke dem noget ondt.

— Det er Vaas! — sagde Hendrik — Jeg vil snarere sige, naar de vil noget ondt og de udspionerer os, hvorfor har de saa ikke allerede overfaldet os?

Det begyndte at blive mørkt inde mellem Stammerne. Tanken om, at der maaske lurede onde Øjne der inde, dækkede af Mørket, medens de selv sad fuldt belyste omkring Baalet, var saa uhyggelig, at de sluttede sig tæt sammen under Skrænten og blev enige om at holde Blikket hæftet hver i sin Kant for straks at opdage, om der skulde vise sig noget mistænkeligt.

Men da Pieter Goy havde lavet Aftensmaden, gjorde den varme Suppe og Kaffen dem atter modige og stærke.

De talte rolig og fornuftig sammen og blev enige om, at der næppe var nogen Fare. De Vilde var aabenbart faa og fejge. Hvorfor havde de ellers saa omhyggelig dækket Hulen til efter Tyveriet i Stedet for at tage, hvad de brød sig om og ødelægge Resten.

Men da det var sandsynligt, at de vilde vende tilbage, blev det vedtaget, at Solbrødrene skulde skiftes til at holde Nattevagt med den ladte Bøsse i Haanden, undtagen Jakob Beer, som var for svag.

Saa snart der viste sig noget mistænkeligt, skulde de alle straks vækkes og Bøssen affyres for at skræmme de Vilde.

Natten forløb rolig. Der viste sig intetsomhelst mistænkeligt, og Bøssen blev ikke skudt af.

Mandag Morgen havde Vinden lagt sig; Vejret var bleven mildt og Stemningen mellem Solbrødrene atter lys og fortrøstningfuld.

Hendrik spøgte med de arme Djævle, som havde røvet det gamle Tøj og glædede sig til at se dem komme anstigende i deres nye Pynt.

Pieter Goy, som havde haft Hundevagten, var saa glad over igen at have den kære Søndagsbøsse i sin Arm, at han tilbød at blive paa Forsamlingsstedet endnu en Dag. Han vilde paa Skrømt gaa bort med de andre, men skjule sig i Nærheden for at se, om nogen nærmede sig. Thi Sandsynligheden talte for, at de, som havde udspioneret dem forrige Gang, vilde vende tilbage til Hulen ogsaa efter det sidste Møde, om ikke af anden Grund saa af Nysgærrighed.

Derefter gik hver til Sit.

Goy lagde sig i Skjul i et Pisangkrat, hvorfra han kunde se Hulen.

Han laa med Bøssen i Armen og glædede sig over den, indtil han døsig af den stærke Varme faldt i Søvn paa sin Post.

Da han atter vaagnede, var det langt hen paa Dagen. Han for op og stirrede mod

Hulen; men der laa Asken af Baalet, ganske som de havde forladt den.

Hulens Aabning var dækket af Sten og Løv, og der var intet Spor af menneskeligt at se.

Han følte sig sulten og havde den største Lyst til at skyde en af de mange Vildduer, som fløj rundt under Trætoppene; men han betænkte, at det vilde skræmme de Vilde bort, hvis de var paa Vej. Eller maaske kunde en af Kameraterne høre Skuddet og tro, at der var Fare paa Færde.

Det var ogsaa meget nemmere at gøre sig til gode med Daasemaden. Det manglede bare, at han skulde gøre sig Skrupler for Maden, naar han stod her paa en udsat Post og vogtede. En Skildvagt er sin Løn værd.

Saa gik han hen til Hulen, tændte Ild, aabnede for Madkassen og gjorde sig til gode.

Om Natten lagde han sig roligt til at sove med Bøssen ved sin Side. Og da ogsaa denne Morgen oprandt lys og mild uden Spor af noget Fjendtligt, blev han ked af at staa Vagt. Han længtes hjem til sin gode

Madras og sit lune Bambushus, savnede sit Morgenbad og var bange for, at Tyvene kunde have været hjemme hos ham, medens han laa og ventede dem her.

Han forsynede sig med lidt Daasemad til Løn for sin Ulejlighed og Risiko, tog Bøssen med sig — der var intet særligt aftalt om, at den skulde lades tilbage, — samt hele Forraadet af Ammunition — og vandrede gennem Skoven ad den Vej, han var gaaet første Gang, indtil han fandt Vandfaldet. Saa var han straks hjemme.

Bambushuset var urørt. Alt var, som da han forlod det. Men Pieter Goy var en Bøsse rigere.

XVI

„NATUREN“

Da Jakob Beer vandrede hjem til sin Sovepisang Mandag Morgen, var Humøret ikke slet saa lyst, som første Gang han spaserede ind i det ukendte.

Han tænkte paa de Vilde, som havde røvet Tøjet, og syntes hvert Øjeblik, han saa et brunt Ansigt stirre paa ham mellem Stammerne.

Men da Skyerne spredtes og Lyset steg, mens Varmen sivede ned fra Trætoppene, blev ogsaa Humøret lyst.

Han fik det snart for varmt og maatte tage Hendriks sortstribede Uldtrøje over Armen.

Han havde glemt at mærke sig Vejen til sine Pisangbuske. Der hang saa mange Lianer, som syntes overskaarne, og der var

fuldt af unge Pisangskud, som stod og trykkede hverandre mellem de spredte Kokospalmer; men hver Gang han naaede en af Buskene, saa han, at han havde taget fejl.

Saa søgte han tilbage til Lysningen, som han hele Tiden kunde skimte, gik fra Træ til Træ og prøvede en ny Aabning; men Resultatet blev det samme.

Han kastede sig dødtræt under nogle Buske, spiste hvad han havde med sig fra Søndagen, drak Regnvand, som havde samlet sig i nogle dybe mørkegrønne Bægerblade, og faldt i Søvn.

Da han vaagnede, var Solen ved at gaa ned. Lysningen var næsten helt dækket af Skyggerne fra Skoven. Han blev atter bange for de Vilde og syntes, han kunde høre deres listende Fjed mellem Buskene.

Han stirrede og stirrede, til Øjnene løb i Vand og Hjærtet slog saa stærkt, at han kunde høre det. Saa tog han sig sammen og besluttede at gøre et sidste Forsøg.

Han skyndte sig tilbage til Lysningen og kiggede ind efter den Kokosstamme, som kan kunde huske, at han havde haft for Øje, da han første Gang brød sig Vej. Den

havde lokket ham med sin slanke lyse Skønhed midt imellem alt det mørkegrønne. Men dengang var Solen faldet i den, og nu var der halvmørkt.

Han vendte sig fra den ene Side til den anden, indtil han hverken vidste ud eller ind.

Kun Himlen over ham havde endnu Skær af Dag. Mørket stirrede paa ham inde fra Stammerne, som omgav Lysningen til alle Sider.

Han tænkte paa sin gode gamle Violin, som nu maaske var tabt for bestandig. Hvad var der saa tilbage for ham? — Hvad hjalp ham de viftende Palmers milde Sus, de grønne Skyggers dybe Uskyld, Fuglenes Kvidren over de hængende Frugter, naar han ikke havde nogen Tunge at prise den med.

Han gav sig til at græde og ønskede sig tilbage til det gamle Land.

Det var nu helt mørkt. Han var saa træt baade af Sindsbevægelse og af at gaa, at han paa alle fire krøb ind mellem nogle unge Stammer.

Han tog Hendriks Uldtrøje paa, rullede

Tæppet om sig og anbragte sig, saa godt han kunde, under det tætte Bladtag, med Ryggen mod de elastiske Stammer og Benene trukne ind under sig. Han sad saa stille som en Mus, lyttende ud til alle Sider, indtil Trætheden overvældede ham og tvang ham i Søvn.

Da han vaagnede ved Daggry, var Lemmerne saa stive af den krumme Stilling, at de smærtede, naar han rørte dem; men han var brændende varm i den lune Luft og havde store Svedperler paa Panden.

Han saa sig forbavset om og vidste ikke, hvor han var. Først lidt efter lidt klarede det sig for ham, hvorledes han var gaaet rundt igaaraftes. Saa tænkte han paa sin tabte Violin og gav sig igen til at græde.

Lyset steg. Papegøjerne skreg Godmorgen højt oppe over hans Hoved. Ovre i Brødfrugttræerne begyndte det at stønne og pibe. De højeste Grene rørte sig og svippede op. De flyvende Hunde — han troede, det var Fugle — foldede deres Flyvehud ud og brød sig Vej op over de store Blade.

Som han laa og stirrede modløs ud mel-

lem de unge Pisangstammer, der omgav hans Sovested, fik han Øje paa en slank og lys Kokospalme, der hævede sig paa Skraa op af Krattet hist henne.

Det var det Træ, han en af de første Dage forgæves havde forsøgt at klatre op i, lokket af de modne Frugter, som sad i Klynger oppe under Vifterne.

Saa maatte han jo være ganske nær ved sit gamle Sovested.

Han sprang op med bankende Hjærte, brød gennem Urter, Græs og Lianer, til han naaede Kokospalmen.

Næppe et halvt hundrede Skridt fra det Sted, hvor han iaftes fortvivlet havde lagt sig til Hvile, knejsede de med deres vajende Blade; og inde mellem Stammerne saa han den Løvbunke, som skjulte Ransel og Violinkasse.

Han raabte højt af Glæde og skyndte sig derhen. Han trykkede Violinkassen i sine Arme og kyssede den, som var den et elsket Barn, der var vendt tilbage fra de døde.

Han smilede til sine Pisangbuske. Øen var atter lys og mild. Den saa paa ham med

straalende Øjne, friske efter Nattesøvnen, medens Papegøjerne over hans Hoved skoggerlo for den gode Spøg, som var det dem, der havde ført ham vild.

Jakob tænkte hverken paa Mad eller Drikke. Han lagde sig med Ryggen op mod Pisangstammen, aabnede Violinkassen og stemte det kære Instrument.

Med Øjnene i Kokospalmens Top, ved de tunge Klaser af Nødder, som hernedefra syntes saa uanselige, spillede hans lange tynde Fingre Gensynets Glæde og Glæden over Øen ud af hans taknemlige Sjæl.

Papegøjerne tav forbavsede. De flokkedes i Nabotræerne, fløj til de nederste Grene og sad og strakte Hals mod det underlige Dyr, som vred sig dernede.

Ogsaa Træerne syntes at lytte. Pisangbuskene lettede sig og holdt Vejret i Forundring. Kokospalmen strakte sine Bladfingre op i Luften, som vilde den tysse ad sine Fæller i Skoven.

Dyret med de glasklare Øjne og Takkerne paa Ryggen, som ikke før havde ænset Jakob Beer, kom frem af sin Træstub, satte sig

paa Halen og mimrede med den spaltede Tunge ud efter Lyden.

I samme Øjeblik, som han holdt op at spille, begyndte Papegøjerne igen at skrige. De fløj til Vejrs og støjede, som om de var fornærmede. Eller maaske de vilde vise, at de kunde gøre det lige saa godt.

Jakob mærkede nu, at han var sulten. Han strejfede om for at finde noget spiseligt. Og se — da han naaede Kokospalmen, da laa der i Græsset, rystet ned af Søndagsblæsten, tre friske Kokosnødder, saa store som Barnehoveder. Han skar Øjnene ud paa den ene med sin Lommekniv, drak den kølige Kokosdrue og spiste af den friske Kærne. Det var hans Morgenmaaltid.

Han følte sig let og glad og besluttede at bygge sig et Hus ligesom Pieter Goy's.

Han søgte rundt i Krattet, til han fandt et Træ med lige Grene. Dem huggede han af; og da han havde samlet en Bunke, ridsede han en Firkant i Jorden, lagde sig paa Knæ og rensede den for Græs, saa godt han kunde.

Saa anbragte han en Gren i hver af de fire Hjørner og huggede den ned i den bløde Jord.

Medens han stod og glædede sig ved sit Værk, begyndte en Fugl at synge over hans Hoved.

Det var en Blanding af Fløjte og Cello. Tre lange dybe Toner efterfulgte af et kvidrende Moll, saa jublende og skønt, som kun en solbeskinnet lystdirrende Fuglestrube kan give det.

Han glemte Arbejdet og saa i Vejret; men det var ikke muligt at finde den glade Sanger.

Han lyttede med straalende Øjne og aaben Mund. Det var, som steg Tonerne fra Naturens eget bankende Hjærte.

Det var Elskov, der sang sin Fortryllelse ud. Elskov, der kaldte og jublede og lokkede, — der bad og tryglede. Det var de Urtoner, som han havde drømt om saa længe.

Saa tav den. Fra en Nabostamme svarede en anden Fuglerøst, kort og blidt, halvt beruset, halvt smærtefyldt.

Den standsede midt i en Akkord, og straks faldt den første ind med Sejr i sin Stemme, mens den milde Susen i Palmefingrene akkompagnerede med sin dæmpede Citherklang.

Det var Naturens egne Toner med deres brudte og bristende Akkorder spottende alle

Harmonilærens Regler, og dog i en hemmelighedsfuld uudgrundelig Lovbundethed udtrykkende ikke Følelsen for Livet og Naturen, saaledes som den undfanges i et menneskeligt Øre og fødes med Smærte paa et dødt Instrument, — nej, det var Livet og Naturen selv, som gød sig ud i Toner.

Aa, om det maatte lykkes ham at tage disse Toner ind i sin Sjæl, saaledes at de fortrængte alt det møjsommelig tillærte, der klæbede sig fast derinde, — saaledes at det ikke var ham, som spillede om Livet, men Livet, der lod sine Urtoner lyde gennem ham, som de lød ud fra denne lykkelige uvidende enevældige Fuglestrube.

Han sank hen i sin Længsel, lyttede mod sit eget Indre, om ikke nu det fyldtes, om ikke nu Naturen svarede sig selv igennem ham.

Men der var tomt og øde. Han lukkede Øjnene i Smærte og søgte at fremkalde Fugletonerne. Forgæves. Det var, som veg de sky tilbage for al den kunstige Musik, al den overflødige Viden, der fyldte Folderne i hans Hjærne.

Han opgav det ikke. Han vilde rejse To-

nerne et Hus i sit Indre og vente taalmodig, til de kom og tog Bolig der af sig selv.

En Symfoni skulde det være. „Naturen“ — ikke andet end „Naturen“ skulde det hedde.

I den skulde Palmernes dæmpede Susen, Fuglenes Elskovssang, Solens Spil paa blanke grønne Flader, Draabernes Siven fra Blad til Blad, Frugternes Modnen — alt skulde der være deri, spillet med Naturens egne Akkorder alene.

Dette Værk skulde fuldbyrdes gennem ham. For dets Skyld var han kommen til Øen.

XVII

ENSOMHEDENS BLIK

Da Jakob endelig atter aabnede Øjnene mod Omverdenen, saa han forbavset paa de fire Pæle, som strakte sig spørgende op imod ham.

— Hvad i Alverden skal jeg med dem? — tænkte han. Saa huskede han, at det var et Hus, han vilde bygge, lunt og sikkert som Pieter Goy's.

Han havde ingen Lyst til at fortsætte. Det syntes ham saa overflødigt, nu han havde fundet det eneste, som ventede paa ham. Symfonien.

— Gud ved, om du egner dig til praktisk Gærning? — tænkte han og opgav det med et Suk.

Han var træt, havde Hovedpine og lagde

sig paa Ryggen, stirrende op mod Bladhimlen, som allerede var begyndt at mørknes.

Fuglene tav. Ikke en Vind rørte sig. Bladene hang, som lyttede de med tilbageholdt Aandedræt.

Mens han laa der i den dybe Stilhed og forgæves søgte at tvinge Tonedrømmene frem paany, faldt der pludselig en dyb Beklemmelse over ham.

Det var, som lurede der en Fare i hans Nærhed. Han løftede sig paa Albuerne og saa sig skræmt omkring.

Men Stammerne stod ubevægelige med det tomme Halvmørke imellem sig. Baade den gamle rynkede Stamme med det tætte Løv af vævre Slyngplanter, og den slanke Kokos, der hævede sig paa Skraa hist henne, som søgte den Støtte for sine tunge Frugter.

Han talte godt for sig selv; men det hjalp ikke. Beklemmelsen forlod ham ikke, før han havde rejst sig og undersøgt Buskene, der omgav ham.

Næste Morgen vaagnede han med en forsvarlig Sult. Han skyndte sig til Kokostræet

og samlede de Nødder, som var faldne i Nattens Løb; men Saften og Kærnen mættede ham ikke.

Saa søgte han tilvenstre over mod Brødfrugttræerne, hvor han forleden havde fundet Fugleæg. Det var inde ved Stammen, dækket af Slyngplanternes tætte Løv, at han havde set de smaa næsten kuglerunde Reder.

Han gravede længe forgæves i Løvet med sine tynde Fingre; saa baskede pludselig en skrigende Fugl over hans Hoved.

Han saa i Vejret og opdagede, at han havde søgt for lavt. Højere oppe sad der hvidt Fuglesnavs i tynde Strimer ned ad det mørkegrønne Løv, baade paa denne Stamme og de andre.

Klamrende sig til Slyngplantens sejge Stængler, som gav sig og slap Taget fra Stammen hist og her, klatrede han op, indtil han naaede de hvide Strimer.

Et Øjeblik efter var Luften fuld af skrigende Fugle saa store som Duer. De svirrede om hans Hoved og skreg af deres smaa gule Næb, men turde ikke komme ham nærmere end i Arms Længde.

Her inde under Løvet sad Rede ved

Rede saa tæt, at de næsten havde Væg sammen. Han behøvede blot at strække Haanden ud og tage.

Jakob havde ondt af de skrigende Mødre, som hang der i Luften og baskede med deres mørkeblaa Sidefjer. Han vilde gerne nøjes med at tage et Æg fra hver Rede. Men Redens Aabning vendte ind mod Stammen og var ikke stor nok til, at han kunde faa Haanden ned, saa han blev nødt til at ødelægge hele Hjemmet.

Han samlede saa mange, han kunde bære. I hvert af Træerne sad der i to Mands Højde et Bælte af Fuglesnavs, som havde en Murer hvidtet i Grenene oven over og tabt Kalksprøjt ned fra sin Kost.

Jakob hentede Vand fra den lille Sø i Lysningen, fik tændt Baal og kogte sig Æg. De blev haardkogte, men smagte alligevel dejligt til frisk Kokosmælk og halvmodne Bananer.

Det gik som igaar. Op paa Dagen stemte Naturen sine Fuglestruber, Palmefingre, Pisangblade, Insektvinger. Saa spilledes der for fuldt Orkester, mens Jakob lyttede med aaben Mund og halvlukkede Øjne.

Efter Middag tænkte han paa „Naturen", sin store Symfoni, tog Violinen frem og begyndte at famle hen over Strængene, mens Fuglene tav og lyttede forbavset.

Da han endelig udmattet vendte tilbage fra sit Tonerige og strakte sig i Græsset med Blikket mod Bladhimlen, faldt den samme forunderlige Beklemthed over ham som igaar.

Han for op, vis paa at der var noget, som havde Bud til ham derinde mellem Stammerne.

Da gik det pludselig op for ham, at det var Ensomheden, som stirrede paa ham med sit store tomme Blik.

Han talte højt med sig selv for at fordrive den. Der var ingen Ekko; men det var alligevel, som om Skoven gentog hans Ord og gav dem tilbage med forandret Stemme, saa han ikke kunde kende dem igen.

Han gik tidlig til Hvile, men laa længe vaagen og lyttede angst til de hemmelighedsfulde Lyde, som Natten drysser ned over den søvnløse.

Der gik flere Dage paa denne Maade.

Saa længe han var i sit Tonerige, famlende om „Naturen“ — den store Symfoni — var han lykkelig. Men næppe havde Omgivelserne ham atter fat, før Ensomheden satte sig til at stirre paa ham, indtil hans Hjærte knugedes sammen af den uvilkaarlige Angst.

Den Aften pintes han af en voldsom Længsel efter sine Fæller; men det var kun Torsdag. Der var to hele Dage og tre lange Nætter endnu tilbage.

Om Fredagen blev det værre.

Han vaagnede med Beklemmelsen i sit Hjærte. Straks efter Frokost satte han sig til at spille for at komme bort fra sine Tanker. Løst og fast af gamle kendte Ting; men han vidste hele Tiden, at han spillede for at komme bort; derfor lykkedes det ikke.

Da han endelig med Sved paa Panden sænkede Violinen og lod Blikket trøstesløst glide ind mellem Stammerne, for han sammen i Rædsel.

Han syntes, han saa sig selv lille og kroget i sin gamle gode Frakke smutte til Side bag den gamle Stamme med Fuglerederne.

Han blev længe siddende, bleg og stiv af Rædsel stirrende ind efter Synet, mens hans Hjærte hamrede i Siden.

— Du er vist bleven gal! — tænkte han — Det er Ensomheden, som har ramt din Forstand.

Saa for han hen til sin Sovepisang. Uden at tænke nærmere over, hvad han gjorde, stak han nogle Bananer til sig, fyldte en af de kuglerunde Fuglereder med Æg og stoppede den ind paa sit Bryst, dækkede sine Frugter og Ejendele med Tæppe og Ransel. Kun Violinen kunde han ikke slippe; den hængte han i Kassen over sin Ryg.

Uden at se sig tilbage, skyndte han sig gennem Krattet ud til Lysningen, stod et Øjeblik, til han var sikker paa Vejen, og forsvandt paa den modsatte Side, ad den Sti, som han havde banet til Forsamlingshuset under Skrænten.

XVIII

ET HYGGELIGT HJEM

Pieter Goy sad i Solen foran sit gode Bambushus og flettede paa en Fiskeruse af Pisangtraade, mens han fløjtede den sidste Lirekassemelodi, han havde naaet at faa med hjemme fra Amsterdam.

Da hørte han Knasen i Løvet bag sig som af et stort Dyr.

Det var ikke hændet ham før. Han for op, greb Bøssen, som stod bag den aabne Bambusdør, og spejdede efter Lyden. Den kom fra Skoven oven over Klippen, til hvilken hans Hus støttede sig.

— Tak Skæbne — tænkte han — saa er der alligevel store Dyr paa Øen!

Han ventede at se en sulten Løve aabne sit graadige Gab paa Klippekanten over hans Hoved, parat til Spring.

Med bankende Hjærte forsikrede han sig om, at begge Løbene var ladt, følte paa Lommen, om Patronerne var der, og prøvede Aftrækkeren. Saa trak han sig baglæns tilbage over den ryddede Plads foran sit Hus, til han naaede Krattet. Her skjulte han sig og stirrede i Skydestilling op imod Klippeskrænten.

Da hørte han en menneskelig Røst stønne og puste. Han saa noget lyst og broget bevæge sig i Solblinkene mellem de tætte Buske og genkendte et Øjeblik efter Jakob Beers smalle Ansigt under Straahatten.

Det blev en straalende Genkendelse.

Jakob var lige saa glad over endelig at have fundet ham — han havde fulgt Stien ned lige fra Forsamlingsstedet — som Pieter var lettet over, at Krøblingen ikke hørte til de farlige Rovdyr.

Jakob gjorde store Øjne, da han omsider efter Pieters Anvisning var naaet ned til Pladsen.

Saa megen Velstand havde han ikke drømt om. Ikke blot det velbyggede mandshøje Bambushus, tættet med Blade og Bast og omgivet med en rigtig Gaardsplads; men

der var baade Huggeblok, Stol, et trebenet Bord og et Ildsted af Sten med en Krog til at hænge Kasserollen i. Døren lukkede tæt baade foroven og forneden, saa at hverken Smaadyr eller Træk kunde smutte ind.

Og sikken en Seng, Pieter Goy havde! Jakob strakte sig, saa lang han var, paa en blød flettet Madras, som fjedrede.

I Gaarden var der Skur med Halvtag op til Klippevæggen. Der laa hugget Brænde stablet op lige til at putte i Ilden.

Foran Huset stod der plantet tre unge Stammer i Trekant; mellem dem var spændt et Sejl flettet af store mørkegrønne Blade.

— Det er mit Solsejl — forklarede Pieter med Stolthed — her kan jeg sidde i Skygge ved mit Arbejde og se ned til Stranden mellem Stammerne.

Det bedste var dog Madskabet. Det var slaaet op paa fire Stolper i Hjørnet mellem Huset og Klippevæggen, saa at det aldrig fik saa meget som en Solstraale. Væggene var tættede med Bast baade ind- og udvendig, saa at intet Kryb kunde komme til; men Døren og den ene Side var flettet af

de tyndeste Liansnore, fint som et Fluenet derhjemme, for at Luften frit kunde passere.

Der laa Bananer, tørrede Rødder og friske Kokos. Af Skallerne var lavet Skaale, hvori Pieter gemte Resterne fra sin Middag. Og saa hang der tre dejlige unge Fugle — af dem, som Jakob kendte saa godt, med en Knop paa det rødgule Næb.

Ude i Gaarden var der spændt en Liansnor mellem Huset og Skuret. Der hang i Solen store Blade i Bundter til Tørring; de var allerede begyndt at blive brune.

— Det er min Tobak! — sagde Pieter og følte paa dem med Kærlighed.

— Nu skal vi have en ordentlig Smaus! — sagde han og gned sig fornøjet i Hænderne.

Mens han gjorde Ild paa, fik Jakob en af Fuglene at plukke.

— Det skulde Daniel bare vide!

Pieter saa op og kneb det ene Øje til.

— For du er da vel ikke syg?

Jakob skammede sig ved at tilstaa sin Angst for Ensomheden.

— Syg er jeg ikke, Pieter — og det er i Grunden galt, at jeg kommer her til dig

— det er jo mod Loven. Men Sagen er den —

Jakob søgte rundt efter et Paaskud. Saa faldt hans Øje paa det dejlige Hus.

— Sagen er den, at jeg bor saa daarligt hjemme hos mig. Mine Sovepisanger har hverken Tag eller Væg, bare de viftende Blade, som stænker mig ned i Ansigtet, naar det har regnet om Dagen. Og det trækker ind fra alle Sider, saa jeg maa ligge med Uldtæppet op om Ørerne for ikke at faa Tandpine. Jeg har rigtignok ikke saadan en Madras at sove paa som du.

— Tag og byg dig et ordentlig Hus.

— Jamen, der er ingen Bambusrør hjemme paa min Kant.

— Der er vel nok nogen Træer med lange lige Grene.

— Det er der ogsaa; men jeg forstaar mig ikke paa det, Pieter. At tænke sig, at det er saa svært at bygge et Hus med Væg og Tag og det hele! Jeg har prøvet paa det; men jeg kunde ikke faa det til at passe; og saa opgav jeg det.

Pieter lagde sig ned og pustede betænk-

somt til Ilden under Brændet, som ikke var helt tørt endnu.

— Ja, det er jo en gal en! — sagde han og rejste sig — Hus maa man ha' og Tag over Hovedet; selvom Daniel ogsaa kalder den Soløen, saa —

— Tænk, Pieter, om du vilde følge med mig hjem og lave det for mig!

Pieter skottede til Jakob, som sad og krøb sammen med sin skæve Ryg over Fuglen i Skødet.

— Hvordan er det du plukker? — sagde han — Se saadan, med et rask lille Snub.

Pieter kløede sig i det hørgule Haar, som var bleven bleget i Solen og begyndt at krølle ved Ørerne. Han tænkte over Tingene, mens han fyldte Kasserollen med frisk Vand fra en Kokosskaal.

— Det gaar aldrig an! — sagde han omsider — hvis de andre fik det at vide! — Men du kan jo se her, hvordan jeg har baaret mig ad.

Jakob stirrede op og ned ad Bambusvæggen og sukkede.

Pieter lavede en dejlig Fuglesuppe med Urter og Rødder, mens Jakob rykkede sin Stol hen til Ildstedet og indaandede den liflige Damp, som boblede op af Kasserollen.

— Det lugter, hvad?

Pieter gned sig i Hænderne og viste alle Smilehullerne i sit fede Ansigt, der glinsede af utallige Svedperler.

— Hvad er det du har inde paa Brystet?

Jakob havde rent glemt Æggene. Han halede Fuglereden frem. Den var lidt trykket, saa at nogle var knuste.

— Æg?

— Pieter spilede Øjnene op og pillede forsigtig de hele ud.

— Har du mange af dem hjemme?

— Mange fler end jeg kan spise. Rederne sidder saa tæt, at de rører ved hverandre.

— Du kan sagtens! — Nu skal du bare se en Suppe, det skal blive. Æg — det er lige det, jeg hele Tiden har savnet.

Pieter slog Hul og heldte baade Blomme og Hvide ned i Kasserollen. Dejlige friske Æg og gule i Blommen, ligesom rigtige smaa Hønseæg.

— Hønsebouillon med Æg! — sagde Pie-

ter og serverede den for Jakob i en Kokoskop.

I et Øjebliks Vemod mindedes han Løvekulens skidengule Vægge. Saa slubrede han den hede Suppe i sig og sagde:

— Nu skulde man bare have haft sin gode hollandske Snaps!

Han stirrede frem for sig, tørrede sig om Øjnene og sukkede. Saa tænkte han paa, hvad Jakob havde sagt om Æggene.

Da Pieter havde gnavet sit sidste Ben, viskede han sig betænksomt om Munden med Bagen af sin Haand og sagde:

— Det er ikke for det, Jakob, at jeg ikke vil hjælpe dig med Huset.

— Det forstaar jeg saa godt. Lad os ikke tale mer om det!

Jakob saa brødefuldt ned for sig. Han fortrød, at han havde villet forføre Pieter til Forræderi mod Ensomhedens og Selvhjælpens hellige Lov.

— Men paa den anden Side — fortsatte Pieter uforstyrret — saa kan jeg ikke forsvare, at du, som er lidt svag i Ryggen og saadan, skal ligge og sove daarligt — og hvis det falder i med Regn —

— Jeg klarer mig nok. En Lov er en Lov, som Daniel sagde.

— Pyh, Daniel — vrissede Pieter og kløede sine Myggestik — Daniel mig her og Daniel mig der!

Jakob saa forskrækket paa ham. Det lignede ikke Pieter at være saa respektløs.

Pieter Goy blev rød i Hovedet og trak i Land.

— Jeg mener bare — det kan være godt nok med Love og saadan; men Helbredet er sku da det vigtigste. Gud bevares, al Respekt for Daniel! — det skal jeg aldrig sige andet — men der gaar da ingen Stykker af ham eller Hendrik, selvom ogsaa jeg hjælper dig med et Hus. Det er ikke mere end min Pligt, havde jeg nær sagt, — at den stærke hjælper den svage.

Mens Jakob sad her saa lunt og godt, foran et rigtigt Hus og paa en rigtig Stol, forstod han først ret, hvad det var for en ussel Tilværelse, han havde ført de sidste Dage. Det syntes ham med ét ganske nødvendigt, at han fik sig et ordentlig Hus. Derfor modsagde han ikke længer Pieter, men takkede ham for hans Ædelmod.

— Det behøver de andre jo ikke at vide noget om! — sagde Pieter Goy og gabede.

Jakob vilde i sin Taknemlighed gærne gøre ham noget godt til Gengæld.

— Nu skal du høre! — sagde han og tog Violinen frem.

— Ja, lad os bare faa lidt Musik.

Pieter strakte sig i Skyggen under Solsejlet, saa lang han var, medens Jakob, lænet tilbage mod Bambusdøren, prøvede Strængene og gav sig til at spille de første famlende Toner af sin store Symfoni.

Han sad med halvtlukkede Øjne og spillede sin Sjæl ud gennem Fingerspidserne, mens alt blev stille omkring ham.

Da han endelig sænkede Buen og vendte sig om mod den lyttende, laa Pieter og sov i Græsset med Hænderne under sit Hoved.

Jakob saa paa ham med et medlidende og bedrøvet Smil. I det samme vaagnede Pieter.

— Det var rigtig kønt! — sagde han og gabede.

Kort efter brød de op sammen. Inden Aften havde Pieter Goy bygget Jakob et Hus foran hans Pisangbuske.

Det var Hastværksarbejde og ikke nær saa godt som Pieters eget Hus; men det var dog Tag og Væg; og indenfor var der redt et Leje af Blade og Mos.

Det var mørkt, inden Pieter blev færdig; han maatte tilbringe Natten hos Jakob.

Da Pieter vaagnede næste Morgen og havde strakt Lemmerne grundigt, var det første, han tænkte paa, Fuglerederne.

Jakob viste ham Træerne. Pieter krøb til Vejrs. Mens Fuglene skreg og baskede ham om Ørerne, saa det skar Jakob i Hjærtet, røvede han saa mange, han kunde faa fat paa. Saa undersøgte han Træet nøje for at kunne kende det igen, hvis han mødte det paa sin Vej.

— Dem tager jeg med mig hjem! — sagde han og lavede sig i en Fart en Sæk af nogle Pisangblade.

Da han stod og vinkede Farvel inde mellem Stammerne, fik Jakob Taarer i Øjnene.

— Jeg kommer igen en anden Gang! — sagde Pieter og skævede til Fugletræerne — Og saa taler vi ikke om det til de andre.

Jakob sukkede dybt. Det var troløst og

forsmædeligt, syntes han; men Pieter maatte bære Ansvaret.

Ensomheden skræmmede ham ikke mere. Det var, som om den var bange for Pieter med de raske Hænder, de skikkelige runde Øjne og det gode Sovehjærte, — som om den ikke turde vende tilbage, saa længe der sad noget igen af ham i det Hus, han havde bygget Jakob.

XIX

GENIET KOORT

Der var dejligt paa Soløen; men Hendrik Koort krøb alligevel ned fra sin Ørnerede i det høje Træ.

Sagen var den, at han ikke kunde slippe Aberne. Det nyttede kun lidt, at Daniel Søndag efter Søndag forsikrede ham om, at de hastige Dyr, som han allerede paa Ankomstdagen havde set fare op og ned ad Palmestammen, kun eksisterede i hans eget tykke Hoved. Hendrik hørte dem alligevel puste i Grenene over sig, naar han laa vaagen om Natten. Han syntes, han kunde skimte dem i Klump under Palmeløvet og ventede hvert Øjeblik at faa Kokosnødder i Hovedet.

Han krøb altsaa ned og lavede sig et nyt

Leje i det hule vindfældede Træ for hans Fod.

Han tættede det med Blade og Mos, flettede sig en Dør af Pisangblade til at lukke med og havde det rart en Nat eller to.

Men den første Gang Gigten holdt ham vaagen, hørte han det pusle og hvisle i Moslaget under ham.

Han var vis paa, at det var Dyret med de glasklare Øjne, som nu endelig havde fundet ham. Maaske var det flyttet ind i Etagen nedenunder og var bange for at faa Loftet presset ned over sig og sine Unger.

Han tømte sin Rede ud lige til Barken, rodede og ransagede paa alle Ledder; da han ikke fandt noget mistænkeligt, slog han sig endelig til Ro.

Det var lutter Indbildning. Man skulde bare sørge for at sove ind hurtigst muligt.

Han banede sig en Sti rundt om Træet. Der tog han sig Motion om Aftenen i Maaneskin. Eller han klatrede i Lianerne med bøjede Arme og sine tykke Ben strakte lige ud, til Sveden drev af ham og han var saa træt, at han straks sov ind, naar han lagde sig.

Hendrik var endelig begyndt at male. Han sad Time efter Time i en gammel Viftepalmes Skygge, stirrende med sammenknebne Øjne efter de Urfarver, som intet menneskeligt Øje havde set.

Det vilde ikke rigtig lykkes for ham. Bedst som de var der, smuttede de bort paa Vejen fra Øjet til Haanden; og det, som kom paa Lærredet, havde baade han og andre set før.

Han sad der og stangede med den store bulede Pande, med det røde Haar strittende mod Viftepalmen, som saa til i Tavshed. Han stred den gode Strid, til Skjorten klæbede over hans vaade Ryg; men han naaede det ikke.

Saa kastede han mismodig Penslen fra sig, strakte sig sukkende og grublende i Græsset, indtil han hørte sit eget Hjærtes Slag i Stilheden, og Ensomheden lagde sig kvælende om hans Strube, saa at han maatte synge og raabe for at faa Luft.

En Aften efter mange Timers forgæves Arbejde faldt han i Søvn i Græsset, hvor han havde lagt sig.

Solen var endnu ikke nede. Luften var stille og lummer; og Hendrik sov udmattet af den forgæves Kamp, indtil en ny jomfruelig Dag brød gennem Krattet og tændte de uudgrundelige Farver.

Hendrik for over Ende og gned Øjnene.

Han saa sig forvirret omkring og kendte ikke Stedet, før hans Blik faldt paa Billedet, som endnu hang paa det hjemmegjorte Staffeli.

Nu huskede han og vendte sig bort med et Suk.

Han strakte sig mod de Solstraaler, der bestandig spottede hans Øjne, drev saa hen til sin Hule for at finde sig lidt Morgenføde.

Han vilde ikke se til Billedet, havde mest Lyst til at stryge det hele ud og aldrig mere røre Pensel og Palet; men da han slentrede forbi, kunde han ikke lade være i Forbigaaende at se, hvor umuligt det var.

Hvad i Alverden —

Hendrik maabede med stive Øjne.

Det Billede der — var det det, han havde svoret og bandet over?

Han tørrede forsigtig Sveden af sin Pande og strøg sig gennem det røde strittende Haar, før han gik nærmere.

Han bøjede sig over Kassen. Der laa Paletten. De Farver, han havde sat op igaar, var rørt sammen paa Midten til en eneste ubeskrivelig Farveblanding.

Saa stirrede han igen paa Lærredet. Af Forgrunden stod endnu det høje Græs og en Del af Palmestammen. Men i Mellemgrunden gik Kroner og Buske og Blade og Frugter i ét med Himmelgrunden, som straalede af det samme ubeskrivelige Gule, der lyste fra Paletten og den endnu vaade Pensel.

Det sad der, Klat i Klat, tværet ud til forunderlige Lyslag med de grønne Palmestrøg skinnende frem under den fineste Lasur.

Hendrik kløede sig i Haaret og gned sine Pandeknuder. Han kneb Øjnene sammen og delte Billedet med Haanden baade lodret og vandret. Han gik ganske nær og undersøgte Penselstrøg, trak sig saa igen tilbage for at finde Øjepunktet. Da slog det pludselig ned i ham, hvad der var sket.

Løsningen var funden.

Solopgangen mellem Krat og Palmekroner — nu var den malet.

Disse gule Toner der — disse straalende Lasurer — disse forunderlige Penselstrøg,

der tilintetgjorte al Form for at genføde dem i Lyset —

Det var ikke malet — det var aandet paa — det var Naturen selv — den nøgne skælvende guddommelige Natur —

Det var meningsløst i Strøget — ufatteligt i Opfattelsen — uforklarligt i Blandingen — men set uden Briller — luret af bag Kulissen — tværs gennem Symboler og Teknik og Malerkunster og Hokuspokus.

Vaagen havde han kæmpet som en gal, og saa om Natten, mens hans Legeme sov, saa havde Sjælen taget Kampen op. I Morgenens Gry havde Geniet løftet sine Vinger. Det havde rejst sig i sin oprindelige Styrke, brudt Jeg'ets Skranker, kastet Vane og Kunst og alt det tillærte Hurlumhej til Side, grebet Penslen, ladet Naturen uhindret holde sit Indtog i hans drømmende Øjne og tvunget den til at afsløre sig.

— Aa Hurra — Hurra!

Leve den store Hendrik Koort!

Daniel — Jakob — Pieter — hvorfor var der dog ikke nogen, som kunde se det med ham og falde ned i Beundring for det Storværk, som var sket.

Da Sindsoprøret havde lagt sig noget, satte Hendrik sig overskrævs paa Jorden og stirrede i Andagt med foldede Hænder.

Hvor var det fuldkomment — hvor var det urørligt!

Ikke et Strøg vilde han ændre i vaagen Tilstand.

Hvem der dog altid kunde sove saaledes!

XX

DE POETISKE KRYSTALLER

Hver Morgen, naar Daniel vaagnede i sit høje Bo, stillede han sig foran sin Stenborg og vendte sig mod Solen for paa ny at tage sit Rige i Besiddelse.

Men han savnede noget.

Der var nok af stolte Trætoppe at stirre ud over; men de var tavse, og han var ikke vis paa, at de mærkede hans Blik.

Der var ingen at slaas med, ingen at hade, ingen at sige onde Ting om — kort sagt: han savnede det store Dyr.

Hvad skulde han sprænge? — Hvem skulde han give deres store ubeskaarne Jeg tilbage?

Der var Vidder nok, men ingen at hæve sig over. Og det trykkede ham ned.

Han lyttede til Dyrenes Sprog og noterede

sig et og andet; men de oprindelige udtryksfulde Lydtegn, som han havde haabet saa meget af, de svigtede ham. Saa snart han begyndte at spørge, tav de stædig stille; det lykkedes ham ikke at skille en eneste poetisk Krystal ud af Ensomhedens Højtidsstille.

Daniel grundede og led, fordi han ikke kunde bryde Øens træge Modstand.

En Morgen da han vaagnede med friske Kræfter efter en dyb Søvn, sagde han til sig selv:

— Du maa tættere ind paa Livet af Naturen, hvis den skal oplade sig for dig. Du maa slaas med den. Naturen er en Kvinde med en dyb Hemmelighed bag en lukket Mund.

Hvorledes var det, han saa Danielsk havde skrevet i sit lille forulykkede Drama, som Røverborgen vansirede — „Naturens Skød“?

„Der er Laas for Skødet; men den er hverken brand- eller dirkefri.“

Han maatte begynde Menneskehedens Odyssé forfra, spille det hele Stykke igennem saa at sige fra Bladet — Figenbladet.

„Fra Figenblad til Smoking — og tilbage igen!“

Det var en udmærket Titel. Det var med et Suk, at han opgav den. Men han sad jo ikke mere og fløjtede smaa ondskabsfulde Tiggersange for det store Dyr.

Nu var det Sølvbasuner, som skulde klinge af hans Digtervejr.

Og Daniel gjorde sig til Robinson. Han lavede sig Pil og Bue, ikke blot for Poesiens Skyld, men ogsaa for de mange vævre og fede Smaafugle, som den lunefulde Ø smilede frem over hans Hoved og som midt i Spægelsen kaldte svundne Spiseminder frem.

Den Dag det lykkedes ham at dræbe en lille forfløjen Hundue, der faldt som Offer for sin Nysgærrighed, var en af de festligste i hans nye Tilværelse.

Han stirrede den længe ind i det brustne Øje, strøg ømt dens bløde Fjer, som klæbedes sammen af det sivende Blod, forbandede i et rimfrit Digt „Lille Søster, du —“ den Broderhaand, der grumt havde bragt hendes Blod til at flyde, og spiste den med Vemod i en dejlig Urtesuppe, kogt af Yamsrod og umodne Bananer.

Samme Eftermiddag fuldførte han et andet Digt. Det var en Trøje, flettet af det fineste Græs, han kunde finde. Den sad som et Kyrads om hans Ribben og erstattede fuldstændig Hendrik Koorts Uldtrøje, som skulde vaskes nu og gaa paa Omgang efter Aftale.

Da Daniel den Aften havde trukket sin Vindebro op fra Klippesiden og, som han plejede, vendt sig mod Verdens fire Hjørner for at spejde efter de Vilde, der havde begaaet Tøjrøveriet, følte han sig mere end nogensinde som Øens Herre.

Nu begynder det, tænkte han. Han kunde mærke de poetiske Krystaller kildre hans Hjærne og besluttede at tage fat paa sit store Digt.

„Ensomhedens Stemme“ — skulde det hedde.

Allerede næste Dag, mens hans Robinsonhænder knyttede et Reb af tynde Liansnore, gik Poesiens Skøtte gennem Rendegarnet; og inden Aften havde han frembragt det første Afsnit.

„Øens Herre“ hed det og besang Daniel i overnaturlig Størrelse.

Han var stolt og glad over det. I sin første

Skaberlykke sendte han et Længselssuk mod det store Dyr derhjemme i Amsterdam; men han greb sig i det, haanede sig derfor og forsmaaede endog at bejle til sine Fællers Bifald nu paa Søndag.

Medens Solen gylden gled ned i de fjærne Palmers Skød og alt levende rakte sig for at faa den sidste Straale med, medens Fuglene satte sig lyttende til rette hver paa sin Sengekant og begyndte at pille Fjer til Natten, stod Daniel foran sin Stenborg med hævet Hoved, Blikket strakt mod de glødende Palmetoppe og kundgjorde Herredigtet over sin Ø.

I samme Øjeblik den sidste Strofe slap hans Læber, lød det, som nogen lo ovre mellem Buskene.

Han glemte at trække Vejret. Det løb ham koldt ned ad Ryggen — men kun et Øjeblik. Saa tog han sin Bue og sin Pil, skred over den aabne Plads og stod i hele ti Minutter paa Vagt foran Krattet med alle Sanser spændte.

Dyrt skulde Livet sælges, nu da Krystallerne var begyndt at skille sig ud.

Der viste sig intet. Daniel lagde sig til

Hvile som en Helt, overbevist om, at det var Naturens egen Stemme, som havde let sin Trods imod hans Herredigt.

Det var Ensomhedens Stemme, som havde svaret ham. Den, som han vilde digte om.

Nu længtes han for Alvor efter sine Fæller, ja selv om det kun var Pieter Goy. Ikke af Frygt for Ensomheden — Daniel var aldrig bange — bare for at han kunde meddele dem det store og frygtelige, at Naturen havde værdiget at trodse ham.

Da han vaagnede om Morgenen efter en urolig drømmefyldt Nat, saa han forsigtig til Rebstigen, om nogen havde rørt den. Han lod Øjet glide Horisonten rundt, før han vovede sig frem, væbnede sig med Bue og Pil og gik søgende gennem Krattet.

Om det nu ikke havde været Naturen, men derimod de Vilde, som havde haanet ham igaar, saa var hans stakkels Bue kun et daarligt Vaaben.

Herrefølelsen dalede langsomt igennem ham, fra hans Hjærte til hans Mave, helt ned til Knæene, hvor den satte sig fast.

I det samme lød et fjærnt Skud i hans

Øre. Hans Knæ kom til at ryste. Saa for Blodet i hans Kinder.

Det var jo Pieter Goy. Han havde haft Bøssen til Nattevagt. Nu huskede Daniel, at han havde glemt at give ham Ordre om at levere den tilbage til Depotet.

Saa havde Pieter altsaa gaaet her og plaffet hele Ugen, mens Daniel — Øens Herre — kun havde en fattig hjemmegjort Robinson-Bue at lege med.

Daniel blev vred og besluttede sig straks til at søge ham op.

Ikke fordi han trængte til at se Mennesker — ikke at Daniel skulde være bange, han som elskede Ensomheden og vilde vie den sit store Digt, — langt mindre fordi Daniel tænkte sig, at Pieter havde skudt Fugle og andet dejligt Vildt, — men bare fordi Daniel var opbragt i sit Inderste over dette Lovbrud, og fordi det var hans Pligt endelig engang at belære Pieter Goy om, hvem der var Øens virkelige Herre.

Daniel gav sig straks paa Vej. Da han fra Forsamlingshuset omsider naaede Goys Hus, var det lige i Middagstiden.

Pieter aabnede just den sidste af Konser-

vesdaaserne, han havde taget med sig for sin Vagttjeneste; saa hørte han Støjen og saa selve Daniel kigge ned over Klippesiden.

Da Øens Herre endelig stod foran ham, var det med et strængt og formørket Ansigt.

Goy skyndte sig at vise ham alt, hvad han ejede, baade Hus og Skur og Madskab og Solsejl og Fiskeruse; men det formildede ikke Øens Herre. Tværtimod. Og da Daniel endelig fik Øje paa Bøssen, udbad han sig en Forklaring baade om den og Daaserne, hvoraf han talte fem Stykker, der nu gjorde Nytte som Husgeraad.

Goy blev rød i Hovedet og talte uskyldigt om, at der ikke var sagt noget om Tilbagelevering. Han skyndte sig at byde Daniel en hjemmerullet Cigar og inviterede ham paa Middagsmad. Men da det altsammen ikke hjalp, pustede han sine tykke Kinder op, satte Hænderne i Siden og sagde, at Daaserne var vel lige saa godt hans som de andres. Havde Daniel ikke selv sagt, at Ejendomsretten var en af det gamle Samfunds allerværste Skavanker. Og nu kom han ligesom en anden Politidrabant der hjemme fra.

Da smilede Daniel i sin Overlegenhed.

— Det er ganske rigtigt — sagde han — det er just derfor, du ikke maa beholde Bøssen.

Pieter summede sig lidt. Saa gik det pludselig op for ham, at Daniel ikke undte ham den. Han havde naturligvis hørt ham skyde og vilde selv have sig lidt godt for Tanden.

— Det er ogsaa sandt — sagde Pieter fromt — det har jeg ikke tænkt paa. Jeg mente jo, det var Synd, at Bøssen skulde ligge der og ruste. Men skal nogen have Brugen af den, saa maa det jo være dig, Daniel, som er Øens rigtige Herre. Værsgo!

Han rakte Bøssen til Daniel. I det samme saa han op til Krattet over Klippevæggen, hvor et Par Duer legede Elskovstagfat.

— Tys! — hviskede han — Se Duerne der. Tag og skyd dem, saa skal vi ha' os en ordentlig Smaus!

Daniel saa op. Han havde aldrig i sit Liv skudt en Bøsse af; men han kunde ikke lide at bekende det og hævede derfor Bøssen paa Maa og Faa til Kinden, for at sigte, som han vidste, man skulde gøre.

Men han kunde ikke faa Øjet til, var heller ikke rigtig glad ved at have Skuddet saa

nær ved sit Øre; man kunde faa sig en ordentlig Lussing, havde han hørt; og saa var der det, at om han nu skød og ikke ramte, saa vilde Fuglene flyve og en god Middag ryge i Lyset.

— Det er saa længe siden — hviskede han og rakte Bøssen til Pieter — jeg ser ikke saa godt. Du maa hellere.

Pieter skød og fik dem begge to.

Daniel slog sig til Ro; og medens Pieter geskæftig gjorde Duerne i Stand — Munden stod ikke paa ham et Øjeblik — formildedes hans Sind.

Han overvejede ved sig selv, at da Hendrik og Jakob var lige saa daarlige Skytter som han, saa kunde man nok forsvare at overlade Pieter Bøssen, som jo forøvrigt i det gamle Samfund ogsaa havde tilhørt ham, mod at Pieter leverede en Søndagsafgift af Fuglevildt til hver af de andre.

Daniel havde i Øjeblikket glemt, at dyrisk Føde var af det onde. Goy huskede godt, at det kun skulde være som en Nødhjælp; men han kunde ikke lide at minde ham derom — det var jo bare, som han vilde gøre sig vigtig.

Han skyndte sig derfor at tage Daniel paa Ordet i en fast Aftale; og da han hen ad Aften tog Afsked med ham efter at have fulgt ham et langt Stykke paa Vej, var Daniel saa mild, som Pieter aldrig havde set ham før.

Øens Herre naaede omsider hjem til sin Stenborg; han var dødtræt i Armen af alt det meget Vildt og andet Godt, som Pieter havde givet ham med i Forskud paa Søndagsafgiften.

XXI

EVA FRA HAVET

Det var en stille lummer Eftermiddag. Pieter Goy havde endelig faaet sin Ruse færdig og var nu nede ved Pynten, der skød sig ud mod Lagunen, for at sætte den i Vand.

Da han havde fundet en Plads for Pælene og Rusen var bunden imellem dem, saa han, at der hang en lav og skummel Sky ude over Koralrevets Skumbælte.

Den var saa mørk og tæt, at Søfuglenes Vinger lyste hvidt imod den.

Pieter kløede sig betænkelig i Haaret; men Sveden drev af ham i Lummerheden, og han var mørslaaet af Træthed over Lænderne.

Om der kom en ordentlig Skylle — hvad saa? — Deraf tog Rusen vel ikke Skade.

Han havde ogsaa læst engang, at Fiskene var ligesom villigere til at gaa i Tøjet, naar det var lidt graat i Vejret. I Solskin hang de bare og gassede sig i Overfladen.

Saa gav han Rusen Gud i Vold og slentrede hjemad. Men da han var kommen ind paa Bunden af Bugten, for der et pludseligt Vindstød fra Land gennem de unge Trætoppe over hans Hoved.

Det var, som om Skoven havde udstødt et eneste langt Hyl. Saa brat kom det flyvende.

Pieter knappede Hendriks Uldtrøje godt op om Halsen mod den pludselige Kulde. Han tøvede lidt og gik saa med et Suk tilbage for at tage Rusen ind.

Men han var næppe kommen et halvt Hundrede Skridt ud ad Pynten til, før der igen kom et Vindstød, voldsommere end det første. Det kastede sig fra Trætoppene saa lavt ned, at det ramte ham i Hovedet og hvæsede ud over Lagunen, der blev sort som Blæk og saa ud, som om Vinden trak Bælgen af den.

Saa kom endnu et Vindstød, der nær havde kastet ham til Jorden. Han gispede efter

Vejret. I samme Nu bragede Regnen ned over Blade og Stængler og piskede Lagunens smule Vand, saa Sprøjtet stod i Vejret som Springvandsstraaler.

Pieter opgav at naa ud til Rusen, stred sig tilbage mod Stormen Skridt for Skridt; men før han naaede sit Hus, var han saa vaad, som han kunde blive.

Han havde kun sin gamle Skjorte at skifte med og saa en Maatte, han havde flettet til sin Seng.

Den tog han paa og vred Vandet af Hendriks Uldtrøje, mens Regnen slog mod Pisangtaget.

Pieters Hus laa i Læ af Klippeskrænten. Men gennem sit Dørvindu kunde han se Træerne nedenfor Gaardspladsen neje sig under Stormpisken. Han hørte dem sukke og jamre, og fjærnt mellem Stammerne saa han hvide Skumtoppe i den før saa stille Lagune.

Pieter bjergede i Tide sit Solsejl. Men inden han fik det i Hus, var det saa mørkt, at han kun kunde skimte Regnmuren, som graa og tæt lukkede det sidste Dagslys ude.

Pieter tænkte ikke længer paa sin Ruse.

Nu var det Musikken over hans Hoved, som fik ham til at holde Vejret af Angst.

Det var de gamle Træer oppe paa Skrænten. Knagende og hylende ludede de fra Randen ned over Pieters Tag, som strakte de Armene imod ham i Fortvivlelse og paakaldte hans Hjælp.

Han turde ikke lægge sig til Hvile. Sæt Træet slap Klippen og styrtede ned over Taget. Han stod foran sin Dør og lyttede mod den frygtelige Nat.

Minutterne gik og blev til Timer. Bag Træernes Skrig og Vandets evige Strømmen lød der en dump Brølen fjærnt ude.

Det er Havet, tænkte han. Maaske steg det nu, drevet sammen af Stormen. Maaske kom det væltende ind over Lagunen, op gennem Bugten, trampende alt under Fode, til det naaede Skrænten her, løftede hans Hus som en Dør af dens Hængsler og rev det med sig ud over Revet.

Stiv af Skræk foldede han sine Hænder og tænkte i det samme paa Jakob Beer, Krøblingen med hans tarvelige Pisanghytte. Bare han havde bygget ham en bedre.

Medens han lyttede, som Hovedet skulde

sprænge, ramsede han alle de Bønner op, han kunde huske.

Han vidste ikke, om det var det nære Vandfald, den svulmede af Skybruddet, om det var Regnstrømmene, der skyllede sammen i en Flod og sivede og boblede sig ud mellem Trærødder og Græs. Eller om den uhyggelige Lyd virkelig var Havet, der strakte sine Blækspruttearme op over Øen.

Natten var sort som et bundløst Hul, men hver en Tomme deraf var sprængfyldt af ufattelige Lyde og uformeligt Liv.

Saa lød det pludselig som Menneskeskrig fra Havet. Var det mon nogen af hans Fæller? — Eller var det de Vilde, som havde røvet Tøjet?

Endelig drejede Vinden om i Vest. Den slap Træerne paa Skrænten over hans Hoved. De rejste sig sukkende i deres Pjalter og trak Vejret paa ny, medens Stormen nu hjemsøgte Bambuslunden.

Faren for hans Hus var overstaaet. Den uhyggelige Boblen og Siven hørtes ikke mere. Han lagde sig paa Sengen, bare for at hvile; men et Øjeblik efter sov han dødtræt ind.

Det var høj Dag, før Pieter vaagnede.

Lyset vældede ind gennem Dørvinduet, stærkere, end det plejede.

Han var i et Sæt paa Benene og saa ud. Det var Stormen, som havde gjort lyst i Ungskoven mellem hans Gaardsplads og Stranden.

Der laa de strakte hulter til bulter, de unge slanke Træer, i det sivende Vand. Helt oppe ved Vandfaldet havde Havet været. Der laa væmmelige Sødyr og klamrede sig til de vaade Kalksten, der skinnede blankt i Solen.

Kun en Meter endnu, og Pieter havde haft Havet oppe i sin Seng. Nu var det gaaet tilbage med Ebben og havde mærket sin Vej gennem Siv og Græs.

Pieter tog sin hjemmegjorte Hakke paa Skulderen og vovede sig ud mod Pynten for at se, hvad der var blevet af hans kostbare Ruse.

Mens han gik der og gled imellem de vaade Kalksten i Strandkanten, hørte han det rasle under Pyntens Skrænt som af et stort Dyr. Han greb til Hakken og saa sig om.

Skade, at han havde ladet Bøssen blive hjemme. Han turde ikke gaa videre, før han havde faaet Klarhed paa, om der var en Fare i hans Nærhed. Det galdt jo om at sikre sig Vejen tilbage.

Han drejede af mod Lyden og stampede forsigtig op efter.

Igen lød det som et saaret Dyrs Stønnen i hans Nærhed.

Han holdt Vejret, tøvede med bankende Hjærte og gik saa atter frem, i det han bøjede de store Siv tilbage, som Pyntskræntens Læ havde skaanet.

Et Skrig skringrede lige ved, saa han nær havde sat sig.

Dér — trykket ind mod Skræntens vaade Væg — sad et nøgent brunt Væsen med Armene spærrede i Dødsangst op over Hovedet. Pupillerne lyste som Fosfor imod ham fra det blændende Hvide. De tykke Læber stod stift aabne over de klaprende Tænder.

Det var en Kvinde.

Om hendes Lænder hang Resten af et sønderslidt Lændebind. Ellers var hun frisk fra Vorherres Haand. Brystet gik op og ned

som i Krampe; og under det krusede Sorthaar trillede Angstens Sved ned ad den blanke Pande.

Da Pieter havde summet sig lidt, saa han forsigtig ned langs Skrænten, om der var flere af samme Slags. Saa rykkede han frem imod hende.

Men ved det første Skridt, han gjorde, kastede hun sig forover med Haandfladerne og Ansigtet i den vaade Jord.

Pieter stirrede forbløffet paa hendes brune Ryg.

Hun tror, jeg er en ond Aand, tænkte han og begyndte at give gode Ord.

— Jeg gør dig jo ikke noget! — sagde han i en barnlig Tone og rørte ved hendes faste Skulder for at trøste hende.

Hun for i Vejret og vilde springe til Side. Men Pieter fik fat i hendes Arm og holdt fast.

Hvor hun dog rystede!

Han havde ondt af hende og gav sig til at klappe op ad den slanke kanelbrune Arm, som var hel varm at føle paa.

Hun er ikke mere end atten Aar, tænkte han og skelede ned over hendes Hofter.

Hendes Ansigt fortrak sig. Hun stammede en hel Mængde skælvende Ting, mens hun pegede med Armen et Steds hen og derefter førte Haanden til Munden.

Pieter rystede paa Hovedet. Men tilsidst forstod han, at hun bad for sit arme Liv, at han vilde følge hende.

Han gik efter uden at slippe Taget om hendes Arm. Nogle hundrede Skridt borte fik han Øje paa en Kano, der laa sønderslaaet mellem Stenene i Stranden. Da de var naaet helt hen, saa han, at der bag Kanoen laa Liget af en nøgen brun Mand.

Pieter fik ikke Tid at komme sig af sin Forbløffelse, før Kvinden kastede sig over Liget, mens Taarerne strømmede fra hendes Øjne og Graaden gurglede i hendes Strube. Imellem Anfaldene forklarede hun en hel Mængde op imod ham. Og da han maabede paa hende uden Forstaaelse, løftede hun den dødes Arm, medens hendes taarefyldte Øjne, der lignede mørke bristefærdige Druer, opfordrede ham til noget, som han ikke kunde gætte.

Hun lettede Ligets Skulder op i sit Skød, glattede den med begge Hænder, saa igen

op paa Pieter, og da han ikke forstod, bøjede hun sig ned over Skulderen, som vilde hun sætte Tænderne i det brune Skind.

Da gik det pludselig op for Pieter Goy.

Hun tror, jeg vil æde hende; derfor skreg hun da jeg rørte ved hendes Skulder.

Nu bønfalder hun mig, mens hun græder over den døde, om at sætte Tænderne i det friske Lig i Stedet for i hende.

Se, han er meget federe og lækrere end jeg, sagde hendes angstfulde Øjne, mens hun med sine skælvende Hænder viste Kødet frem i den unge Mands Skulder.

Pieter maatte le, skønt det kvalmede ham. Men han skammede sig derover og holdt straks op. Det var jo dog en død.

Saa fandt han paa Raad til at berolige hende. Han halede en tørret Banan frem af sin Madpose, satte sig paa Kanoen, brød Bananen over, rakte hende den ene Halvdel og begyndte selv at gnave den anden.

Hun saa paa ham med aaben Mund. Saa opklaredes hendes Ansigt. Hun tog Bananstumpen, faldt til Ro efter Dødsangsten med Armene over sit Skød og gav sig begærlig til at spise.

Det var saa længe siden, Pieter Goy havde været sammen med en Kvinde. Han sukkede ved det og mindedes Marie i Groeningen, — hun som sveg ham med Diskenspringeren.

Han rødmede lidt over Panden, da han rigtig fik Øjet op for den brune Kvindes Nøgenhed, tog ærbart Blikket til sig, men gav sig alligevel til at smile til hende fra Siden.

Hun sad der som en lille lydig og opmærksom Hund, nu da hun var beroliget. Hver en Ansigtsmine, han satte op, gjorde hun øjeblikkelig efter, saa godt hun kunde.

Hun fik endnu en Banan. Saa gav han hende Tegn om at hjælpe sig. Han huggede Jorden op med sin Hakke. Hun gravede med sine Hænder i det vaade. Langt om længe fik de Hullet saa stort, at han kunde lægge den døde Mand derned.

I det Pieter kastede Jorden oven paa ham, begyndte Kvinden igen at græde.

Hun er vist vant til Ligbrænding, tænkte han. Men det Hedenskab skal vi ikke have noget af.

Han slog et stort Kors for sig og bad med høj Røst et Fadervor over Graven.

Saa tog han fat i Kanoen og gjorde Tegn til hende om at tage ved den anden Ende. Han vilde have Baaden hjem for at reparere den.

Først da han begyndte at trække afsted med den, forstod hun.

Uden et Ord rev hun Baaden fra ham, læssede den op paa sine Skuldre og stillede sig foran ham som et Lastdyr, der venter paa at sættes i Bevægelse af sin Herre.

Pieter blev rørt. Han var skamfuld ved at lade Kvinden slæbe for dem begge, men besluttede alligevel at føje hende.

Han gik bagefter og saa hende vugge sine slanke stærke Ben frem i lange Tag under den tunge Byrde. Han blev varm om Hjærtet ved at se derpaa og tænkte, at han vilde kalde hende Eva, fordi hun var saa nøgen.

Da Eva saa Pieters Hus, tabte hun Kanoen af Forbavselse. Hun satte sig paa Hug foran Døren og gned Hænderne frem og tilbage over sine Skinneben.

Mens Pieter lavede Frokosten i Stand,

fulgte hun hver af hans Bevægelser med den største Interesse.

Hendes Læber bevægede sig uafbrudt; men han kunde ikke høre, hvad hun sagde.

Da hun havde spist, hvad han rakte hende af sin Overflod, beviste hun sin Taknemlighed ved forskellige Naturlyde og lagde sig tilsidst for hans Fødder med de sorte Drueøjne bristefærdige af Ydmyghed plantede lige midt i hans.

Pieter overvejede frem og tilbage, om han straks skulde opsøge sine Fæller for at meddele dem den store Begivenhed og vise hende frem. Eller om han skulde vente til Søndagen.

Medens han tænkte, strøg han hende snart over Ryggen, snart langs Armene og blev blødere om Hjærtet for hver Gang.

Naar han forsøgte at snakke til hende, viste hun ham sine Tænder og gjorde alle hans Mundbevægelser efter.

Da Aftenen kom, havde han bygget hende en Hytte, nogle faa Skridt fra sin egen. Han havde givet hende Hendriks Uldtrøje

om Livet, at hun kunde være lidt anstændig klædt paa.

Men idet han viste hende til Sengs, kom han pludselig i Tanke om, at hun kunde stikke af om Natten.

Maaske var hun slet ikke skyllet op af Havet fra en Naboø, som han straks havde troet. Maaske var hun en af dem, som havde luret paa ham og hans Fæller og stjaalet Tøjet. Maaske gik hun og spionerede. Naar Natten kom, sneg hun sig maaske tilbage til sine egne og røbede alt, hvad hun vidste.

Hun maatte bindes til Hytten. Men hvad skulde han binde hende med, som hun ikke selv eller andre kunde bryde?

Nej — der var ikke andet for — han maatte have hende ganske nær, at han kunde være sikker mod Forræderi.

Pieter blev lidt rød i Hovedet ved Tanken. Han var en ærbar Sjæl og havde aldrig helt glemt Marie fra Groeningen.

Ogsaa nu, mens han slæbte den Seng, han havde lavet hende, tilbage og anbragte den under sit eget Tag op til den modsatte Væg — bare for at være sikker mod Forræderi — ogsaa nu tænkte han paa sit

Livs store Skuffelse, til hans Hjærte bankede derved.

Men da han saa Evas hvide Tænder lyse i Aftensolen, mens de store Øjne søgte at stirre hvert Ønske ud af hans hvide Krop, da han mærkede hendes varme Hud mod sin Haand, i det hun gned sig forbi ham i Døren til det fælles Sovekammer, saa gjorde han sig trodsig mod sin Fortid og mod Marie.

Nu kan hun have det saa godt, tænkte han og gik ind efter Eva, som allerede havde strakt sig og laa og lyste imod ham med sine ydmyge Drueøjne, saa han blev underlig ved det.

Pieter sov ikke meget den Nat, — for han maatte jo passe paa sin Sikkerhed. Og da Eva begyndte at stønne og sukke, saa snakkede han godt for hende, at hun ikke skulde være bange og tro, at han alligevel var en ond Aand eller Menneskeæder.

Næste Morgen bestemte Pieter Goy sig om. Han vilde ikke tage Eva med til Fællerne, hverken idag eller paa Søndag. Det giver bare Ufred, tænkte han. Det er bedre, jeg holder hende hemmelig.

Mens han sad i Solen foran sin Dør med Benene strakte ud for sig og saa Eva vimse om efter Kviste og gøre Ild paa, som han havde befalet hende det, gled hans Blik henrykt over de frie faste Former.

Han lo saa lunt hen for sig, mens han tænkte paa Daniel og Hendrik og Jakob — de Stakler, som gik der og stræbte med Digt og Maling og Musik —

Jo — lur Pieter Goy! — tænkte han — Jeg har ogsaa faaet en Opgave — men det er en af Kød og Blod, som man kan tage og føle paa. Jeg vil ogsaa lave noget, og det skal være, at jeg vil gøre denne pæne brune Pige til en rigtig Eva efter mit eget Hjærte — en, som en Mand kan være tjent med i Ondt og Godt, og som han kan lære at se op til og paaskønne, hvad man gør for hende. En, som ikke falder i Armene paa den første den bedste Diskenspringer.

Naar hun blir lidt anstændig klædt paa, om Dagen — tænkte han — saa er der ikke noget, som hun behøver at skamme sig ved.

Saa for den Sags Skyld.

XXII

PIETER GOY'S SJÆLSSTYRKE

Pieter saa en lys og lykkelig Fremtid i Møde.

Han behøvede ikke selv at gøre Ild paa. Han havde en Kvinde til at bære Vand for sig, til at vaske om sig, til at sidde hjemme og passe Hytten, naar han gik paa Jagt, til at plukke Fugle og tage Indvolde ud.

Han havde en til at vogte paa hvert af sine Vink, en til at klø hans Myggestik i Ryggen, en til at vifte ham, naar han fik det for varmt, — en til at snærre af, naar han havde sovet daarlig og var gnaven.

Hun kunde naturligvis rynke sine sorte Bryn og se surt med sine tykke Læber. Men svare ham igen og sætte sig op imod Mandens Vilje, som det er daarlige Kvinders Vis, det hverken kunde eller turde hun.

Kort sagt, hun tjente ham trofast ved Dag og ved Nat.

Pieter Goy savnede ikke mere sit kære Amsterdam. Han kunde nok have lidt ogsaa at holde Høns og Kaniner; men da det ikke lod sig gøre, saa ofrede han sig mere og mere for den Opgave, som Vorherre havde betroet *ham,* at gøre Eva til en trofast Medhjælp efter den gamle hollandske Recept, som Pieter havde arvet fra sine Forfædre.

Naturligvis savnede han, at han ikke havde nogen til at misunde sig sin Lykke. Og da Søndagen kom, var det ham en Sorg, at han ikke turde tage hende med til Forsamlingsstedet.

Han formanede hende med Haand og Mund til Aarvaagenhed og Arbejdsomhed. Han paalagde hende at flette den Maatte færdig, som han havde under Arbejde, at hun ikke skulde faa syndige Tanker og forgribe sig paa de Ting, som Goy havde gemt i noget, han kaldte Magasinet. Han søgte ved Tegn at gøre hende klart, at der hist oppe er et Øje over os alle, men hun misforstod og hentede den Solskærm, han havde lavet sig af Pisangblade.

Saa opgav han det og drog afsted, mens hun stod i Døren og saa langt efter ham. Hver Gang, han vendte sig, mødte hans Øje hendes ærlige Ansigt, hvis bekymrede Udtryk gjorde ham saa godt.

Pieter havde oplevet adskillige bedrøvelige Søndage paa Soløen; men denne var dog en af de sørgeligste, syntes han.

Maaske var det, fordi han selv følte sig saa velbevaret, at de andre forekom ham utaknemlige og sure.

Jakob Beer var saa hæs, at han ikke kunde tale. Det frygtelige Skybrud havde knækket Pisangerne, brudt Taget over hans Hoved og sat ham og hans Seng under Vand. Nu var Skaden repareret, men Forkølelsen sad igen. Og hvad der for Krøblingen var værre: hans stakkels Violin havde ogsaa faaet Vand og var lige saa hæs som han selv.

Hendrik Koort priste Soløens Herligheder i en Tone, som fik Daniel til afvekslende at blegne og rødme og bragte selv den skikkelige Pieter Goy i Harnisk.

Hendrik havde maattet tilbringe hele Nat-

ten oppe i sin gamle Rede, fordi Vandet stod højt i hans hule Træ. Ikke nok med at Gigten siden havde plaget ham, saa han skreg ved det, men da han hen paa Morgenstunden var blundet ind, saa vækkedes han ved, at en Gren, som Stormen havde knækket, faldt ned over hans venstre Ben, saa det var gult og grønt endnu, lige over Knæet.

Daniel havde ikke lidt andet end, at Stormen havde ført den ene af hans hjemmegjorte Uldtrøjer bort over Trætoppene i Dalen, ud et Steds i Lagunen eller Havet. Den var hængt til Tørring mellem nogle Grene, og Daniel havde glemt at tage den ind.

Pieter trøstede sine Brødre, saa godt han formaaede. Han talte af sit gode Hjærte om alt, hvad de skyldte Soløen. Han priste Ensomhedens Velsignelser saa længe, at selv Daniel blev ond i Øjnene og bad ham holde Mund.

Hendrik skottede arrigt til ham og sagde:

— Du er maaske sovet fra det hele, siden du er saa tilfreds.

De rykkede sammen om ham for at høre,

hvorledes han havde baaret sig ad med at gaa uskadt igennem.

Pieter fortalte med et straalende Ansigt om den rædsomme Nat, som truede med at knuse hans Hus, om Havet, som kun havde været en Meters Højde fra hans Gaardsplads.

Da han endelig nævnede Tabet af den kostbare Ruse, som var det bare en Kokosnød, Havet havde røvet, — da han sad der med Benene overkors ved Baalet, mageligt dampende af sin hjemmegjorte Tokak, mens det straalede af alle Smilehullerne i hans fede Ansigt, fordi han tænkte paa det, som Havet havde givet ham i Stedet for Rusen, — saa undrede de sig alle over deres gamle Fodermester og misundte ham hans Sjælsstyrke.

Jakob Beer tænkte paa det hyggelige Hjem med Solsejl og Madskab. Han slog brødefuld Blikket ned, bange for, at de andre skulde læse i hans Øjne om den hemmelige Udflugt.

Det er bare, fordi Pieter er saa dum, tænkte Hendrik, men lovede sig i det samme,

at han vilde stjæle sig til et Besøg for at lære ham Kunsten af.

Daniel saa Pieter fast i Øjnene og tænkte paa den gode Middag, han havde faaet hos ham. Han holdt ikke af at tale om sit Besøg, skønt han jo kun havde været der i lovligt Ærende som Øens Herre.

Da Pieter nu kom frem med sin Søndagsafgift, nævnede han heller ikke noget om Besøget og Aftalen. Det saa ud, som var det Gaver. Der var to pæne smaa Fugle til hver og én extra til Daniel for hans vanskelige Mave.

Hendriks sure Ansigt tøede op. Han klappede Goy paa Ryggen og slog for første Gang i lang Tid sine Naturtriller.

Jakob Beer strøg Fuglens Fjer med sine lange tynde Fingre, mens han talte bevægede Ord om Mennesket som Naturens brutale Fjende. Saa blev han bange for at krænke Pieter, der havde været saa god imod ham.

— Det er ikke dig, jeg mener — sagde han — det forstaar du da, Pieter.

Pieter nikkede og smilede. Han havde ikke hørt efter. Han sad og tænkte paa, hvordan Eva havde det i sin Ensomhed.

De andre skulde bare ane —

Om han nu sagde det —?

Nej Tak — han var da ikke tosset.

Men Pieter kunde ikke styre sig. Et Steds maatte det ud. Medens han stod og vogtede Suppen, gav han sig pludselig til at synge i vilden Sky:

> Den Gud har kær, han skænker,
> Til Tidsfordriv en kærlig Viv.

Han vidste ikke, at han havde den gode gamle Vise i sit Hoved, før den faldt ham paa Tungen ganske af sig selv. Men da han først havde faaet den, blev han sjæleglad og sang den om og om igen — de samme to Linjer; han havde ikke flere.

Jakob var den eneste, som mærkede, at Pieter sang falsk. De andre to saa kun, at deres skikkelige adstadige forhenværende Fodermester pludselig gik over alle Bredder.

De runde Øjne stod henrykt stive, de flade Fødder trippede i Valsetakt, og Armene rundede sig i Luften, som naar han hjemme i Groeningen traadte Dansen paa Friskyttebal med Marie, før Diskenspringeren kom i Farvandet.

Saadan havde ingen af dem set ham før. Hendrik maabede et Øjeblik. Saa lo han,

saa Taarerne trillede i hans røde Skæg, stemmede i med og gled ind paa Maries Plads i Pieters aabne Favn.

Daniel overvejede først, om der var Mulighed for, at Pieter kunde have lusket hollandsk Brændevin med sig til Øen — eller om det maaske var lykkedes ham at fremstille noget hjemligt Alkohol, ligesom han havde lavet sig Tobak.

Men da han ikke kunde finde nogen Løsning, saa kneb han Øjnene sammen og indskrænkede sig til at studere Fænomenet.

XXIII

EN GOD OG RETTÆNKENDE KVINDE

Jakob Beer havde igen et af sine Anfald. Da han slog Øjet op mod Verden efter længe at have arbejdet paa sin store Symfoni, mødte han atter Ensomhedens stive tomme Blik mellem Buskene.

Rystende af Angst krøb han ind i sin Hytte, hængte Blade for Aabningen og lukkede Øjnene for at sove. Men han kunde ikke. Han hørte alle Nattens hemmelige Puslelyde og saa Dagslyset sive ind gennem Bladene i Døren, før han endelig fik et Par Timers mager Søvn.

Han sprang op, tog sin Violin paa Ryggen, puttede nogle Fugleæg og Bananer til sig og listede sig med en brødetung Samvittighed hen til Pieter Goys Sti for at søge ny Kraft af den forunderlige Sjælsstyrke,

som Pieter havde forbavset dem alle med, sidste Gang de var sammen. Maaske havde Pieter ogsaa lidt godt liggende af et eller andet. For Jakob var udsultet efter en lang Arbejdsdag, den overstaaede Angst og den søvnløse Nat.

Han havde efter sit sidste Besøg mærket sig en Genvej, der førte tværs over til Pieters Bambuslund, saa at han ikke længer behøvede at gaa Omvejen til Forsamlingsstedet.

Det var en dejlig Morgen med Fuglesang og frisk Luftning fra Havet, saa at Jakob lidt efter lidt glemte, at han gik paa forbudne Veje. Han nynnede det Stykke af Symfonien, han havde tumlet med igaar; og inden han vidste et Ord af det, laa Pieters Bambuslund badet i Solen, der lige overfor paa den anden Side Lysningen.

Ti Minutter efter stod han paa Klippen over Pieters Hus og kiggede ned.

Kasserollen hang over Asken af et Baal. Solsejlet var spændt ud. Jakob kunde se paa Skyggen, at Døren til Huset stod aaben, men der var ikke en Lyd at høre.

Mon han gaar saadan uden at lukke efter sig, tænkte Jakob og kaldte forsigtig:

— Pieter — Pieter Goy!

En Gang. To Gange. Saa bevægede Dørskyggen sig.

Gudskelov da, at han var hjemme. Jakob gav sig ikke Tid at vente. Han skyndte sig, til han fandt Nedgangsstedet, hvor Stien gik i Sigsag mellem Kratbuskene i Skoven.

Da han stod dernede og vendte sig mod Huset, stivnede han af Forbavselse.

Der foran Døren i Solen stod et brunt Væsen med Hendriks Uldtrøje om Lænderne og ellers ingenting.

Straks tænkte han sig, at Pieter var bleven overfalden, maaske dræbt af de Vilde, som derefter havde taget hans Hytte i Besiddelse. Men da han fik set, at det var et Hunvæsen, som stod der og maabede paa ham, lige saa angst som han selv, saa tænkte han, at Pieter maaske havde fanget det brune Væsen paa Jagten.

Han vilde helst være løben sin Vej, men Nysgærrigheden drev ham frem.

Han nærmede sig forsigtig, mens Kvinden

krøb sammen ved Døren og saa sig om efter Flugt.

Da han havde naaet Baalet og Kasserollen, tog Kvinden en rask Beslutning. Uden at slippe ham af sine blanke sorte Øjne bøjede hun sig, trak et Bundt skrællede Bananer frem bag Døren og rakte dem ud imod ham, idet hun viste alle sine hvide Tænder.

Jakob blev saa overrasket over den pludselige Venlighed, at han nær havde glemt at tage dem. Men saa forstod han, at det var et Venskabs og Gæstfriheds Tegn og skyndte sig at gribe til.

Hans Øjne gled over hendes nøgne Bryst, men han tog Blikket til sig, rødmede og spiste med nedslagne Øjne.

Eva saa ham igennem fra Top til Taa. Han var anderledes lille end hendes Herre, dertil skæv og mager. Det var bare det underlige Vaaben, han havde paa sin Ryg, som endnu ængstede hende.

Som om Jakob mærkede hendes Tanker, lettede han i det samme Violinen af sin Ryg og hængte den over Døren.

Hun udstødte en Glædeslyd, forsvandt bag

Hytten og kom tilbage med en Skaal frisk Kokosmælk, som hun rakte frem imod ham med begge sine brune Hænder, mens hun igen viste Tænder.

Det var saa forekommende, at Jakob blev undselig. Han havde aldrig haft Kvindetække og kun sjældent været i Dameselskab derhjemme. Og det, at Værtinden stod der med et nøgent brunt Bryst midt i Solen, var noget saa uvant for ham, der ikke havde været i Nærheden af en afdækket Kvindebarm, siden han tre Kvart Aar gammel blev vænnet fra, at han blev ganske forfjamsket og syntes, det var uhøfligt at staa med Hatten paa, naar Værtinden var saa luftig paaklædt.

Idet han greb Skaalen med den ene Haand, tog han Hatten af med den anden, sagde „Mange Tak“ og gjorde et kejtet Buk.

Han drak et Par Mundfulde, mest af Høflighed, og skulde just ved Tegn til at forhøre sig om, hvor Pieter var; men saa skete der noget, som forfærdede ham.

Da Eva først havde forstaaet, at han kom med Fred — han modtog jo hendes Velkomstbanan og lagde sit Vaaben fra sig —

indsaa hun hurtig, at denne hvide Mand var en Ven af hendes egen hvide Herre; hun var derfor som god og rettænkende Kvinde opsat paa i sin Herres Fraværelse at imødekomme enhvert af den fremmedes Ønsker.

Hun havde rakt ham Mad, og han havde spist. Hun havde rakt ham Drikke, og han havde drukket. Der var da nu kun ét tilbage, hun som Kvinde kunde byde sin Herres Gæsteven.

Da han nu lagde sit Hovedsmykke, gav han hende dermed tydelig tilkende, at ogsaa dette tredje vilde være ham behageligt. Thi der hvor Eva kom fra, betød det, at en Kriger blottede sit Hoved for en Kvinde, noget andet og en lille Smule mere end det betyder paa Europæisk.

Eva, som var en god brun Kvinde, tænkte kun paa Opfyldelsen af sine Pligter. Da det tilmed var saa varmt i Vejret og hun havde benyttet Pieters Fraværelse til at sove godt og længe i Solen, saa var Tanken derom hende dog ingenlunde ubehagelig.

Som hun stod der og stak sin runde Mave frem imod ham, saa Jakob pludselig hendes mørke Øjne skifte Udtryk. De blev dorske

og tunge i det, som om hun havde drukket. Hun sænkede ydmyg sit sortkrusede Hoved, viste sine hvide Tænder, gav sig langsomt til at løse den Knude, hvori Ærmerne paa Hendriks Uldtrøje var bundne sammen bag paa Ryggen for at holde Trøjen paa Plads om Hofterne, — lod den langsomt glide ned ad de kanelbrune Ben, løftede gratiøst Fødderne ud af den og stod der for Jakob, som hendes Stammoder stod foran Adam, før Figenbladet holdt sit Indtog i Verden og i Bibelhistorien.

Jakob Beer var af Naturen hverken nogen Helt eller Kriger. Livet havde ikke lært ham at tage en uventet Situation med et Smil. Han var kysk og uforsøgt, og selvom han jo nok med Hendrik havde glædet sig til at hvile nøgen ved Jordens Moderbryst under Palmernes Skygge, saa havde han dog ikke tænkt sig, at der rent ud sagt skulde være Kvinder til Stede.

Hans Øje havde næppe fulgt Uldtrøjen paa dens Vej ned langs de slanke Kvindeben, før han rødmede op til Haarrødderne og skælvede over hele Kroppen. Og da Eva af hans Tøven forstod, at den hvide Mand

ligesom hendes egen Herre var for stor en Høvding til at hjælpe sig selv af med alle sine Bryst- og Lændebind, og hun derfor pligtopfyldende til det yderste strakte Armen ud for at knappe hans Skjorte op i Brystet, mens hun knurrede som en Kat, naar den stryges imod Haarene, saa kunde Jakob ikke mere.

Rædselsslagen kastede han Kokosskaalen, som han endnu stod med i Haanden, satte Hatten paa, greb Violinen fra Døren og stak i Løb hen til Stien paa Skrænten uden en eneste Gang at se sig tilbage.

Det varede noget, før Jakob kom saa meget i Ligevægt, at han kunde tænke i Ro og Mag paa den mærkelige Tildragelse.

Men da han endelig igen laa paa sit ensomme Leje med Armene under Hovedet og stirrede op i Ribberne af sit Bladtag, saa han den brune Kvinde saa tydeligt for sig, som hun stod der fra Vorherres Haand og smilede, at han kunde have tegnet hende.

Han blev varm og kold og fik ikke Fred for Billedet, før han greb sin Violin og fik det spillet ud gennem sine Fingerspidser.

Det var et helt nyt Tema, helt nye Toner,

som vældede frem. De forbavsede og berusede ham, saa at han var lige ved at fortryde, at han ikke var bleven endnu nogle Øjeblikke og havde set den nøgne Virkelighed i Møde med oprejst Pande som en Mand.

Jakob Beer havde faaet noget at tænke paa. Der stak altsaa Pieter Goys nyslaaede Sjælsstyrke. Han syntes, han burde være forarget, ja vred paa ham for det; men han kunde ikke, og tredje Dagen efter var han naaet saa vidt, at han misundte ham af et godt Hjærte og uden al Blufærdighed.

Saa fandt han Trøst i den Tanke, at naar der var én brun Kvinde paa Øen, saa var der vel ogsaa flere.

Han gav sig til at spille den mest bedaarende Musik, han kendte; maaske lykkedes det ham at lokke en anden af Øens Kvinder til sig. Han kaldte og daarede paa Strængene; og da det ikke hjalp, saa søgte han frem af sin Erindring al den værste Tingel-Tangel Musik, som havde pint hans stakkels Øre paa Gader og Stræder. Skønt han led under det, satte han sig op i et Brødfrugttræ

og spillede mod alle fire Verdenshjørner, til han forfærdet sænkede sin Bue.

Thi i Skumringen syntes han, at han saa ikke en, men flere mørke Kvinder titte forbavsede frem mellem Stammerne.

De var smaa og lavbenede, sorte snarere end brune. Der stod ikke noget af den Glans over dem, som lyste i hans Erindring af det blanke kanelbrune Bryst og de slanke Ben midt i Solen.

Han stirrede og stirrede og vidste tilsidst ikke, om de var der, eller de kun var Fostre af hans egen Fantasi.

Saa krøb han ned fra Træet og lagde sig sukkende til Hvile.

XXIV

ENSOMHEDENS VELSIGNELSER

En Morgen da Hendrik strejfede rundt under Træerne med sin Skitsebog, stødte han paa en tiltrampet Sti gennem Græsset.

Det er de Vildes Vej, tænkte han og overvejede, om han skulde vende tilbage, for han var uden Vaaben. Men Nysgærrigheden lod ham ingen Fred; saa fulgte han Stien med lange forsigtige Skridt og vidt opspilede Øjne.

Han naaede gennem højt Krat ud til en rund Lysning. Der paa den anden Side knejsede en Lund af stive Bambusstammer, saa tæt som Straalerne i et Regnvejr.

Han saa, at der var hugget af de yderste Stammer, hvor Stien drejede af og fulgte langs Lunden, til Krattet atter begyndte. Han gik ad Stien, til han naaede en Skrænt, hvor-

fra han saa ned over en frodig Ungskov med Lagunen lysende bag Stammerne.

Han gik i Kanten af Skrænten efter Lyden af et Vandfald.

Dér plaskede det rene kølige Kildevand ned ad den stejle Kalkklippe.

Hendrik glemte Faren, kastede Tøjet og tog sig et Bad. Saa syntes han, han hørte en Menneskestemme, krøb skyndsomt i Klæderne og sneg sig langs Skræntens Fod, til han mellem de spredte unge Stammer saa en spillevende Menneskehytte med Bambusvæg og Pisangtag, med Gaardsplads og Solsejl og Huggeblok.

Der midt i Solen sad paa Hug foran Døren en brun Kvinde og skrællede Bananer.

Tak Skæbne, det er de Vildes By — tænkte han og gled forsigtig om bag en Busk.

Men som han stod der og stirrede, saa han, at der hang en Kasserolle, Mage til hans egen, paa en Grenkrog; og var det ikke Pieters Skjorte, som hang til Tørring over en Snor?

Hans første Tanke var, at Fodermesteren

var falden for de Vilde, som derefter havde taget hans Hytte i Besiddelse.

Men da der ikke var andre Huse at se og intet levende Væsen uden den brune Skabning foran Døren og alt aandede Fred og Hygge, saa gik det pludselig som en Indskydelse igennem ham, hvorledes Sagen hang sammen; og han forstod med ét, hvad det var for en sælsom Forandring der var sket med Pieter Goy.

Hendrik var ikke bange. Han stavrede frem paa sine tykke Stolper og opløftede sin bekendte Naturtrille, at Pieter kunde høre, hvem det var, som nærmede sig, og komme ud og tage imod ham.

Kvinden lod Bananen falde og saa op i Luften efter den mærkelige Fugl.

Saa hørte hun Hendriks Skridt og for i Vejret med et Skrig. Hun vilde flygte; men da hun saa, at det var en hvid Mand ligesom hendes Herre, saa turde hun ikke. For det kunde jo være en god Ven, som kom paa Besøg for at snakke eller handle.

Da Hendrik naaede hen til Gaardspladsen, stod hun og rystede op af Døren; for denne hvide Mand var stor og stærk som

hendes egen Herre og havde rødt Skæg og forunderlige Buler i Panden.

— Sikken en sød lille Pige! — sagde Hendrik og kneb af gammel Vane det ene Øje til.

Hvor det gjorde godt at se et Kvindfolk igen, selv om hun var kanelbrun i Huden.

Han saa paa hendes krusede Haar, paa hendes sorte bristefærdige Drueøjne, hendes faste runde Bryst, som bankede ud og ind af Forskrækkelse, han saa paa hendes runde fremstaaende Mave, og da han var naaet saa langt, genkendte han sin egen gamle amsterdamske Uldtrøje.

Da Hendrik havde let færdig, kneb han hende i Kinden og sagde:

— Hvor Fanden har Pieter Goy faaet dig fra?

Eva havde allerede lært, at naar en hvid Mand rørte hende paa et blødt Sted, saa var det ikke — som hun først havde troet — for at føle, om hun var fed nok og tjenlig til Føde, men bare en Ceremoni, som ikke betød noget ondt. Tværtimod.

Hun følte sig beroliget og viste alle sine hvide Tænder.

Hendrik undersøgte Hytten og Gaarden med store Øjne. Her var jo alt, hvad et Menneske behøvede og lidt til.

Da han fandt Madskabet, tog han ud, hvad han syntes om — han var sulten efter Badet — lagde sig paa Maatten under Solsejlet foran Døren og gjorde Tegn til Eva, at hun ogsaa skulde sætte sig.

Medens han spiste, veg hans stærke blaa Øjne ikke fra hende. Hun var ikke sikker paa ham, siden han havde taget Maden selv; men da han gav hende et Ben af det Fugleskrog, han havde fundet i Suppeskaalen, saa blev hun rolig igen og rejste sig lidt efter for at hente noget til ham at drikke.

Han tog Skaalen med begge Hænder, hældte hele Indholdet i sig, smaskede efter og viskede sig om Munden. Saa lagde han Straahatten, tørrede Sveden af sin Pande og satte sig mageligt til rette for rigtig at se hende efter i Sømmene, mens han ventede paa Pieter.

Eva huskede, hvor galt det var gaaet forleden med den anden hvide Mand, som havde blottet sit Hoved for hende og dog

var løben sin Vej, ligesom hun vilde til at opfylde sin Pligt.

Hun var sig ikke nogen Fejl bevidst, men havde alligevel ikke turdet forklare noget til sin Herre om Besøget, siden det var falden saa uheldigt ud.

Nu kom denne fede Høvding her med de underlige Buler i Panden — han havde ikke engang givet hende Tid til at række sig Velkomstmaden. Naar han nu lagde sit Hovedsmykke, saa vidste hun virkelig ikke, hvad Meningen var. Maden havde han jo da taget selv.

For sit eget personlige Vedkommende syntes hun bedre om den lille magre Høvding forleden, som havde smilet saa venligt. Denne her var lidt for tyk og mindede for meget om hendes egen Herre. Men paa den anden Side rykkede han hende nærmere og nærmere ind paa Livet og saa paa hende med et Blik, som hun kendte.

Naar hun bare vidste, hvad der var hendes Pligt mod hendes Herre, saa vilde hun som en god og rettænkende Kvinde ikke forsømme noget; saa meget mere som det ogsaa idag var dejlig varmt i Vejret og hun

havde sovet godt og længe, siden Pieter gik paa Jagt.

Det er bedst at prøve sig frem, mente hun og saa paa hans himmelblaa Øjne med sit dorske tunge Blik.

— Oho! — tænkte Hendrik, blev varm om Hjærtet og rykkede hende saa nær, at der ikke længer var nogen Plads imellem dem.

— Vil du komme med min Uldtrøje, din lille brune Rad! — hviskede han kælent og begyndte at pille ved Ærmeknuden, som idag sad foran paa Maven.

Eva knurrede som en Kat. Med ydmyg sænket Hoved og de tykke Læber spærrede over de hvide Tænder skyndte hun sig at komme ham i Forkøbet, at ikke Gæsten skulde have Ulejlighed med at tage selv, som han havde gjort med Maden.

Behændig snoede hun Trøjen ned over de slanke Ben; og da denne Høvding ikke gjorde mindste Tegn til at bedække sit Hoved og løbe sin Vej, saa var hun nu sikker i sin Sag og fik i faa Øjeblikke befriet også ham fra alt, hvad der hindrede hans naturlige Bevægelighed.

Hendrik Koort opgav efter nogen Betænkning at vente paa Pieter.

Han stirrede, henrykt og taknemlig for hendes Gæstfrihed, den brune Kvinde ind i de trofaste Hundeøjne.

Han søgte forgæves efter noget, han kunde give hende til Gengæld. Og da han ikke fandt andet, skar han en Knap af sin Bukselinning.

Hun stirrede begejstret paa den blanke Knap, prøvede, om den vilde sidde i Haaret, og puttede den tilsidst i Munden.

Inden de skiltes, søgte Hendrik at forklare hende, at han kom snart igen.

Det forstod hun godt.

Men da han derefter vilde gøre hende tydeligt, at hun ikke behøvede at fortælle sin Herre om hans Besøg, var han ikke vis paa, om det stærke Blik i hendes sorte Drueøjne betød et Løfte eller et Afslag. Saa satte han sin Lid til Kvindens medfødte Instinkt og gik tryg derfra.

Siden da kom Hendrik af og til paa sine Morgenture ad den Kant. Han laa og lyttede i Skrænten, til han var vis paa, at alt var stille.

Saa prøvede han med en ganske lille Strofe af sin Naturtrille.

Eva genkendte den straks. Naar hun var ene, sprang hun ud af Hytten og vinkede.

De talte ikke om Pieter — de havde jo saa svært ved at tale sammen — men de brugte ellers den knappe Tid godt, og Hendrik havde gærne et eller andet med til hende, som han havde fundet paa sin Vej.

Hun havde en lille Hule bag et løst Kalkstykke i Klippevæggen. Der gemte hun sine smaa private Ting. Den Hule var det egentlig, som overbeviste Hendrik om, at hendes medfødte kvindelige Takt sagde hende, at en god og rettænkende Kvinde ikke bør sætte Splid imellem Venner.

Hendrik fik efterhaanden den samme Sjælsstyrke i Modgang, den samme forunderlige Sindets Ligevægt, som den forhenværende Fodermester viste frem; og han og Pieter kappedes ved Søndagsmøderne om at prise Soløen og Ensomhedens Velsignelser.

Hendrik malede fra Morgen til Aften og gjorde store Fremskridt i at komme Tilværelsen nær ind paa Livet.

Dejlige Ting malede han ud af den nøgne

skælvende Natur — set uden Briller og bag Symbolerne.

Det var ikke længer i Drømme, han malede. For Hendrik sov nu trygt og uden Anfægtelser.

XXV

BJØRNENS SKIND

Pieter havde endelig fundet noget Træ, hvormed han kunde reparere Kanoen. Han snittede sig Træpløkker med sin Lommekniv, borede Hul med en spids Stenflise og drev dem ind i Stedet for Søm.

Efterhaanden som Arbejdet havde Fremgang, blev han ivrigere og ivrigere. Da Skroget var lappet sammen, tættede han det med Lianer og Bast, som blev klæbet med den sejge Saft fra en Palme, hvis Navn han ikke kendte.

Da han endelig havde overbevist sig om Baadens Vandtæthed, var han stolt og glad og undte sig ikke Hvile for at tænke paa Aare og Ror og Mast og Sejl.

Han drømte om det om Natten og for-

16*

sømte sin Bøsse for at sidde hjemme og snitte eller flette.

Naar Hendrik kom listende paa den Tid, hvor Pieter før havde været ude, kunde han allerede i Frastand høre ham fløjte eller synge over Arbejdet.

En tidlig Morgen, da der var ganske stille, vovede Hendrik sig hen til Skrænten og forsøgte en Strofe af sine Naturtriller.

Da viste Evas Ansigt sig bag Døren med alle Tegn paa Rædsel. Hun fik næppe Tid til at vinke ham af, før Pieter stak sit runde Hoved ud af Hytten — han var i dybeste Morgennegligé — og stirrede efter den Lyd, som han syntes, han skulde kende.

Hendrik fik dukket sig i Tide, medens Eva saa uskyldig ud og hjalp Pieter at stirre efter Fuglen.

Hendrik Koort bandede sin onde Skæbne og opgav Forsøgene.

Søndagen efter, da alle sad samlede om Baalet ved Kaffen, mens Pieter alene besørgede Underholdningen udaf sin urokkelige Sindsligevægt, benyttede Maleren sig af

Daniels sure Tavshed og af Jakobs Hjærtesuk.

— Brødre — sagde han — dette her kan ikke blive ved at gaa!

Daniel og Jakob saa hastig op. Hendrik læste af Blinket i deres Øje, at han havde rørt ved en Byld i deres Indre, og skar dristig til.

— Det er ikke Soløens Fejl — sagde han med et imødekommende Blik til Øens Herre — Øen er god nok, som den er; men det er os, som har grebet det galt an. Det siger jeg og det vil jeg staa ved.

Hendrik slog sig til Bekræftelse paa Laarene og stirrede frem for sig med et fast Blik.

Pieter skævede til ham og sagde uvilligt:

— Hvad er det, som ikke kan gaa? — Jeg synes, det gaar storartet.

— Der har vi det — Pieter synes, det gaar storartet, mens vi andre er paa vores bare Liv af Ensomhed og Gigt og Mavedaarlighed. Selvom ogsaa Samfundet er af det onde og det store Dyr og Gud Fader bevare os, saa siger jeg alligevel, at Mennesket ikke er skabt til at være ene. Enten

forfalder han til Dovenskab og Melankoli, eller han gaar rundt og ser Spøgelser ved højlys Dag.

— Og hvorfor synes Pieter, det gaar storartet — fortsatte han og lod sit Blik dvæle fast paa Goys runde glinsende Ansigt med det hørgule Haar, som var bleven saa langt og krøllede over Ørerne.

Pieter slog Øjnene ned, blev rød over Panden og gav sig til at rode i Ilden med en Pind.

— Det er, fordi han har et Helbred som en Hest og er mere nem paa Fingrene end vi andre, der ikke har skyllet Flasker i Opvæksten og skænket Øl, fra vi kunde naa Tønden. Det er en smal Sag for den, som har det i Hænderne, at bygge sig en ordentlig solid Hytte med Skur og Madskab og Solsejl og Huggeblok; men for os andre, som har det i Hovedet —

Daniel spidsede Øren.

— Hvor ved du — spurgte han — hvorledes Pieters Hjem ser ud?

Ogsaa Pieter saa op og frittede:

— Ja, hvad ved du om det?

Jakob, som havde saa meget at skjule,

skyndte sig at tilføje for ikke at gøre sig mistænkt:

— Tænk, Hendrik, at du kan vide det!

Der forløb jeg mig, tænkte Maleren og ærgrede sig. Bedre at springe ud i det straks.

— Naturligvis fordi jeg har set det med mine egne Øjne, en Dag da jeg var ude med Skitsebogen — aak, det er allerede længe siden! — skyndte han sig at tilføje for at dække over Eva.

Saa udbredte han sig om alle Pieters Herligheder for at lokke Daniel og Jakob der hen, hvor han vilde.

Beer saa blufærdigt ned for sig, mens Daniel lagde Hovedet tilbage og fulgte Skyernes Flugt.

— Naa og hvad saa? — spurgte Pieter gnavent, da Hendrik endelig var løben tør.

— Hvad saa? — Naturligvis, at naar Mennesket ikke er skabt til at være ene, saa maa vi flytte sammen. Og da Pieter Goy er saa dreven til at bygge og snedkre og lave Mad og saadan — saa er der ikke sund Mening i, at vi andre skal gaa her og fuske med noget, som vi ingen Forstand har paa — Gudskelov — fordi vi har saa meget vig-

tigere Ting i Hovedet at arbejde med. Derfor foreslaar jeg, at vi allesammen flytter ned i Nærheden af Goy's Hytte. Jeg ved ikke, om *du* bor ved Strand, Daniel — det har du da aldrig talt om — og du, Jakob, har det vist heller ikke for kønt. Men nede hos Pieter — der er baade Vandfald og Klippeskrænt med Læ og flad Strand med Skildpadder og Udsigt ud over Revet og Adgang til Fisk. — Sikke rart vi kan ha' det allesammen! — Jeg mener ikke, vi skal kline op ad hverandre. Der skal være et Hundrede Skridt eller mer imellem hver. Men hvorfor skal Pieter alene have Patent paa den bedste Boplads paa Øen?

Pieter var bleven rødskjoldet i Ansigt af Bevægelse, og Sveden sprang frem paa hans Pande.

— Hører du, Daniel? — sagde han i en grædefærdig Tone og rakte sig over mod Øens Herre, der stadig syntes langt borte, — Hører du, hvad han siger? — Var det maaske ikke Ensomhed, vi skulde ha'? — Var det ikke Samfundet, vi skulde bort fra? — med Mit og Dit og Skal og Maa — og de første Mennesker — og — og Frugter

og Palmer — og det ene med det andet. Og ligesom vi er kommen godt i Gang allesammen, saa kommer Hendrik her og kaster Skidt paa det. Her har en anden En gaaet og glædet sig ved at passe sit Arbejde og — sin Ensomhed, — hvad kan jeg gøre for, at Hendrik ikke gider bygge sig et ordentligt Hus i Stedet for at ligge og flyde rundt med sin Skitsebog.

— Pieter — sagde Daniel og saa strængt paa ham — du taler om Ting, som du ingen Forstand har paa. Du, som er flink paa dine Hænder, maa jo være glad ved Udsigten til at virke indenfor dit Kald og arbejde for os andre, nu da du for længst er kommen i Orden selv og ikke mere har noget at tage dig til — du har jo ingen alvorlig Opgave saaledes som vi.

— Jeg? — Pieter for op; den forunderlige Sindsligevægt var nu ganske forsvundet — Ikke mere at tage mig til? — Skyder jeg maaske ikke Fugle til os allesammen? — Har jeg maaske ikke fanget Fisk, som I lige har siddet og spist? — Ikke noget at tage mig til? — Aa Gud hjælpe os! Vi har Hænderne fulde hele Dagen begge to.

— Begge to? — Hendrik stangede imod ham med sine Pandebuler — Hvem er begge to?

Av for Satan! — Pieter blev sprutrød af Forfjamskelse. Nu sad han i det.

— Har Pieter formeret sig? — spurgte Hendrik drillende.

Jakob turde ikke se op. Han var tynget af sin brødefulde Viden. Men Daniel rejste sig i sin fulde Myndighed, gik Pieter tæt ind paa Livet, fangede hans skulende Øjne med sit Ørneblik og sagde strængt:

— Frem med Sandheden, Pieter Goy, hvis du vil gøre dig Haab om Tilgivelse!

Pieter havde Graaden i Halsen af Ærgrelse og Skam. Han fortrød nu, at han ikke straks havde vist hende frem:

Da han havde fortalt alt, hvad der var hændet ham, gjort Daniel rede for Evas Alder og Udseende, forgæves forsøgt paa at vrøvle sig fra Grunden til, at han skjulte hende for sine Brødre, sagde Hendrik med dyb Bebrejdelse i sin Basstemme:

— Fy, Pieter, at du vil være det bekendt! — Vi har udfriet dig af din mangeaarige Trældom i Løvekulen; vi har ofret Penge

paa din Rejse og Udstyrelse; vi har taget os af dig som en Broder for at hæve dig op i Højde med os selv. Og saa lønner du os med først at tage Bøssen for dig selv —

— Der var jo ingen af Jer andre, som kunde bruge den, — indvendte Pieter spagfærdig og snappede beskæmmet efter Vejret.

— Og da Vorherre er saa naadig at skylle en ung brun Pige op paa Øen, saa tager du ogsaa hende for dig selv og holder hende hemmelig for os andre.

— Jamen —

Pieter vilde atter komme med en Indvending; men Hendrik faldt ham skarpt i Talen:

— Hende var der maaske heller ingen andre, som kunde bruge?

Jakob slog Blikket ned og vaskede rødmende sine magre Hænder.

Pieter søgte at se forarget ud; men inden han fandt Ord, sagde Daniel, hvis Fantasi den forunderlige Hændelse havde sat i levende Bevægelse:

— Alt, hvad der skyller op paa Stranden, tilhører Øens Herre. Det burde du vide, Pieter, at Pigen tilhører mig.

Der blev almindeligt Spektakel.

Selv den fredelige Jakob, der bevarede Mindet om det korte Møde som et af sit Livs skønneste, for op og protesterede.

— Dig? — raabte Hendrik — Er der maaske noget, som hedder Ejendomsret her paa Øen? — Er vi flygtede fra Samfundet for at bygge det op igen med dets Mit og Dit, dets Skal og Maa og det ene med det andet? — Pigen tilhører os allesammen! — og jeg kan fortælle baade dig og Pieter Goy, at *jeg* allerede har taget *min* Part!

Hendrik satte sig i Krigsstilling med Hænderne i Siden. Nu var det sagt. Han var rede til at forsvare sit Standpunkt mod enhver.

Pieter forstod ikke straks. Han saa op og ned ad ham. Saa huskede han, at Hendrik havde set hans Hytte, at det var Hendrik, som havde grebet ham i at sige „Vi“; han mindedes den Morgen, da han havde hørt Fugletrillen, som lignede Malerens saa meget; alle disse smaa Ting kastede et pludseligt Lys over visse uforklarlige Svingninger i Evas ægteskabelige Udvikling fra den senere Tid.

Den fulde beskæmmende Forstaaelse brast pludselig ned over ham.

— Saa skulde da ogsaa — bandede han og knyttede sine Hænder op mod Hendriks røde Skæg — sikke nogen Klø, hun skal faa!

— Klø? — sagde du Klø? — Skal du klø en Kvinde, fordi hun raader frit over sin egen frie Person? — Her er vi ikke i Amsterdam, min Far! — vi er fri, nøgne Mennesker, er vi, med hverken Præst eller Borgmester eller Samfund og Politi.

— Gud give, vi var hjemme! — klynkede Pieter — der er da Lov og Ret for alle og enhver. Ingen anstændig hollandsk Pige vilde ha' lønnet mig paa den Maade. Der har jeg trukket hende op af Vandet a', klædt hende paa og gaaet og forsørget paa hende, som om hun var lige saa god som en anden En — og saa — og saa —

Pieter kunde ikke mere. Vorherre havde sendt ham en brun nøgen Pige; han havde gjort sig en Opgave af at lave hende til en Eva efter sit eget Hjærte — en, som en Mand kunde være tjent med i Godt og Ondt.

Og saa gik det alligevel som i Groeningen, at den første den bedste —

— Og hvis — stammede han i den største Bevægelse — hvis det nu kommer, at hun skal ha' en lille, som alting tyder paa, at hun skal, — saa skal Barnet maaske heller ikke være mit? — Daniel, hører du, hvad jeg spørger dig? — er det Lov og Ret, at Barnet skal være Jeres allesammens?

Det havde Daniel ikke tænkt paa. Det Barn var en Konsekvens, som han ikke havde forudset. Men nu tænkte han Muligheden i Hast igennem. Og Barnet var det, som afgjorde Sagen.

Han traadte med Myndighed mellem Pieter og Hendrik, der stadig stod i Krigsstilling. Han ventede, til Sindene var falden lidt til Ro. Saa samlede han som Øens Herre Solbrødrene om sig og udtalte Dommen.

Det skulde være, som Hendrik havde foreslaaet. De skulde alle drage ned til Pieters Strand, fordi den havde vist sig at være den fordelagtigste Boplads paa Øen. De skulde efter Pieter Goy's Mønster bygge hver sit Hus i to Hundrede Skridts Afstand, for at ikke Ensomhedens Lov skulde blive

krænket. Pieter skulde som hidtil beholde Bøssen og Kvinden; — den sidste dog kun, forsaavidt hun valgte ham af egen Tilbøjelighed, fri for Baand og Tvang, — thi det være langt fra Solbrødrene at krænke Kvindens fri Personlighed, selv om hun var kanelbrun og vild. Men til Gengæld skulde Goy og hans Kvinde overtage Forplejningen og lave Maden, idet de andre efter Evne og Lejlighed og efter nærmere fastsatte Regler bidrog til Indsamlingen af spiselige Ting.

Og var det Skæbnens Vilje, at deres Samfund — hvad det var, Daniel vilde sige — deres Antal skulde forøges med et Barn, da skulde dette Barn være Pieter Goy's. Han skulde sørge for det som en Fader og alene bære det fulde Ansvar for dets Tilblivelse.

— Ogsaa hvis det fødes med rødt Haar og Buler i Panden? — spurgte Hendrik og saa drillende hen til Pieter Goy, der stod med bøjet Hoved og tog imod Dommen.

— Ogsaa da! — afgjorde Daniel og smilede ikke.

Da det blev Aften, vandrede alle Solbrødrene paa Daniels Bud hjem til Pieter Goys

Hytte for at gøre Bekendtskab med hans Kvinde og efter en Nat tilbragt i Fællesskab straks at vælge sig nye Bosteder.

Pieter havde forliget sig med sin Skæbne, før han naaede hjem. Han havde fortalt om sin færdig byggede Kano; og en forsonlig Stemning var ved Jakobs Mægling allerede begyndt at spire mellem ham og Hendrik, da Brødrene efter at have passeret Bambuslunden fik Klippeskrænten i Sigte.

I Halvmørke krøb de ned ad Sigsagstien; og da de saa Hytten derhenne bag Træerne, opløftede Pieter i en Slags Faderglæde sin Røst og kaldte, som han plejede, naar han vendte hjem fra Jagt.

Men Eva viste sig ikke.

— Hun har saadan et godt Sovehjærte! sagde han undskyldende og løb hen til Døren, som stod aaben.

Hytten var tom. Sengen var tom. Da han kom ind paa Gaardspladsen, saa han, at ogsaa Madskabet var tomt. Kasserollen hang ikke paa sin Plads, og Konservesdaaserne, der gjorde Tjeneste som Husgeraad, var forsvundne.

En frygtelig Tanke greb ham. Med Bøssen

i Haanden styrtede han gennem Krattet ned til Stranden, hvor han havde bygget Kanoen færdig.

Ogsaa den var forsvunden — med Aarer og Ror, med Sejl og Mast.

— Hun er stukken af med det hele! — raabte han og sank grædende i Hendriks Favn.

XXVI

HJEMVÉ

Solbrødrene flyttede ned til Pieter Goy's Strand; men Daniel hævdede bestemt, at det ikke derfor var noget Samfund. Ganske vist var Arbejdet delt imellem dem; men Ensomheden skete som hidtil Fyldest; thi Hytterne laa i flere Hundrede Skridts Afstand fra hverandre. Der var ikke noget, der hed at kigge ind ad Vinduet til sin Nabo, og det var strængt forbudt, naar da ikke Nøden bød det, at aflægge Besøg.

Daniel, Hendrik og Jakob kunde som hidtil dyrke deres Kunst uafhængige af hverandre. De saas kun ved Søndagens Fællesmaaltid, og naar de ved Middagstid mødtes for at hente hver sin Ration fra det store Fælleskøkken ved Pieter Goy's Hytte.

Pieter var atter Fodermester som i Løve-

kulens Dage. Ham paahvilede det at skyde det fornødne Fuglevildt, sørge for Brændsel og tilberede Maden. Men desforuden var han Menighedens Snedker, Tømrer, Smed, Kurvemager, Læge og Apoteker.

Ogsaa de andre tog dog hver deres Del af det materielle Arbejde.

Jakob Beer havde overvundet sin Svimmelhed; og da han var spinkel og let, blev det hans Opgave at skaffe Æg og Bananer til Husholdningen.

Hendrik sørgede for Kokosforsyningen. Thi ingen kunde bære som han; og Nødderne, der maatte plukkes et godt Stykke borte, var store og tunge. Det var ogsaa ham, som aabnede dem og hældte Saften fra.

Daniel, hvis Hus laa længst ude paa Pynten, fiskede med Pieters Ruse og sin egen Snøre. Han kunde tilbringe halve Dag med Snøren ude, mens han digtede.

Naar Fangsten var mager, paastod Hendrik, at det var Daniels Vers, som skræmmede Fiskene.

Tobak og Salt var det enhvers egen Sag at skaffe sig. Men da Kunsten er en haard Herre, som gør sine Dyrkere glemsomme

og forsømmelige overfor jordiske Ting, saa hændte det, at baade Hendrik og Jakob som i Løvekulens gamle Dage kom for at laane hos Pieter Goy og fik sig en hemmelig Sludder med det samme.

Daniel saa skævt til alt, hvad der brød Øens Love. Han var i det hele taget meget strængere nu end i den første Tid og førte sig med saa megen Myndighed som Øens Herre, at de andre stak Hovederne sammen bag hans Ryg og skumlede.

Pieter Goy mistede noget af sin Sjælsstyrke.

Det var ikke alene, fordi han savnede den Opgave, som Vorherre havde betroet ham i Eva. Pieter Goy havde saamænd Opgaver nok foruden.

Men Sagen var, at han længtes. Pieter Goy havde Hjemvé — mod Holland — mod sin Fødeby — mod Kanalerne — ja rent ud sagt ogsaa mod Løvekulens skidne Vægge.

Han havde hele Tiden holdt nøje Regnskab med Datoen i sin Lommebog. Da han nu begyndte at skrive Marts, fik han For-

aarsfornemmelser. Skønt der ikke var nogen Forskel i Naturen her — det var den samme evige Sol som før — saa kriblede det dog i hans Krop.

Nu smelter Sneen derhjemme i Groeningen, tænkte han. Græsset grønnes, og Kre'turet kommer paa Marken.

Om Aftenen naar han sad foran sin Dør med Snadden i Munden og stirrede mellem Stammerne ud mod Lagunen, duggedes hans Øjne; det ene Suk listede sig op efter det andet af hans bespændte Bryst.

De store Hyacinthers hvide, blaa og lysrøde Duge bredte sig ud for hans drømmende Blik. Thi paa denne Tid af Aaret plejede han, naar han havde en Fridag, at tage med Toget til Haarlem for at fryde sit Øje ved Synet af Blomstertæppet.

For at sprede sine Tanker gav han sig til at tømre en Kano efter samme Mønster som den, Eva havde taget med sig.

Han kunde ikke lide, at de andre skulde vide det, indrettede sig derfor en Bedding bag Pynten inde i den store Bugt. Her stod han, skjult under Skrænten, der dækkede

for Lyden, og tømrede, naar Dagens Pligter var fra Haanden.

Han blev saa optagen af sit nye Arbejde — det gav ham saa meget at tænke paa, det var et rent Kunststykke, om det overhovedet vilde lykkes for ham — at han ikke lagde Mærke til, at ogsaa de andre blev tavsere og tristere for hver ny Dag.

Naar Beer kom ved Middagstid, afleverede sine Æg og hentede sin Suppe i Kasserollen, plejede han at sidde lidt paa Huggeblokken og tale med Goy om Vejr og Vind og mindes sit hemmelige Møde med den brune Kvinde.

Men en Dag faldt han sammen paa Huggeblokken, bedst som han sad. Goy saa op og opdagede først nu, hvor Krøblingen var bleven mager.

Hans Øjne var større og klarere, Næsen spidsere; det fastspigrede Smil sad om de smalle blege Læber som en vissen Blomst. Med den skæve Skulder i Vejret, med Armene krydsede over sit Skød stirrede han tomt ud for sig.

— Hvad er der i Vejen? — spurgte Pieter og greb ham i Armen.

Jakob vaagnede op, saa et Øjeblik fjærnt paa ham og smilede:

— Ingenting! — sagde han.

Dagen efter kom Jakob ikke. Daniel og Hendrik havde forlængst hentet deres Mad, og Pieter selv havde spist; men Jakob kom ikke.

Han er syg, Skindet — tænkte Fodermesteren, maalte en rigelig Portion op i sin egen Kasserolle og gik til hans Hytte.

Nogle Skridt derfra standsede han og lyttede. Det var Jakob, der spillede. Gamle hollandske Melodier, som Goy bar dybt i sit Hjærte, tonede ud imod ham. Han søgte forgæves Ordene til dem, han kendte dem jo saa godt; men det var ikke muligt at holde Rede paa dem. Bedst, som han begyndte at nynne med, slap Melodien for ham og gled over i en anden, som han kendte lige saa godt, men heller ikke vidste Ordene til.

Goy opgav at finde dem frem. Han stod med Hænderne foldede over Maven og tog imod Tonerne med Taarer i Øjnene.

Da han endelig gik ind i Hytten, saa han

Jakob Beer ligge sammenkrøben paa sin Mosseng med Violinen i sin Favn.

Hans smalle Læber bevægede sig, som om han sang til; men der kom ingen anden Lyd end den, som hans Fingre, der var bleven saa tynde, lokkede frem af Strængene.

Hans Øjne stod vidtaabne. Store klare Taarer trillede ud fra dem, ned paa Lejet, hvor han laa.

— Jakob! — kaldte Pieter Goy sagte.

Jakob vendte Hovedet langsomt imod ham og saa paa ham, men holdt ikke op at spille.

Da stillede Pieter Goy Kasserollen fra sig, satte sig paa den trebenede Stol, som han selv havde tømret, og græd i sine Hænder for alt det gamle derhjemmefra.

Nu vidste han, hvad det var for en Sygdom, Jakob led af.

Før de skiltes, fortalte Jakob, at han havde tilintetgjort sin store Symfoni „Naturen“. Han kendte den ikke mere. Det gjorde ondt i ham, naar han spillede den. Han havde taget sig det saa nær, skønt der var intet andet Raad, hvis han skulde have Fred.

Igaaraftes var det sket; men saa var det — denne Morgen, han vaagnede — at han

greb Violinen og spillede alt, hvad han vidste om det derhjemme.

Det lød som lutter gamle Melodier. Dog var det altsammen hans eget; og nu var han lykkelig; i dette Øjeblik var han lykkelig.

Pieter forstod det saa godt. Han havde ogsaa hele Tiden tænkt, at det var noget farligt Tøjeri, Jakob havde siddet og lavet — denne her om „Naturen". Men dette — aa dette —

— Sikken Lykke den vilde gøre hjemme! — sagde han og slog sine tykke Hænder sammen — Folk vilde blive tossede efter den.

— Tror du? — sagde Jakob og saa op. Saa kom han pludselig til at tænke paa, at de jo aldrig vilde faa den at høre der hjemme; han skulde aldrig mere spille for det store Dyr; saa græd han.

En Eftermiddag da Pieter Goy for Hjemgaaende kom forbi Hendriks Hytte, saa han ham sidde foran sin Dør og male.

Goy havde saa tit set det paa Afstand. Hendrik plejede at staa op og skræve foran Staffeliet og kaste Blikket frem og tilbage

mellem Træerne og Lærredet og se ud af Øjnene som en gal.

Men nu sad han med bøjet Hoved og malede ligesom i Drømme.

Goy kunde ikke modstaa. Han listede sig hen, for at Hendrik ikke skulde høre ham og jage ham væk; thi han kunde ikke lide, at nogen saa, hvad han arbejdede paa.

Hendrik hørte ham alligevel. Han vendte Hovedet efter Lyden; men han sagde ikke noget og rørte sig ikke af Pletten.

Billedet, som han malede, forestillede Holland, Hjemmet. Ved Foraarstide. Paa den flade grønne Mark gik en Ko og vadede i det høje Græs. Solen laa blankt i dens brune Side. Den friske Foraarsluft stod ind fra Havet under den høje blaa Himmel. Fuglene kvidrede og Stæren fløjtede, saa det var en Lyst at høre paa. Og der tilhøjre — aa ja — der laa foran de smaa røde Huse den ene store Hyacinthmark ved Siden af den anden.

Aa — som de stod iaar! — og hvor de duftede!

— Hendrik — sagde Pieter Goy og lagde sin Haand paa hans Skulder, mens hans

Øjne blev vaade — Hvor *er* det dog kønt! — Hvad hedder det Billede?

— Det forjættede Land! — sagde Hendrik uden at se op. Han skammede sig ved det. Det var jo bare malet efter Hukommelsen.

Jakob Beer laa syg i nogen Tid.

Goy kom hver Dag med Maden til ham. Saa sad de og snakkede i Smug om Kanalerne, om det vide vide Land, om Hyacinther og Tulipaner og de grønne Lindes Blomsterduft.

Langsomt modnedes der noget i Pieter Goys Sind. Han vilde ikke sige til Krøblingen, hvad det var; for han nænnede ikke at give ham et Haab, som han ikke vidste, om han kunde staa ved.

Pieter var paa Bunden af Ammunitionskassen. Først var der kun hundrede Skud tilbage. Sar var der kun halvtreds. Men da den Dag kom, at han ikke kunde faa det til mere end tyve smaa Skud, saa tog han et kraftigt Tag i sig selv. Nu skulde det være Alvor.

Pieter Goy blev tavs.

Da det var hans gode Humør, som de

alle havde slidt paa, lige siden de flyttede i By sammen, saa hang Mismodet nu tykt over Hytterne.

Det havde altid været en Adspredelse for Hendrik at staa og mundhugges med ham om dit og dat og ingenting. Det var en Lindring for Daniel at have Pieter at hæve sig over og stikle til. Men nu var det forbi. Pieter gjorde sin Gærning, som han skulde; men der var ingen Vrøvl ved ham mere. Naar de talte til ham, svarede han med Enstavelsesord.

De saa, at han hver Dag gik ud med Bøssen. Længe blev han borte; men de hørte ham ikke skyde; og det havde aldrig før været saa smaat bevendt med Jagtudbyttet. Dog var han dødtræt og slæbte Benene efter sig, naar han kom hjem.

XXVII

PIETER GOY'S MØDRENEARV

Saa var det den første Søndag, Jakob Beer igen gav Møde i Forsamlingen. Helt rask var han ikke, og tynd som en Benrad var han endnu bestandig; men han sagde selv, at nu gik det godt igen.

De var færdige med Maden og sad omkring Baalet og fordøjede.

Da rømmede Pieter sig flere Gange, til de alle havde hørt det og vendt deres tavse bedrøvede Ansigter imod ham.

Saa opløftede Pieter sin Røst og sagde:

— Ved I af, at det idag er Aarsdagen for vores Ankomst her til Øen.

— Ja — sagde Daniel og saa op mod Skyerne — det er idag et Aar siden, at vi tog Soløen i Besiddelse.

Pieter Goy tøvede lidt. Hans Bryst ar-

bejdede tungt. De saa allesammen, at nu gik der noget løs, som havde siddet fast længe.

— Hvad har vi haft for det? — kom det ligesom med et Plump.

De rettede sig i Sædet; men der var ingen, som sagde noget. De ventede; for de kunde se paa ham, at der var meget meget mere.

— Er der nogen af os, som er bleven forvandlet til et andet Menneske eller saadan? — Maaske du er det, Daniel; men jeg kan ikke se det — eller du, Hendrik? — for Jakob og mig, vi er det ikke.

Han gjorde en lille Pause; men da Tavsheden ikke blev brudt, saa tørrede han Sveden af sin runde Pande og fortsatte:

— Kan man saadan i det hele taget blive anderledes, end man er født til, fordi man stikker a' fra det hele? — Det har jeg gaaet og tænkt paa — *men det tror jeg ikke, man kan.* For man slæber dog rundt med sig selv, om man ogsaa gaar halvnøgen. Og selv om man har lagt Tøjet, saa kan man dog ikke smøge det af sig, som man er født med. Og dette her med Samfund og Mit og Dit og Politi og Ejendomsret og Skal og Maa — det ene med det andet, som Daniel

siger er af det onde — og det vil jeg ogsaa godt tro, det er — men det er dog noget, som man har gaaet og faaet i sig, lige fra man var en snottet Hvalp — det er noget, som har sat sig fast, saa man ikke kan svede det ud igen, hverken paa et Aar eller to — om det saa aldrig saa meget er en Solø med ingen store Rovdyr og heller ingen Slanger. Og hvis man fik det svedt ud, saa tror jeg ligefrem ikke, man vilde kendes ved sig selv igen — det maa jo være ligesom at gaa ud af sit gode Skind — saa man bare vilde gaa og stræve efter at faa det puttet ind igen paa sin Plads. — Se, jeg kan godt kende mig selv igen — der er ingen Stykker gaaet af mig, hverken paa den ene eller den anden Maade. Og nu vi sidder her med hverandre, saa langt fra alt det gamle a' — saa synes jeg, at vi bare har faaet det gamle igen paa en anden Maade — vi har da baade Samfund og Lov og Ret — for du er jo Øens Herre, Daniel — og den ene arbejder for den anden, ligesom vi gør derhjemme, — bare det, at vi ingen Penge har imellem os. Og derfor saa siger jeg igen og spør: Hvad har vi haft for det?

Pieter Goy pustede af Anstrængelse. Aldrig havde han talt saa mange Ord ud i et; men nu var det ogsaa sagt.

Daniel sad og tyggede paa sin Pibe. De skævede alle til ham; for de ventede at se ham fare op som en Trold af en Flaske. Saadan var jo Daniel.

Men det kom helt anderledes. Han saa fra oven ned paa Pieters runde Øjne og sagde sagtmodig:

— Det er noget, som du ingen Forstand har paa, Pieter Goy. Ser du, min Ven, her lever vi under simple naturlige Forhold, i Ensomhed og i Fred.

Pieter Goy vendte sine runde Øjne op imod ham og sagde uskyldigt:

— Bare du dog havde sagt det lidt før!

— Hvad mener du?

— Jo — havde jeg bare vidst derhjemme, at det var de simple naturlige Forhold og Ensomhed og saadan — saa kunde vi ha' sparet os allesammen at rejse saa langt. For alt det der — det har vi hjemme i Groeningen, hvor jeg er fra — og det har vi altid haft.

Hendrik lo. Han klaskede sig paa sine

tykke Stolper, lagde Hovedet tilbage og lo, ustandseligt og nederdrægtigt. Det hjalp ikke, at Daniel rynkede Brynene og rømmede sig. For nu *vilde* Hendrik le. Det var saa længe siden, han havde faaet sig en ordentlig Latter.

Daniel rejste sig. Han var bleg, og Øjnene lynede.

— Hvad er din Mening, Pieter Goy, med at komme her og stille dig op imod mig?

Pieter blev rødskjoldet i Ansigtet. Han tøvede lidt, tørrede Sveden af Panden og sagde i en spagfærdig Tone:

— Jo Daniel — Meningen er den, at nu har vi kun tyve smaa Skud tilbage, — saa er det Slut med Kødmaden.

Hendrik holdt øjeblikkelig op at le. Selv Daniel maatte svælge det ned, før han kunde svare:

— Godt, saa faar vi hjælpe os uden!

— Og saa — vedblev Pieter i samme fromme Tone — saa er Meningen ogsaa den, at hvis dette her skal blive ved, saa dør Jakob Beer bort mellem Fingrene paa os.

Jakob saa forfærdet op. Han vilde protestere, men havde ikke Kraft dertil. For han havde sagt sig det samme selv.

— Se bare paa ham, Daniel! — og du, Hendrik! — Der er daarlig saa meget paa ham, som en Myg skal ha' at bide i for at holde Livet. Og jeg har dog gaaet og fedet paa ham nu i tre Uger.

Daniel saa paa Jakob. Han havde ikke haft Tid at se det før. Men nu saa han det og tog Blikket til sig i det samme.

Jakob Beer sænkede Hovedet mod sit Bryst. Han vilde saa gerne skjule, at han græd; men han kunde ikke; de saa det paa hans Skuldre.

Der blev en lang Tavshed. Saa rejste Daniel Hovedet igen:

— Selv om vi vilde opgive det hele — kom det sagte og spagfærdigt, som de aldrig havde hørt ham tale før, — saa hjælper det ikke. Vi kan jo ikke komme bort.

Hendrik sænkede sine Pandebuler mod sine Hænder. I den dybe Stilhed hørtes kun Jakobs tunge Aandedræt; han sad bøjet over sit Skød, som var Livet allerede i Færd med at slippe ham.

Da rejste Pieter Goy sig og sagde:

— Ja — se det er nu ikke saa vist. For jeg har tømret en Baad sammen, og selv

om den ikke er meget værd, saa er den allenfals lige saa god som den, hun stak af med, — hende Eva. Jeg kunde ikke lide, at I skulde vide det, før den var færdig. Derfor har jeg tømret den omme bag Pynten, ovre i den store Bugt.

Jakob kom til at ryste af Bevægelse. Hendriks Blik glimtede mørkt; selv i Daniels Øjne tændtes der et pludseligt Lys.

— Hvordan har du tænkt dig det? — spurgte han.

— Jo ser du — Damperen, vi kom med — den gik jo i regelmæssig Fart. Hver sjette Uge — det sagde da Kaptejnen — saa kommer den forbi her fra Brisbane til — hvad var det nu det hed? — Nu kan jeg regne ud, at det snart maa være Tiden. Og saa mener jeg, at vi skal vove det, at vi samler Føde for et Par Ugers Tid. Saa gaar vi i Baaden med vores Madkiste og Bøssen og skiftes til at ro eller bruger Sejlet, ligesom Vinden nu er, — til vi naar ud i Farvandet. Jeg skrev det i min Dagbog, hvor lang Tid vi brugte i Chaluppen fra Skibet a' — saa vi kan ikke tage meget fejl. Og saa ligger vi og venter og de tyve Skud dem gemmer

vi til Nødskud. Og træffer vi ikke vores Skib, saa træffer vi maaske et andet, — og bliver det Storm, saa er Ulykken ikke værre end, at vi søger ind til en af de mange Smaaøer, som vi sejlede forbi, — dem kan I nok huske. Den ene Ø kan jo være lige saa god som den anden.

Daniel sad længe og overvejede.

— Hvis vi er heldige og træffer Skibet, det ene eller det andet — saa bliver vi taget med til den nærmeste Havn paa en af Øerne. Og hvad saa?

— Der træffer vi en hollandsk Konsul! — sagde Hendrik.

— Og han skulde betale Billet og Kostpenge for os fire Mand til Europa — for vores kønne Øjnes Skyld?

— Han telegraferer.

— Til hvem? — Til Dronningen af Holland? — For du tror da ikke, at Rederen, som betalte for at slippe af med os, nu vil betale om igen for at faa os tilbage? — For mig — maaske. Men for Jer?

Hendrik overvejede i Tavshed.

— Satan ogsaa — brummede han — at

vi gik hen og smed vores sidste Skillinger bort til Sømændene.

Spagfærdigt kom det fra Pieter Goy:

— Ja se — det syntes jeg nu ogsaa var forkert!

Daniel blev vred. Han for op og lynede med sit Ørneblik.

— Der er ingen, der spørger om, hvad du syntes.

— Smaa Slag! — sagde Hendrik og stangede hidsigt imod ham med sine Pandebuler — det spørges der netop om. For hvis vi ikke havde haft Pieter Goy, saa Gud naade os. Nu ved du det.

Daniel bed sig i Læben; men han tav.

Saa fortsatte Pieter med nedslagne Øjne:

— Ja, det syntes jeg — og derfor saa var jeg ikke ærlig imod dig, Daniel. — Da vi skulde dele vores Penge ud til Sømændene, saa tømte jeg kun Portemonnixen. Men jeg havde noget Guld i en Skindpose under Skjorten. Det var Resten af min Mødrenearv og hvad jeg ellers fik ind for mit Indbo.

Pieter knappede Skjorten op og halede en snavset gul Tingest frem fra sit lodne

Bryst. Han vejede den i Haanden, saa de kunde høre Guldet klinge.

— Der er altid nok til, at vi kan komme hjem paa tredje Klasse.

Hendrik sprang rundt om Baalet og sluttede Pieter i sine Arme.

Jakob havde ogsaa rejst sig. Han var bleven rød i Kinden som en ung forelsket Jomfru. Hans Øjne straalede, idet han greb Pieters Haand og klappede den mellem begge sine.

Daniel sagde ingenting, for han vidste ikke, hvad han skulde sige. Han vævede noget indvendig om, hvorledes det gaar i Livet, at den grovere Natur altid besejrer den finere; men han fik det ikke sagt, for just som det laa ham paa Tungen, saa kunde han ikke hitte Rede i, hvem der var den grovere og hvem den finere.

Han vandt tilsidst alligevel en Sejr, som han var stolt af, Sejren i sig selv. Han rakte Pieter Haanden over det slukkede Baal og sagde:

— Fra nu af er det dig, som er Fører, ikke mig.

Pieter blev saa rød, som han kunde blive.

— Men Daniel dog — ikke Tale om det. Det er dig, som er Øens Herre; det har du jo alle Tider været.

— Skidt med hvem der er hvad! — raabte Hendrik — Vi er allesammen lige gode. Bare vi kommer væk fra den forbandede Ø.

Saa slog han sine allerlængste Naturtriller. Da det var gjort, kastede han Straahatten op i Luften og sang Nationalsangen.

XXVIII

ABERNE

En Uge efter laa Kanoen udrustet til den lange Rejse. Madkisten var ombord og alt, hvad de ejede af Tøj og Maatter til at dække sig mod Regn og Nattekulde, men ellers kun det nødvendigste. For Pladsen var snæver, og Baaden maatte ikke ligge for dybt i Vandet.

Daniel vilde, at de skulde ro rundt om Pynten, hen til det Sted, hvor de for et Aar siden var landede. Her havde de taget Soløen i Besiddelse, her vilde de ogsaa sige den det sidste Farvel.

Det var den samme Kyst, som laa der for deres Øjne, lys og smilende. Det var de samme Palmer, som strakte deres skællede Stamme op mod den blaa Luft. Det var den samme Skrænt, hvor Matroserne havde sat

deres Kister i Land. Nu som dengang glimrede spraglede Fuglefjer pilsnart gennem Luften. Maaske var det ogsaa de samme Papegøjer, som skreg ud til dem fra Skovranden.

Og dog — hvor var Billedet i deres Øje forandret, nu da et Aar af deres Liv — et møjsommeligt og forunderligt Aar — laa gemt der inde bag Stammerne.

De sad længe tavse og stirrede Øen ind i dens uudgrundelige Øjne.

Da rejste Daniel sig op i Forstavnen. Han tog sin Hat af og talte:

— Solø, du opfyldte ikke alt, hvad vi ventede af dig, da vi tog dig i Besiddelse, det er sandt. Men nu vi nedlægger vort Herredømme og giver dig tilbage til dig selv, skal du vide, at du gemmer i dit Skød en Del af vort Jeg. Til Gengæld tager vi ogsaa noget med os af, hvad dit er. Før vi lærte dig at kende, vidste vi ikke, hvad Ensomhed vil sige. Nu vil din Ensomheds hemmelighedsfulde Stemme lyde i mit Øre, naar jeg ligger vaagen paa mit Leje i det gamle Land; og under den Krig paa Kniven med det store Dyr, som vi vender tilbage

til, — vil Mindet om din Fred stige som et Længselssuk af vort Bryst. — Lev vel, Solø! — lev vel, du kære Ø! — Lev vel, lev vel!

Daniel svingede sin Hat. De svingede alle deres Hat. Hendrik og Pieter raabte som Daniel: „Lev vel — lev vel!“ — men Jakob Beer kunde ikke; han sad og stirrede ind efter sin store Symfoni, mens Taarerne trillede fra hans klare Øjne.

I det samme blev det levende derinde mellem de mørke Stammer. En underlig Lyd trængte ud til dem over det smule Vand.

— Der var nogen, som lo! — sagde Hendrik og mindedes den første Gang, han havde hørt den sælsomme Latter mellem Stammerne, da de sad samlede om Baalet foran deres Kister.

Han havde aldrig trods Daniels Viden kunnet opgive Aberne. Nu da han for sidste Gang saa ind mod Øen, medens Pieter med kraftige Aaretag førte Baaden ud over Lagunens stille blinkende Flade, —

Nu saa han og de andre, hvorledes Buskene paa Skræntens Rand bevægede sig. De saa — som Hendrik havde set det den allerførste Dag — mørke Legemer svinge

sig i hastige Tag ned langs Palmernes slanke Legemer. Der var én, der var to, der var mange.

De sælsomme Væsener løb fra Skræntens Skygge ned mod den hvide solbagte Strand.

Og se — da de naaede ud i Lyset, da var det smaa lavbenede Mennesker med lange Arme. De var klædte i Jakke og Vest; og den ene havde en stribet Uldtrøje viklet om sit sorte Hoved.

Pieter slap Aarerne af Forbavselse. Men før nogen af dem fandt Ord, saa de Væsenerne løfte Armene imod dem; den, som havde Uldtrøjen om sit Hoved, rev den af og svingede den, som Daniel havde svinget sin Hat.

I det samme skingrede et sælsomt Latterkor ud over Vandet.

Solbrødrene kendte deres eget gode Tøj. De saa til hverandre og vidste nu, hvem der havde røvet af deres Kiste.

Hendrik var den første, der fik Mælet.

— Vi kom til Øen — sagde han beskæmmet — for at gaa nøgne som de første Mennesker. Men Aberne var klogere. Medens vi fik Gigt, Snue og Maveforkølelse, saa gik

de og gassede sig i vores gode forsmaaede Klæder. Kan I høre, hvor de grines af os.

Jakob sad med store Øjne og stirrede paa en lille skæv og mager Fyr, der bar hans egen gode gamle Frakke og grinede af alle sine hvide Tænder. Han syntes, han havde set ham før. Ja — det var Genfærdet, som havde jaget ham i Angst fra hans Sovested. Saa var det vel ogsaa Hunaber, han havde lokket til sig med sin Tingel-Tangel Musik, da han længtes efter Eva?

Hendrik sagde ikke mere. Han sad og grundede over Tingene. Der var saa meget af Øens gaadefulde Væsen, som blev ham klart.

Han tænkte paa den forunderlige „Sol-opgang“. Var det mon Geniet Koort, som havde malet den, mens hans Legeme sov? — Eller —

Han stirrede ind, om ikke ogsaa det næsvise Dyr med de væmmelige Takker sad paa Halen et Steds i Strandkanten og grinede med sine glasklare Øjne? — Men han kunde ikke finde den.

Daniel tænkte paa Ensomhedens Stemme, der havde haanet ham, da han med høj

Stemme kundgjorde sine første poetiske Krystaller over Øen. Men han nævnede det ikke for de andre og slog det hurtig ud af sine Tanker.

— Saa var der dog Aber paa Øen! — sagde Pieter Goy og hvilede et Øjeblik paa Aarerne.

Da de naaede ud til Revet og Pieter i forsigtige Tag førte Baaden langs Skumbæltet hen til Udløbsstedet, saa han noget Træværk, som sad klemt inde mellem Koralstokkene i Revet. Vandet skyllede og skummede over det, frem og tilbage.

Pieter roede saa langt ind, som han turde, for at se nøjere til.

Det lignede Laaget af en stor Kasse. Der sad Jærntremmer paa tværs i det. Koralstokke havde skudt sig op imellem dem og holdt det saa fast, at Havet ikke kunde tage det.

Et Stykke derfra stak der en Sidefjæl paa Højkant frem af Korallerne. Nogle Bogstaver var brændt ind i Træet.

Pieter kunde ikke tyde dem; men Daniel læste „Hamburg“. Saa gik det op for ham, at det var Resterne af et Bur, de havde fundet.

Han havde altsaa dog haft Ret. Aberne hørte ikke hjemme paa Soløen. De var indvandrede ligesom han selv og hans Venner. Skibet, som skulde føre dem til Europas zoologiske Haver, var strandet med dem og Burene sønderslaaede af Revet; men Aberne havde reddet sig i Land.

XXIX

DERHJEMME

Om Daniel og hans Venner er der endnu at fortælle, at de, takket være Pieters Mødrenearv, omsider paa Dæksplads i et Bremerskib naaede til Antwerpen, hvorfra de velbeholdne kom til Amsterdam.

Daniel søgte Rederen op og fortalte ham om deres mærkelige Hændelser. Da han gik, glemte han hos den gamle en Samling Digte, som han havde skrevet i de lange triste Dage, da Foraarsfornemmelserne kom og Humøret slap op. Han havde ikke nævnet dem for nogen af sine Fæller; for han skammede sig lidt ved dem.

De hed „Derhjemme“ og handlede om Hyacinther og Tulipaner, om Amsterdams Kanaler og om Lindetræernes Duft.

Da Rederen havde læst dem, fik han

Taarer i Øjnene. Han var bleven gammel i det forløbne Aar, havde ofte tænkt paa Døden; og Daniel var alligevel hans eneste mandlige Slægtning, som kunde føre Navnet videre.

Han kaldte Daniel tilbage og bekostede hans Digte udgivne paa hollandsk Bøttepapir med Vignetter af Maleren Hendrik Koort.

Og da Rederen sørgede for, at Digtenes intime Historie kom ud i de rigtige Kredse, blev det saa stor en Succes, at Daniel med ét Slag slog igennem.

Hendrik Koort bejlede til det store Dyr med sit „forjættede Land“, som han malede i Hjemvéens Dage — det Billede, hvor det fløjtede af Stære og duftede af Hyacinther. Det blev udstillet hos en Kunsthandler i Kalverstraat. Selv gamle forhærdede Børsmæglere og Kaffeprøvere blev patriotiske af at lytte og lugte til det. Og Hendrik fik mange Bestillinger.

Men Jakob Beer, som aldrig helt kunde glemme sin tabte Symfoni, — ham gik det forunderligst af dem alle.

Han fandt hjem til sin gamle Blindekirke og blev taget til Naade af Direktionen.

En Dag, da han sad og spillede paa Værket, faldt hans Fingre af sig selv over i den Hymne til det gamle Land, som Pieter havde hørt ham spille, mens han laa syg i sin Hytte.

Men Enkedronningen, som var de Blindes Protektrice, kom uventet paa Besøg i Kirken for at se den ny Altertavle, hun havde skænket og som just var bleven ophængt.

Hun lyttede betagen til de forunderlige Toner, forhørte sig hos Præsten om Organistens Navn; og Dagen efter blev Jakob tilsagt til at spille for Hendes Majestæt paa Slottet. Han lejede en Kjole i Koorte Nieuwendijk, kørte i Droske med sin Violin og spillede saa dejligt, at baade Dronningen og Hofdamerne pudsede Næse.

Fra den Dag nød han allerhøjeste Gunst og et lille aarligt Stipendium til at uddanne sig for. Men hvad der var bedre, alle Hofdamerne tog ham moderligt under deres Vinger og anbefalede ham hos det store Dyr. Han kom straks paa Mode og fik saa mange Undervisningstimer, at han ikke kunde

overkomme dem. Og hvad der er noget nær det højeste, en Musiker kan naa hernede, — Hymnen blev spillet ved Majestætens Taffel, da en fremmed Fyrste kom paa Besøg.

Hverken Daniel eller hans Venner glemte deres gamle Fodermester.

Digteren præsenterede ham for Rederen og fortalte om hans Mødrenearv. Den gamle godtgjorde ham den med Renter og satte Penge i en lille Kafé, som Pieter vilde oprette. Han havde været selvstændig saa længe, at det ikke mere smagte ham at skænke Øl for andres Regning end sin egen.

Pieter kaldte sin Kafé „Løvekulen“ til Ære for Daniel og hans Venner. Den fik et Bagværelse med gule Vægge ligesom den gamle. Hver Lørdag Aften mødtes Vennerne her og talte om fordums Dage, mens Pieter selv besørgede Affodringen ganske som før i Tiden.

Men ude i Gadeværelserne samlede han en trofast Kundekreds, som aldrig blev træt af at høre om hans forunderlige Kampe

med Løver, Tigre og Slanger paa den fjærne Ø — eller om den lille brune Eva med de ydmyge Øjne og hendes trofaste Elskov, som kun Døden formaaede at bryde.

INDHOLD

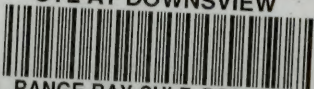
GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

LAURIDS BRUUN

HISTORIER. 1886 (Udsolgt)........................ Kr. 3.00
EMMA JONSSON. En Historie. 1890. (Udsolgt). Ny og afsluttet Udgave 1905........................ - 4.75
ANTONIUS. En Historie. 1892. (Udsolgt)........ - 2.00
SVEND FELDING. Roman. 1894................ - 4.00
REJSEFÆRD. Historier i Ramme. 1899.......... - 4.00
RENÆSSANCE. En Historie. 1900............. - 2.00
KRONEN. En Historie i tre Dele. 1902. 2. Oplag. 1903.. - 4.50
HISTORIENS DOM. Smaa Historier. (Med Forfatterens Portræt). 1902........................ - 2.00
ALLE SYNDERES KONGE. Roman. 1903. 2. Oplag. 1903.. - 5.75
DET STORE HJÆRTE. En lille Bog om Julen. (3000 Ekspl.). 1903........................ - 1.50
ABSALONS SAGA. Første Del. (2500 Ekspl.). 1904 - 5.75
ABSALONS SAGA. Anden Del. (2500 Ekspl.). 1904 - 6.75
DEN SIDSTE FRIBONDE. Roman. 1905...... - 4.00
LIVETS FRUGTER. Skuespil i 4 Akter. 1905.. - 3.00
DEN EVIGE. I—II Bog. Hjærternes Møde. 2. Opl. 1905.. - 3.25
DEN EVIGE. III—IV Bog. Spiring og Vækst. 2. Opl. 1905.. - 2.75
DEN EVIGE. V—VI Bog. De klare Øjne. 2. Opl. 1906.. - 3.50
DEN EVIGE. VII—VIII Bog. Og Lyset tændtes. 1906. 2. Opl. 1906........................ - 3.00
PAN. Roman i fire Timer. (3000 Ekspl.). 1906. - 5.00
MIDNATSSOLEN. Roman. 1907. 3. Opl........ - 5.50
HJEMAD. En Historie. 2. Opl. 1908............ - 2.75
AF BYGERNES SLÆGT. Roman fra Hundredaarsskiftet. (6 Bøger, hvoraf hver kan købes særskilt). 1909. I: 2.75. — II: 2.75. — III: 4.00. — IV: 2.50. — V: 2.25. — VI: 2.25. Kpl. ib. i to Bd. - 19.00
HEJMERS HARPE........................ - 1.50
DANSKERNES ÆVENTYR. I. Kong Skjold... - 0.75
— — II. Kong Frode.... - 0.75

VAN ZANTENS LYKKELIGE TID. Kærligheds-roman fra Pellioøen. Oversat og udgiven af *Laurids Bruun.* 1908........................ - 4.25

Foragstrykkeriet, Klareboderne 3, København K

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 04 11 11 002 9